

KALASIN

แผนที่นำทาง
การขับเคลื่อนเป้าหมาย
การพัฒนาที่ยั่งยืน
ด้านการศึกษา

SDG๔ Roadmap จังหวัดกาฬสินธุ์

เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษา
ที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม
และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เอกสารเลขที่ ๑/๒๕๖๔

กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ในฐานะเป็นหน่วยงานตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการ ในการรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายที่ ๔) ในระดับจังหวัด ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ ให้บรรลุเป้าหมาย และมีความสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานที่ กพย. กำหนด โดยจัดทำ เป็นแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในระดับจังหวัด (SDG๔ Roadmap) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยความร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษา ภาคีเครือข่าย ด้านการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ทุกภาคส่วน เพื่อจัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระดับ จังหวัด (SDG๔ Roadmap) ให้สอดคล้องกับแผนที่นำทางฯ ที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้น สามารถถ่ายทอดเป้าหมายการพัฒนาของแผนที่นำทางฯ จากระดับนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอขอบพระคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุน การดำเนินการดำเนินงาน ตลอดจนให้การสนับสนุนบุคลากรในสังกัดร่วมเป็นคณะทำงาน และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔ Roadmap) ของ จังหวัดกาฬสินธุ์ ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ซึ่งแผนที่นำทางฉบับนี้จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	
ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปจังหวัดกาฬสินธุ์	๑
- สภาพทั่วไป สถานการณ์ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา	๑
- ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา ทิศทางการพัฒนาการศึกษา	๑๑
ส่วนที่ ๒ ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายที่ ๔)	๑๗
- ความสำคัญของเป้าหมายที่ ๔ ต่อประเทศไทย	๒๐
- ความเชื่อมโยงของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	๒๑
ส่วนที่ ๓ สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔ Roadmap) กระทรวงศึกษาธิการ	๕๘
- ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา	๕๙
- การวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ	๖๐
ส่วนที่ ๔ สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดกาฬสินธุ์	๙๒
- ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์	๙๔
- วิเคราะห์และจัดทำแนวทาง/มาตรการ การดำเนินงาน	๙๖
ส่วนที่ ๕ กลไกการขับเคลื่อน SDG๔ Roadmapจังหวัดกาฬสินธุ์สู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลและรายงาน	๑๒๗
กรอบแนวทางการขับเคลื่อน ฯ	
- การสร้างการตระหนักรู้	๑๒๘
- กลไกการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่	๑๓๒
- ภาคิการพัฒนา	๑๓๒
- การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา	๑๓๓
- รายชื่อหน่วยงานและผู้ประสานงานหลัก	๑๓๗
ภาคผนวก	
คณะทำงานจัดทำแผนที่นำทางฯ	
คณะทำงานจัดทำรูปเล่ม	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ จำนวนประชากร จังหวัดกาฬสินธุ์ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)	๓
ตารางที่ ๒ จำนวนประชากรวัยเรียน จำแนกรายอายุ ปี ๒๕๖๓	๔
ตารางที่ ๓ เครื่องใช้เศรษฐกิจด้านอุปทาน	๕
ตารางที่ ๔ ปัญหา/ความต้องการ และแนวทางการแก้ไขของประชาชน	๗
ตารางที่ ๕ จำนวนสถานศึกษา บุคลากร และผู้เรียน แยกรายสังกัด	๑๑
ตารางที่ ๖ จำนวนผู้เรียนแยกระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๔	๑๒
ตารางที่ ๗ ดัชนีย่อยด้านการศึกษา รายตัวชี้วัดย่อย (เรียงตามอักษร)	๑๓
ตารางที่ ๘ ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๑๓
ตารางที่ ๙ ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑๔
ตารางที่ ๑๐ ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑๔
ตารางที่ ๑๑ ผลการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติ V-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ)	๑๔
ตารางที่ ๑๒ ผลการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติ V-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ (ระดับ ปวส.๒)	๑๔
ตารางที่ ๑๓ สัดส่วนเด็กที่เข้าศึกษาในระดับปฐมวัย	๑๔
ตารางที่ ๑๔ สัดส่วนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา	๑๔
ตารางที่ ๑๕ สัดส่วนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๑๕
ตารางที่ ๑๖ สัดส่วนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๕
ตารางที่ ๑๗ อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๕

บทสรุปผู้บริหาร

สืบเนื่องมาจากคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ให้ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ รวมทั้งเป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนที่กำหนดไว้ ได้มีการประชุม เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดย กพย. ได้ให้ความเห็นชอบแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) เพื่อใช้เป็นแผนสำหรับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย และต่อมา กพย. ได้มีมติเห็นชอบการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนจำนวนทั้งสิ้น ๑๗ เป้าหมายหลัก เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้รับ มอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งภายใต้เป้าหมายนี้ มีเป้าหมายย่อย ๑๐ เป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้รับ มอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อย ๘ เป้าหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ๑ เป้าหมาย และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๑ เป้าหมาย ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ (SDG๔) ในระดับพื้นที่กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการในการรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายที่ ๔) ในระดับจังหวัดให้บรรลุเป้าหมาย และมีความสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานที่ กพย. กำหนด โดยจัดทำ เป็นแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านศึกษาระดับจังหวัด (SDG๔ Roadmap) โดยความร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษา ภาศิเครือข่ายด้านการศึกษาในพื้นที่จังหวัดทุกภาคส่วน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาศิเครือข่ายจากกระทรวงหลักในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ๔ เขต สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (เทศบาล /องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์) สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัด ผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วย ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาพิเศษ และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการวางแผน เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน - ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ได้ร่วมจัดทำสาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” และกำหนดแนวทางการพัฒนา ที่สอดคล้องกับแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นแผนแม่บท (๒) การต่างประเทศ (๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และ (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัดและทิศทางการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

วัตถุประสงค์ของการจัดทำ SDG๔ Roadmap ของจังหวัดกาฬสินธุ์

๑. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางและเป้าหมายของการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG๔) ของจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

๒. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตาม ประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ ของจังหวัดกาฬสินธุ์

๓. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG๔) บรรลุผลสำเร็จ เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานที่ กพย. กำหนด

ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ (SDG๔ Roadmap) ของจังหวัดกาฬสินธุ์

ในการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนที่นำทางเพื่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจาก เอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสาร/ตำราที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งข้อมูลเผยแพร่ผ่านบนเว็บไซต์ต่าง ๆ (เป้าหมายสหประชาชาติว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนSDGs แผนระดับ ๑-๓)

๒. สังเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นนำมาใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำ (ร่าง) แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด (SDG๔ Roadmap)

๓. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำ (ร่าง) แผนที่นำทาง (SDG๔ Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

๔. จัดประชุมคณะทำงานจัดทำและยกร่าง แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษาระดับจังหวัด (SDG๔ Roadmap)

๕. เสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณา (ร่าง) แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษาระดับจังหวัด (SDG๔ Roadmap)

๖. จัดส่งแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด (SDG๔ Roadmap) ให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๗. ประชาสัมพันธ์แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระดับจังหวัด (SDG๔ Roadmap) ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และสาธารณชนบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดกาฬสินธุ์

แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งเนื้อหาสาระออกเป็น ๕ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปจังหวัดกาฬสินธุ์

- สภาพทั่วไป สถานการณ์ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา
- ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

ส่วนที่ ๒ ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายที่ ๔)

- ความสำคัญของเป้าหมายที่ ๔ ต่อประเทศไทย
- ความเชื่อมโยงของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ส่วนที่ ๓ สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔ Roadmap) กระทรวงศึกษาธิการ

- ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔
- การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ

ส่วนที่ ๔ สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดกาฬสินธุ์

- ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ ของจังหวัดกาฬสินธุ์
- การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ
- วิเคราะห์และจัดทำแนวทาง/มาตรการ การดำเนินงาน

ส่วนที่ ๕ กลไกการขับเคลื่อน SDG๔ Roadmap จังหวัดกาฬสินธุ์สู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล และรายงาน

- ข้อมูลหน่วยงานผู้จัดทำ
- การสร้างการตระหนักรู้
- กลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ ๔
- ภาศิการพัฒน
- การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ (SDG๔) จังหวัดกาฬสินธุ์

ต้นทาง	กลางทาง				ปลายทาง
	หลักสูตรการจัดการศึกษา	ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	รูปแบบ/ระบบการเรียนรู้	ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	ระบบติดตาม วัด และประเมินผล
- มีกฎหมาย ด้านการศึกษา - นโยบายและแผนการศึกษา - มีความต่อเนื่อง - และชัดเจน	- มาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง - หลักสูตรการศึกษาที่เชื่อมโยงและต่อเนื่อง - หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทุกช่วงวัย - หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ - หลักสูตร	- ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 - การยกระดับมาตรฐานคุณภาพครูอย่างเป็นระบบ (การผลิตและพัฒนาครู) - การประเมินครู/ผู้สอน - ที่เน้นผลสัมฤทธิ์จากผู้เรียนเป็นหลัก - การพัฒนาความรู้/สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	- การเน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง - การเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบ - การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติ - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย - ระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย - เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	- สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ - ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา - การวิจัยและสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน - ทรัพยากรทางการศึกษา - สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ระบบสารสนเทศปฐมวัย - องค์ความรู้ นวัตกรรม และงานวิจัย ด้านการพัฒนาเด็ก	- การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียน - ระบบการติดตามวัด และประเมินผลทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน - ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
กลไกการบริหารจัดการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา					
- การขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - เพื่อพัฒนาการเรียนรู้	- กลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ชุมชนและครอบครัว		- บรรยายภาคการศึกษาเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา		

สร้าง
หลักประกัน
ว่าทุกคนมี
การศึกษา
ที่มีคุณภาพ
อย่าง
ครอบคลุม
และ
เท่าเทียม
และ

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ (SDG๔) จังหวัดกาฬสินธุ์

ต้นทาง		กลางทาง			ปลายทาง
กฎหมาย นโยบาย และแผนการศึกษา	หลักสูตรการจัดการศึกษา	ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	รูปแบบ/ระบบการเรียนรู้	ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	ระบบติดตาม วัด และประเมินผล
			- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย และผู้เรียนสามารถกับการเรียนรู้ของตนได้ - การเน้นทักษะความเข้าใจเชิงลึกและความเชี่ยวชาญที่เกิดขึ้นได้และยาวนาน	- สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและคนทุกช่วงวัย - บรรยากาศการเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา - ความเข้าใจและเห็นคุณค่าความแตกต่างของแต่ละบุคคล - ความสามารถในการชี้แนะการเรียนรู้	
กลไกการบริหารจัดการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา					
- โครงสร้างองค์กรทางการศึกษา - สภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้ในชุมชน	การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ให้แก่ผู้บริหาร ครู ในสถานศึกษา และครอบครัว ชุมชน		- โครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษา - ความร่วมมือกับสถานประกอบการ		

สร้าง
หลักประกัน
ว่าทุกคนมี
การศึกษา
ที่มีคุณภาพ
อย่าง
ครอบคลุม
และ
เท่าเทียม
และ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	จ
ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปจังหวัดกาฬสินธุ์	๑
- สภาพทั่วไป สถานการณ์ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา	๑
- ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา ทิศทางการพัฒนาการศึกษา	๑๑
ส่วนที่ ๒ ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายที่ ๔)	๑๗
- ความสำคัญของเป้าหมายที่ ๔ ต่อประเทศไทย	๒๐
- ความเชื่อมโยงของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	๒๑
ส่วนที่ ๓ สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔ Roadmap) กระทรวงศึกษาธิการ	๕๘
- ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔	๕๙
- การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ	๖๐
ส่วนที่ ๔ สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดกาฬสินธุ์	๙๒
- ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ ของจังหวัดกาฬสินธุ์	๙๔
- วิเคราะห์และจัดทำแนวทาง/มาตรการ การดำเนินงาน	๙๖
ส่วนที่ ๕ กลไกการขับเคลื่อน SDG๔ Roadmapจังหวัดกาฬสินธุ์สู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล และรายงาน	๑๒๗
กรอบแนวทางการขับเคลื่อน ฯ	
- การสร้างการตระหนักรู้	๑๒๘
- กลไกการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่	๑๓๒
- ภาศิการพัฒนา	๑๓๒
- การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา	๑๓๓
- รายชื่อหน่วยงานและผู้ประสานงานหลัก	๑๓๗

ส่วนที่ ๑

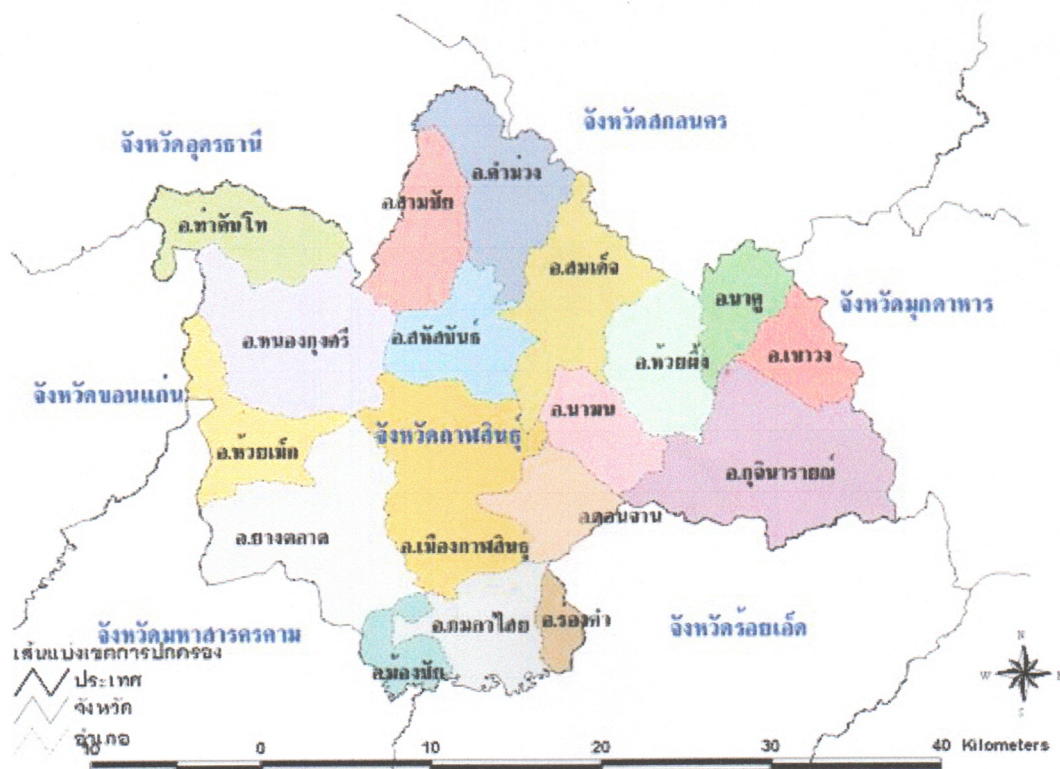
ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดกาฬสินธุ์

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งการปกครอง ออกเป็น ๑๘ อำเภอ ๑๓๕ ตำบล ๑,๕๘๔ หมู่บ้าน ๒๗๔,๒๗๔ ครัวเรือน ประชากร ๙๗๕,๘๕๓ คน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และอยู่ในตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ระหว่าง เส้นรุ้งที่ ๑๖ - ๑๗ องศาเหนือ และอยู่ระหว่าง เส้นแวงที่ ๑๐๓ - ๑๐๔ องศาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๕๑๙ กิโลเมตร เนื้อที่ประมาณ ๖,๙๔๖.๗๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔.๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๑ ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีอาณาเขตติดต่อ กับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดจังหวัดสกลนคร และ จังหวัดอุดรธานี
ทิศตะวันออก ติดจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมุกดาหาร
ทิศใต้ ติดจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันตก ติดจังหวัดมหาสารคาม และ จังหวัดขอนแก่น

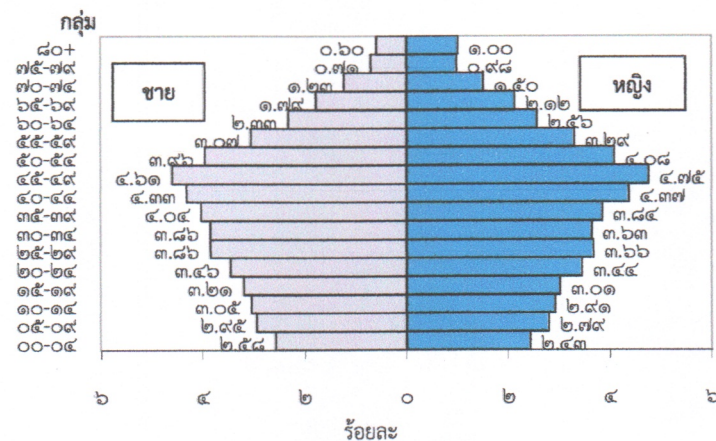

ภาพประกอบ ๑ : แผนที่ตั้งอาณาเขตจังหวัดกาฬสินธุ์

๑.๒ ประชากร

ประชากรของจังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์ตามช่วงชั้นอายุแล้ว พบว่าโครงสร้าง ประชากรของ จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นรูปปิรามิดแบบบรรจงผึ่ง แสดงให้เห็นว่าประชากรของจังหวัดมีอัตราเด็กแรกเกิด ๐ - ๔ ปีต่ำ ในขณะที่ประชากรวัยแรงงานช่วงอายุ ๒๕ - ๔๔ ปี มีจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นประชากรวัยแรงงานที่จะสร้างมูลค่า และผลผลิตให้กับจังหวัด สำหรับในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า โครงสร้างประชากรจังหวัดกาฬสินธุ์จะประสบปัญหา ประชากรวัยแรงงานน้อยลง และมีประชากรอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไปสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแรงงานใน ภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก เนื่องจากเป็นภาคการผลิตที่ใช้แรงงานในช่วงอายุดังกล่าว ส่วนภาคการเกษตร อาจไม่ มากเท่าที่ควร ลักษณะโครงสร้างประชากรเช่นนี้จะส่งผลให้ขาดกำลังแรงงานเพื่อสร้างผลผลิต และ ขยายเศรษฐกิจ ในขณะที่ประชากรวัยสูงอายุเพิ่มสูงขึ้นจะเป็นภาระต่องบประมาณของรัฐเพิ่มขึ้นในการจัด สวัสดิการและดูแล สุขภาพของประชากรสูงอายุ

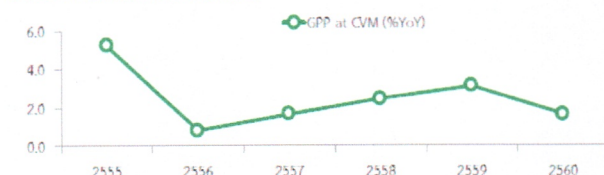
ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน ๒๕๖๔)

๑.๓.๒ ดัชนีความก้าวหน้าของคนจังหวัดกาฬสินธุ์ ประจำปี ๒๕๖๒

จังหวัด : กาฬสินธุ์

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GDP) ปี 2560 มูลค่า 55,836 ล้านบาท

2. ประชากร ปี 2560 จำนวน 914 พันคน

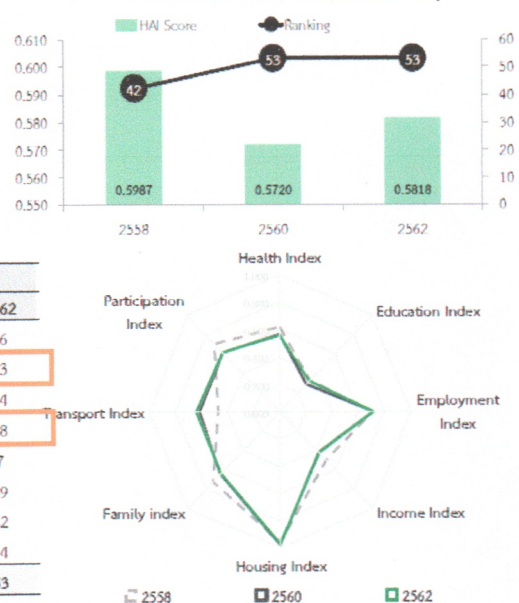
ตารางดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตามมิติ

มิติย่อย	คะแนน			ลำดับที่		
	2558	2560	2562p	2558	2560	2562
ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ	0.6194	0.5679	0.5586	34	45	46
ดัชนีย่อยด้านการศึกษา	0.3259	0.2834	0.3181	63	65	63
ดัชนีย่อยด้านชีวิตการทำงาน	0.7141	0.7171	0.7182	27	26	34
ดัชนีย่อยด้านรายได้	0.4990	0.4168	0.4233	62	71	68
ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.9589	0.9808	0.9716	8	3	7
ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	0.7247	0.6447	0.6379	9	25	39
ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	0.4693	0.6157	0.6373	73	59	62
ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม	0.7034	0.6119	0.6150	13	14	14
ดัชนีความก้าวหน้าของคน	0.5987	0.5720	0.5818	42	53	53

ตารางข้อมูลตัวชี้วัดรายมิติ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ดัชนีความก้าวหน้าของคน ประจำปี ๒๕๖๒ : ผด ๑๒

ภาพรวมการพัฒนาคนของจังหวัดกาฬสินธุ์

ปี ๒๕๖๒ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการพัฒนาคนในภาพรวมอยู่ลำดับที่ ๕๓ จาก ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ (ดัชนี HAI = ๐.๕๘๑๘) เมื่อเปรียบเทียบกับรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมติดลำดับ ๑ ใน ๑๐ จังหวัดที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด โดยอยู่ลำดับที่ ๗ จาก ๗๗ จังหวัด และด้านรายได้มีความก้าวหน้าน้อยมากอยู่ ลำดับที่ ๖๘ จาก ๗๗ จังหวัด

๑.๓.๓ สถิติของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประชากรทั้งสิ้น ๙๗๗,๑๗๕ คน เป็นชาย ๔๘๓,๔๔๗ คน และเป็นหญิง ๔๙๓,๗๒๘ คน

ตารางที่ ๑ จำนวนประชากร จังหวัดกาฬสินธุ์ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	พ.ศ.ร.ม.	ห่างจาก จังหวัด (กม.)	ประชากร			จำนวน ครัวเรือน
						ชาย	หญิง	รวม	
๑	กมลาไสย	๘	๑๑๑	๓๑๗.๓๒๙	๑๓	๓๓,๔๘๔	๓๕,๒๓๐	๖๘,๗๑๔	๑๙,๘๔๑
๒	กุฉินารายณ์	๑๒	๑๔๕	๓๓๙.๒๔๗	๘๐	๕๒,๘๖๒	๕๓,๔๙๕	๑๐๖,๓๕๗	๓๕,๑๑๔
๓	เขาวง	๖	๗๑	๒๐๕.๑๐๕	๙๘	๑๖,๘๔๑	๑๗,๒๒๑	๓๔,๐๖๒	๑๓,๙๒๒
๔	คำม่วง	๖	๗๑	๖๒๑.๐๐๕	๘๕	๒๔,๕๐๔	๒๔,๓๘๕	๔๘,๘๘๙	๑๓,๗๙๙
๕	ฆ้องชัย	๕	๔๘	๑๓๖.๒๔๗	๒๘	๑๓,๒๑๒	๑๓,๔๙๗	๒๖,๗๐๙	๗,๔๔๙
๖	ดอนจาน	๕	๔๘	๑๙๔.๙๖๑	๒๗	๑๒,๙๙๕	๑๓,๐๙๐	๒๖,๐๘๕	๗,๕๕๐
๗	ท่าคันโท	๖	๖๐	๓๙๓.๕๔๙	๑๐๙	๑๘,๙๖๔	๑๙,๐๖๑	๓๘,๐๒๕	๑๑,๐๓๙
๘	นาแก	๕	๕๕	๒๐๓.๐๙๒	๘๘	๑๕,๔๔๐	๑๕,๖๘๘	๓๑,๑๒๘	๑๐,๐๐๙
๙	นามน	๕	๖๗	๒๔๕.๓๒๙	๕๒	๑๘,๑๔๕	๑๘,๓๑๓	๓๖,๔๕๘	๑๑,๖๔๐
๑๐	เมืองกาฬสินธุ์	๑๗	๑๘๕	๖๙๑.๕๒๔	๐	๗๑,๐๔๙	๗๔,๑๒๔	๑๔๕,๑๗๓	๕๑,๐๓๒
๑๑	ยางตลาด	๑๕	๒๐๘	๖๒๑.๐๘๔	๑๖	๖๒,๗๔๒	๖๕,๒๔๙	๑๒๗,๙๙๑	๓๙,๗๓๑
๑๒	ร่องคำ	๓	๔๐	๘๒.๑๓๗	๓๘	๘,๑๕๕	๘,๓๙๓	๑๖,๕๔๘	๕,๔๒๐
๑๓	สมเด็จ	๘	๙๔	๔๕๔.๐๙๕	๔๒	๓๐,๕๘๘	๓๑,๒๖๘	๖๑,๘๕๖	๒๐,๗๓๙
๑๔	สหัสขันธ์	๘	๘๕	๓๑๖.๔๐๒	๓๒	๒๑,๑๒๘	๒๑,๕๑๙	๔๒,๖๔๗	๑๓,๐๐๖
๑๕	สามชัย	๔	๔๗	๕๕๐.๘๕๓	๘๕	๑๒,๙๐๗	๑๒,๕๐๕	๒๕,๔๑๒	๗,๕๑๐
๑๖	หนองกุงศรี	๙	๑๑๓	๖๒๖.๙๔๔	๖๒	๓๐,๐๑๔	๓๐,๐๘๑	๖๐,๐๙๕	๑๘,๕๖๕
๑๗	ห้วยผึ้ง	๔	๕๒	๒๕๖.๘๓๒	๕๙	๑๕,๐๒๕	๑๕,๒๓๔	๓๐,๒๕๙	๙,๑๓๐
๑๘	ห้วยเม็ก	๙	๘๔	๒๙๑.๐๑๑	๔๘	๒๕,๓๙๒	๒๕,๓๗๕	๕๐,๗๖๗	๑๕,๖๔๙
รวม	๑๓๕	๑,๕๘๔	๖			๔๘๓,๔๔๗	๔๙๓,๗๒๘	๙๗๗,๑๗๕	๓๑๑,๑๔๕

ที่มา : ๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒. กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ ๒ จำนวนประชากรวัยเรียน จำแนกรายอายุ ปี ๒๕๖๓

อายุ	ปี ๒๕๖๓			ช่วงอายุ วัยเรียน
	ชาย	หญิง	รวม	
๓ ขวบ	๔,๙๑๖	๔,๔๕๖	๙,๓๗๒	เตรียมความพร้อม
๔ ปี	๔,๘๕๔	๔,๕๔๕	๙,๓๙๙	
๕ ปี	๔,๙๔๖	๔,๘๐๐	๙,๗๔๖	ก่อนประถม
๖ ปี	๕,๔๕๙	๕,๐๗๘	๑๐,๕๓๗	
๗ ปี	๕,๔๕๕	๕,๑๖๘	๑๐,๖๒๓	ประถมศึกษา
๘ ปี	๕,๙๕๗	๕,๕๗๔	๑๑,๕๓๑	
๙ ปี	๕,๖๙๙	๕,๔๕๖	๑๑,๑๕๕	
๑๐ ปี	๕,๗๑๙	๕,๔๑๔	๑๑,๑๓๓	
๑๑ ปี	๕,๖๖๐	๕,๔๑๓	๑๑,๐๗๓	
๑๒ ปี	๕,๗๙๔	๕,๔๖๙	๑๑,๒๖๓	
๑๓ ปี	๕,๙๒๗	๕,๗๓๗	๑๑,๖๖๔	มัธยมต้น
๑๔ ปี	๕,๙๒๒	๕,๕๖๒	๑๑,๔๘๔	
๑๕ ปี	๕,๙๐๑	๕,๗๐๗	๑๑,๖๐๘	
๑๖ ปี	๖,๐๕๗	๕,๗๔๕	๑๑,๘๐๒	มัธยมปลาย/ปวช.
๑๗ ปี	๕,๘๗๒	๕,๕๘๓	๑๑,๔๕๕	
๑๘ ปี	๕,๘๓๒	๕,๔๑๔	๑๑,๒๔๖	

๒. สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม แรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษา ของจังหวัดกาฬสินธุ์

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ผลกระทบฉัวมวลรวมของจังหวัดกาฬสินธุ์

เครื่องชี้เศรษฐกิจจังหวัดในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ บ่งชี้เศรษฐกิจภายในจังหวัดกาฬสินธุ์หดตัว เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นผลจากด้านอุปทานหดตัว จากภาคบริการหดตัว ขณะที่ภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมขยายตัว ด้านอุปสงค์หดตัว จากการบริโภคภาคเอกชน ภาคการลงทุนของเอกชน และการใช้จ่ายของรัฐขยายตัว เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ด้านการเงิน เงินฝากในธนาคารขยายตัว ส่วนสินเชื่อธนาคารชะลอตัว ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจจังหวัด อัตราเงินเฟ้อหดตัว จากการลดลงของราคาน้ำมัน และหมวดสินค้าไม่ใช่อาหาร ขณะที่สินค้าหมวดอาหารยังคงสูงขึ้น ด้านการจ้างงานในจังหวัดหดตัว เป็นผลจากกำลังแรงงานในภาคการก่อสร้าง และภาคการเกษตรลดลงจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ เศรษฐกิจด้านอุปทาน (การผลิต) พบว่าภาพรวมหดตัว ในอัตราที่ชะลอตัวเป็นผลมาจาก ดัชนีภาคบริการ หดตัวร้อยละ -๖.๗ เมื่อเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดขายส่งขายปลีกที่หดตัวร้อยละ -๑๑.๒ การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากโรงแรมหดตัวร้อยละ -๔๙.๗ ขณะที่พื้นที่อนุญาตก่อสร้างรวมภายในเขตเทศบาลเมืองขยายตัวร้อยละ -๔.๓ จากพื้นที่ก่อสร้างเพื่อที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้น สำหรับดัชนีผลผลิตเกษตรกรรม ขยายตัวร้อยละ ๕.๒ เมื่อเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อนที่หดตัวร้อยละ -๔.๘ เนื่องจากอ้อยโรงงานมีผลผลิตออกสู่ตลาดลดลงหดตัวลดลงร้อยละ -๕.๙ เนื่องจากเกษตรกรหันไปปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนอ้อยโรงงานที่มีราคาตกต่ำ ขณะที่ปริมาณน้ำสำหรับปล่อยออกสู่ตลาดร้อยละ ๒.๔ เนื่องจาก

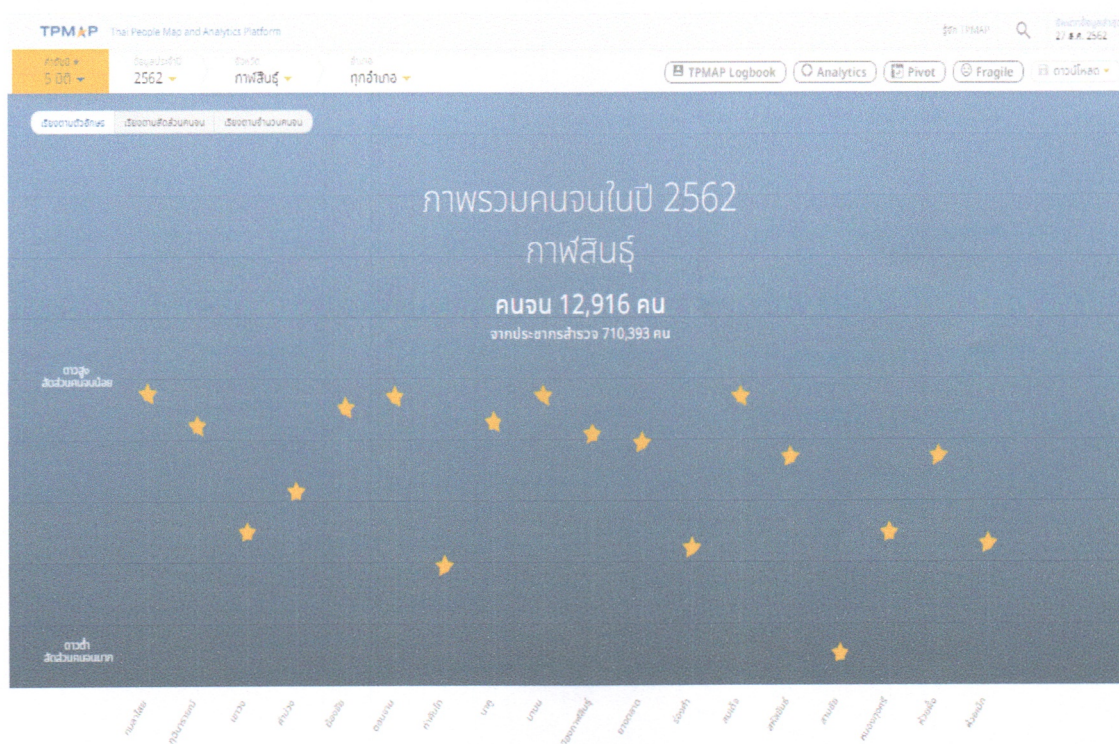
พื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น จากการปลูกทดแทนพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานจากปัญหาราคาตกต่ำ **ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม** ขยายตัวในอัตราชะลอตัวร้อยละ ๒.๒ เมื่อเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อน ตามปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ ๑๗.๓ ขณะที่จำนวนโรงงานในจังหวัดขยายตัวร้อยละ ๐.๗ ด้านเงินทุนจดทะเบียนโรงงานขยายตัวร้อยละ ๐.๓ โดยเดือนมกราคม ๒๕๖๓ มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการได้แก่ โรงสีข้าว โรงงานผลิตภัณฑ์พลาสติก และโรงงานซ่อมและเคาะพ่นสีรถยนต์ สำหรับสินเชื่รวมหดตัวร้อยละ -๐.๑ เมื่อเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อน

ตารางที่ ๓ เครื่องชี้เศรษฐกิจด้านอุปทาน

เครื่องชี้เศรษฐกิจด้านอุปทาน (Supply side) (สัดส่วนต่อ GDP)	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓				
		Q๑	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	YTD (ม.ค.-เม.ย.)
ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม (%yoy) (โครงสร้างสัดส่วน ๐.๒๘%)	-๕.๒	-๔.๖	-๐.๗	-๘.๗	๕.๒	-๓.๕
ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (%yoy) (โครงสร้างสัดส่วน ๐.๑๔%)	๑๗.๔	๕.๐	๒.๕	๑.๘	๒.๒	๕.๒
ดัชนีผลผลิตภาคบริการ (%yoy) (โครงสร้างสัดส่วน ๐.๕๘%)	๒๔.๒	-๕.๕	๒.๓	-๑๙.๔	-๖.๗	-๖.๑

**ที่มา : รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดกาฬสินธุ์ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓

ข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform)จังหวัดกาฬสินธุ์

จำนวนคนจนในครัวเรือนที่มีเด็กและเยาวชนตกเกณฑ์

แสดงจำนวนคนจนที่มีสมาชิกในครัวเรือนเป็นเด็กและ

จำนวนคนจนในครัวเรือนที่มีคนอายุ 15 ปีขึ้นไปตกเกณฑ์

แสดงจำนวนคนจนที่มีสมาชิกในครัวเรือนมีอายุ 3 ด้าน ได้แก่ คนวัยทำงานไม่สามารถอ่านเขียนคิดเลข คนวัยทำงานไม่มีอาชีพหรือรายได้ คนอายุ 60 ปีขึ้นไปไม่มีอาชีพหรือรายได้ โดยจำนวนคนที่แสดงในแผนภูมิแสดงถึงอัตราส่วนของจำนวนคน ว่าในคนที่ตกเกณฑ์ 100 คนนั้น จะพบว่ามีคนจนเข้าข่ายจำนวนกี่คน

👤 ไม่เป็น "คนจนเข้าข่าย"

👤 เป็น "คนจนเข้าข่าย"

จากการสำรวจ 7,054 คน
เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี 2,500 คน

9
เป็นคนจน
3
หรือคิดเป็น

จากการสำรวจ 676,430 คน
คนอายุ 15-59 ปีที่อ่านเขียนภาษาไทย หรือคิดเลข
อย่างง่ายไม่ได้

886
เป็นคนจน
402
หรือคิดเป็น

จากการสำรวจ 374,380 คน
คนอายุ 60 ปีขึ้นไปที่ไม่ได้มีอาชีพหรือรายได้

1,950
เป็นคนจน
889
หรือคิดเป็น

จากการสำรวจ 88,872 คน
เด็ก 3-5 ปีที่ไม่ได้เรียนหนังสือก่อนวัยเรียน

3
เป็นคนจน
1
หรือคิดเป็น

จากการสำรวจ 668,807 คน
คนอายุ 15-59 ปีที่ไม่ได้มีอาชีพหรือรายได้

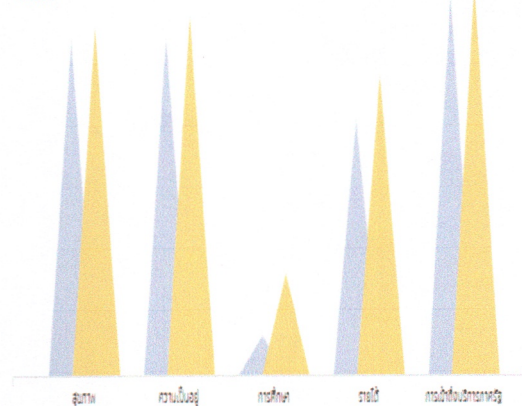
1,617
เป็นคนจน
691
หรือคิดเป็น

เปรียบเทียบพัฒนาการของคนจน แยก 5 มิติ

แสดงการเปรียบเทียบพัฒนาการของจำนวนคนจนในภาพสี่ด้าน แยกตามมิติ (สุขภาพ ความเป็นอยู่ การศึกษา รายได้ และการเข้าถึงบริการของรัฐ) โดยความสูงของกราฟแท่งสีเหลืองแสดงจำนวนคนจนในปีที่เลือกเทียบกับปีก่อนหน้า โดยแท่งสีสูงยิ่งดี [อ่านเพิ่มเติม](#)

■ ปี 2561
■ ปี 2562

๒.๒ ด้านสังคม

ตารางที่ ๔ ปัญหา/ความต้องการ และแนวทางการแก้ไขของประชาชน

ประเด็น	ปัญหา/ความต้องการ	แนวทางการแก้ไข /การพัฒนา
๑. ปัญหาสังคม	- เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น ปัญหาเด็กติดเกม ทะเลาะวิวาท การแต่งกายไม่เหมาะสมการยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขต่าง ๆ เป็นต้น	- การควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา เช่น สถานบันเทิง ร้านเกมส์ - การส่งเสริมกิจกรรมต่างๆให้เด็กและเยาวชน - โครงการอบรมพัฒนาบุคลากรและการสร้างจิตสำนึก ความมีวินัย เป็นต้น
	- ปัญหาผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างยั่งยืน	- การบูรณาการความร่วมมือและการสนับสนุนงบประมาณในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
๒. ด้านสาธารณสุข	- อัตราการป่วยของโรคเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน โรคเมะเร็ง โรคความดัน ฯ เนื่องจากพฤติกรรมด้านการบริโภคและการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การออกกำลังกายน้อยใช้วัตถุที่ไม่มีคุณภาพในการปรุงอาหาร ขาดความตระหนักในเรื่องสุขอนามัย เป็นต้น	- การบูรณาการความร่วมมือและสนับสนุนงบประมาณในการรณรงค์ป้องกันอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๒.๓ ด้านแรงงาน

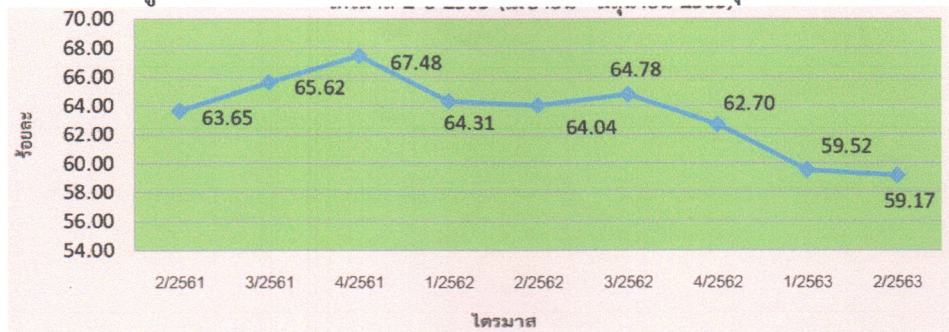
ภาวะด้านแรงงานมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สืบเนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เช่น สถานการณ์ทางการเมืองไม่มีเสถียรภาพ จะส่งผลถึงความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เกิดการชะลอการขยายกิจการ รวมถึงชะลอการจ้างงาน ในขณะที่การผลิตคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานของภาคการศึกษายังคงมีอย่างต่อเนื่อง มีอาจจะลดตามภาวะการณ์ด้านเศรษฐกิจ จึงส่งผลต่อการว่างงาน การทำงาน ต่ำกว่าระดับ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนการผลิต ฤดูกาล ทักษะคติทั้งของฝ่ายนายจ้างและผู้ใช้แรงงาน เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาวะด้านแรงงาน ไม่ว่าจะเป็น รูปแบบการจ้างงาน การเคลื่อนย้ายแรงงาน ฝีมือแรงงาน มาตรฐาน ฯลฯ ดังนั้นการจะทราบความเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของภาวะแรงงาน จึงต้องมีการพิจารณา ศึกษาเพื่อกำหนดตัวชี้วัด พร้อมทั้งติดตามการเปลี่ยนแปลง เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา รวมถึงการคาดการณ์อนาคต อันจะเอื้อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการกำหนดแผนงานที่จะต้องทำให้สนองตอบต่อความต้องการของกลุ่มนายจ้าง ผู้ใช้แรงงาน รวมทั้งองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ตัวชี้วัดภาวะแรงงานจังหวัดกาฬสินธุ์ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓ จะขอนำเสนอตัวชี้วัดภาวะแรงงานดังนี้

๒.๓.๑ อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสภาพกำลังแรงงานในตลาดแรงงานของจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงานทั้งหมดในจังหวัด โดยคำนวณจากกำลังแรงงานในจังหวัดกาฬสินธุ์ เทียบกับประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปในจังหวัดกาฬสินธุ์ จะพบว่าในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓ อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานจังหวัดกาฬสินธุ์ มีอัตราร้อยละ ๕๙.๑๗ ลดลงจากไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๓ อัตรา ๕๙.๕๒ และเมื่อเปรียบเทียบกับ ช่วงไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่ามีอัตรา ลดลงจากไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๒ ที่มีอัตรา ๖๔.๐๔ เมื่อพิจารณาจากแผนภูมิ ๔ จะพบว่าไตรมาส ๒ มีการปรับตัวลดลงจากไตรมาส ๑ สืบเนื่องมาจากปัจจัยฤดูกาลที่ส่งผลต่อการมีงานทำของแรงงาน โดยที่ไตรมาส ๒ จะเป็นช่วงฤดูกาลเพาะปลูก และเป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงทำให้อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานปรับตัวลดลง

แผนภูมิ อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานจังหวัดกาฬสินธุ์ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓

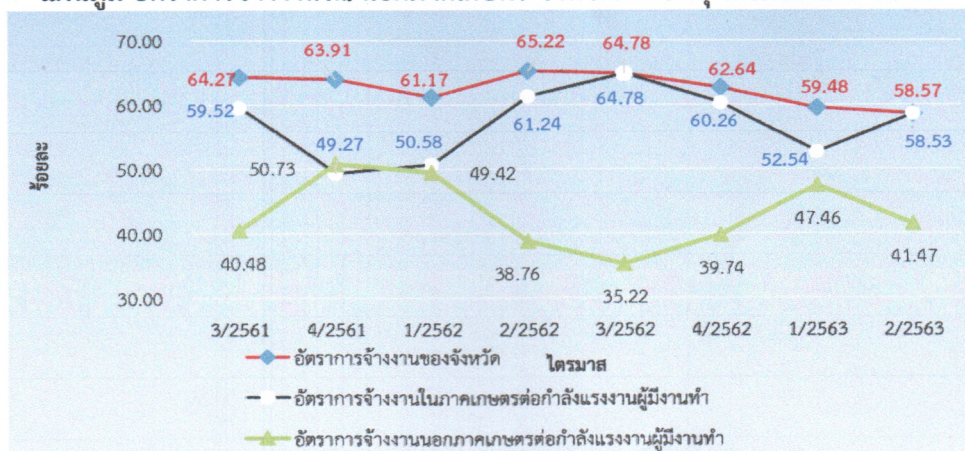

หมายเหตุ : อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานจังหวัด = $\frac{\text{กำลังแรงงานในจังหวัด} \times 100}{\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปในจังหวัด}}$
ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดกาฬสินธุ์

๒.๓.๒ อัตราการจ้างงาน

อัตราการจ้างงานเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นภาพการมีงานทำ ในตลาดแรงงานของจังหวัดกาฬสินธุ์ว่ามีสัดส่วนมากน้อยเพียงใด ในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓ พบว่าอัตราการจ้างงานในจังหวัดอยู่ที่ ร้อยละ ๕๘.๕๗ ลดลงจากไตรมาสที่แล้ว ร้อยละ ๕๙.๔๘ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนที่อยู่ร้อยละ ๖๕.๒๒ พบว่ามีแนวโน้มการขยายตัวลดลง ส่วนอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีอัตราร้อยละ ๕๘.๕๓ เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา พบว่าอัตราการมีงานทำในภาคเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๓ จากอัตราร้อยละ ๕๒.๕๔ และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนลดลงจากอัตราร้อยละ ๖๑.๒๔ ทั้งนี้เป็นผลกระทบจาก ไตรมาส ๔ ปี ๒๕๖๒ และไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๓ ซึ่งเกษตรกรบางพื้นที่ทำการเกษตรกรรม จึงทำให้การจ้างแรงงานในภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ส่วนอัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตร จะมีสัดส่วนที่ลดลงในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓ กล่าวคือ ในไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๓ มีอัตรา ๔๗.๔๖ ปรับตัวลดลงเป็น ๔๑.๔๗ ในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓ สาเหตุนี้อาจสืบเนื่องจากแรงงานในภาคเกษตรเคลื่อนย้ายเข้าไปอยู่ภาคเกษตรกรรม อันมีสาเหตุจากการที่เริ่มต้นฤดูกาลเพาะปลูก ดังแผนภูมิ

แผนภูมิ อัตราการจ้างงานใน/นอกภาคเกษตร จังหวัดกาฬสินธุ์ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดกาฬสินธุ์

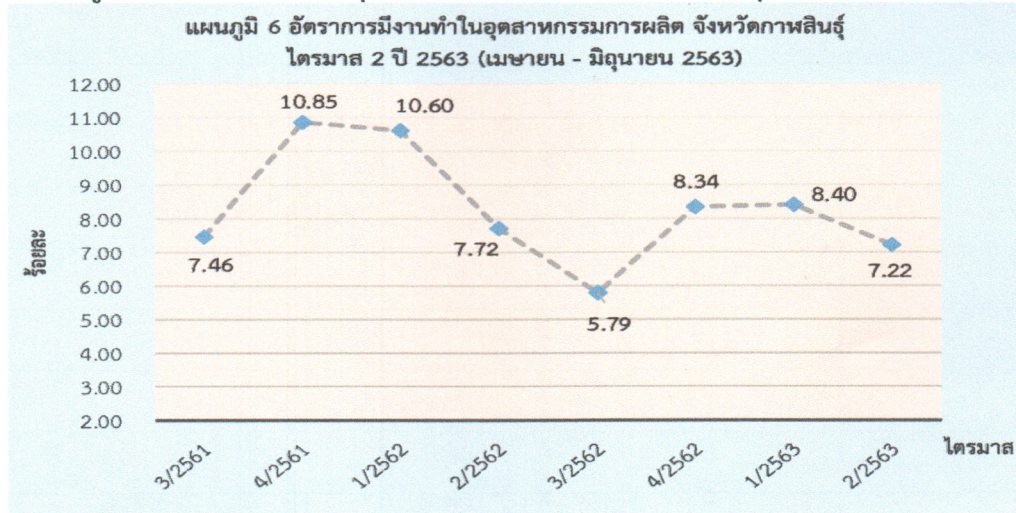
: อัตราการจ้างงานนอกจังหวัด = $\frac{\text{ผู้จ้างทำ ทั้งหมด} \times 100}{\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป}}$

: อัตราการมีงานทำใน/นอกภาคเกษตรของจังหวัด = $\frac{\text{ผู้จ้างทำ ใน/นอกภาค เกษตรของจังหวัด} \times 100}{\text{ผู้จ้างทำ ในจังหวัด}}$

เมื่อพิจารณาอัตราการมีงานทำเฉพาะในส่วนภาคอุตสาหกรรมการผลิต โดยคำนวณจากจำนวนผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิตเปรียบเทียบกับจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าอัตราการมีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิต มีอัตราร้อยละ ๗.๒๒ ลดลงจากไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๓ จากอัตราร้อยละ ๘.๔๐ และเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้วลดลง จากอัตราร้อยละ ๗.๗๒ ดังแผนภูมิ

แผนภูมิ อัตราการมีงานทำในอุตสาหกรรมการผลิต จังหวัดกาฬสินธุ์ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓

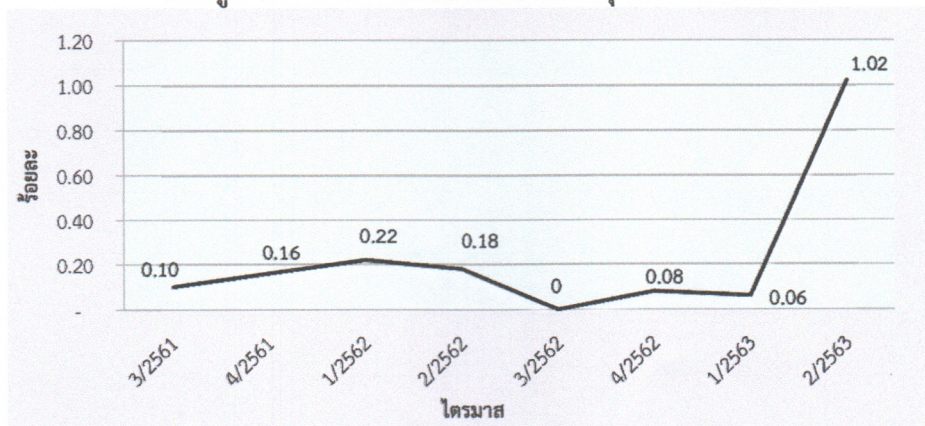
ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดกาฬสินธุ์

$$\text{อัตราการงานทำในอุตสาหกรรมการผลิต} = \frac{\text{ผู้มีงานทำ ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตในจังหวัด} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ ในจังหวัด}}$$

๒.๓.๓ อัตราการว่างงาน

สำหรับอัตราการว่างงานในจังหวัดกาฬสินธุ์ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓ มีอัตรารว่างงาน อัตราร้อยละ ๑.๐๒ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๓ อัตราร้อยละ ๐.๐๖ อันเป็นผลจากฤดูกาลที่เปลี่ยนแปลง เกษตรกรเริ่มเข้าสู่ฤดูกาล การทำงานในภาคเกษตร จึงทำให้จำนวนผู้ว่างงานในจังหวัดชะลอตัวและเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน จากอัตรา ๐.๑๘ ซึ่งอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนด้วยตามรายละเอียดในแผนภูมิ

แผนภูมิ อัตราการว่างงานจังหวัดกาฬสินธุ์ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓

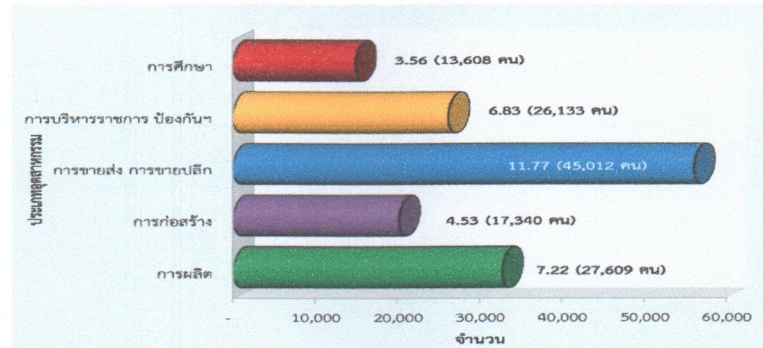

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดกาฬสินธุ์

$$\text{อัตราการว่างงานในอุตสาหกรรมการผลิต} = \frac{\text{ผู้ว่างงาน ในจังหวัด} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ในจังหวัด}}$$

แผนภูมิ ผู้มีงานทำจังหวัดกาฬสินธุ์
จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตร ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓

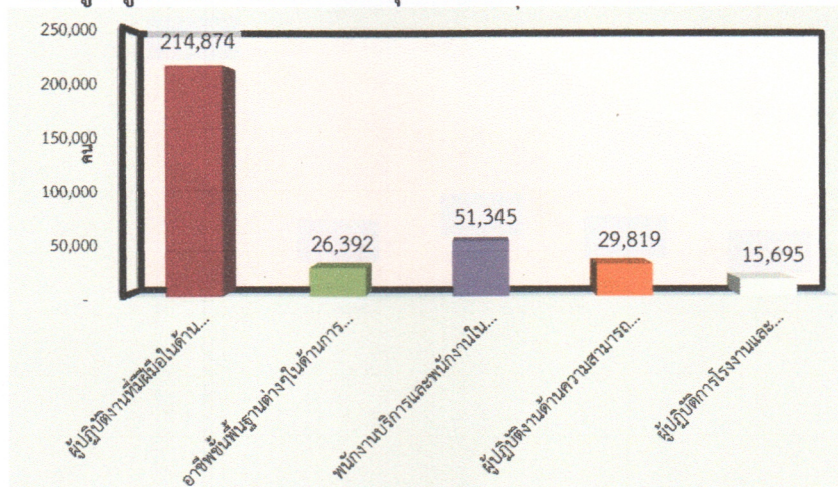

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดกาฬสินธุ์

จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกตามอาชีพในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๘๒,๔๓๑ คน พบอาชีพของผู้มีงานทำ ๕ อันดับแรกได้แก่

- (๑) อาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง ๒๑๔,๘๗๔ คน (ร้อยละ ๕๖.๑๘)
- (๒) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด ๕๑,๓๔๕ คน (ร้อยละ ๑๓.๔๒)
- (๓) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง ๒๙,๘๑๙ คน (ร้อยละ ๗.๗๙)
- (๔) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ๒๖,๓๙๒ คน (ร้อยละ ๖.๙๐)
- (๕) ผู้ปฏิบัติการโรงงาน และเครื่องจักร ๑๕,๖๙๕ คน (ร้อยละ ๔.๑๐)

แผนภูมิ ผู้มีงานทำจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓

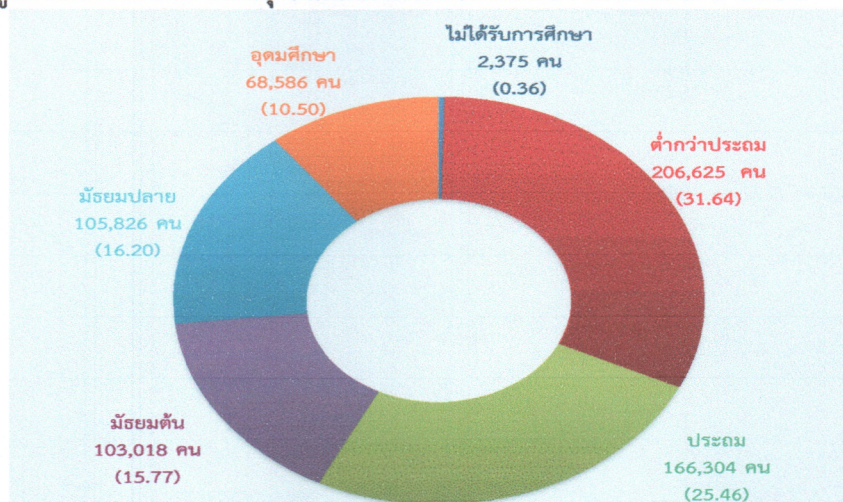

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดกาฬสินธุ์

เมื่อศึกษาถึงระดับการศึกษาของผู้มีงานทำพบว่า ผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน ๒๐๖,๖๒๕ คน (ร้อยละ ๓๓.๖๔) รองลงมาคือระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๖๖,๓๐๔ คน (ร้อยละ ๒๕.๔๖) มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๐๕,๘๒๖ คน (ร้อยละ ๑๖.๒๐) มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๐๓,๐๑๘ คน (ร้อยละ ๑๕.๗๗) อุดมศึกษา จำนวน ๖๘,๕๘๖ คน (ร้อยละ ๑๐.๕๐) ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน ๒,๓๗๕ คน (ร้อยละ ๐.๓๖) และไม่ทราบ จำนวน ๒๕๔ คน (ร้อยละ ๐.๐๓) ตามลำดับ

แผนภูมิ ผู้มีงานทำจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๓

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดกาฬสินธุ์

๒.๕ ด้านการศึกษา

๒.๕.๑ ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา

ตารางที่ ๕ จำนวนสถานศึกษา บุคลากร และผู้เรียน แยกรายสังกัด

ที่	สังกัด	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน บุคลากร	จำนวน ผู้เรียน	รวมผู้เรียน
๑	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๕๘๙	๘,๗๔๗	๑๐๐,๓๔๐	๑๐๐,๓๔๐
	๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต ๑	๑๗๑	๑,๙๐๑	๒๐,๗๖๕	
	๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต ๒	๑๖๕	๑,๘๔๗	๑๙,๑๐๓	
	๑.๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต ๓	๑๙๖	๒,๓๗๑	๒๖,๑๖๑	
	๑.๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔	๕๕	๒,๔๘๔	๓๓,๔๓๔	
	๑.๕ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	๒	๑๔๔	๘๗๗	
	๑) ศูนย์การศึกษาพิเศษ	๑	๑๒๗	๔๗๒	
	๒) โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล	๑	๑๗	๔๐๕	
๒	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๕๑	๑,๒๐๖	๑๘,๘๒๑	๑๘,๘๒๑
๓	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๑๘	๖๔๙	๑๔,๓๙๒	
	๓.๑ รัฐบาล	๖	๔๕๔	๑๐,๑๘๓	
	๓.๒ เอกชน	๑๒	๑๙๕	๔,๒๐๙	
๔	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	๑๘	๕๘๔	๒๓,๓๕๑	๒๓,๓๕๑
๕	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม	๒	๖๑๙	๓,๙๖๑	๓,๙๖๑

ที่	สังกัด	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน บุคลากร	จำนวน ผู้เรียน	รวมผู้เรียน
	๕.๑ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	๑	๕๘๙	๓,๘๙๑	
	๕.๒ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย	๑	๓๐	๗๐	
๖	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๔๔๔	-	๒๔,๒๗๐	๒๔,๒๗๐
	๖.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๔๑๒	๑,๓๒๒	๑๒,๗๑๔	
	๖.๒ สถานศึกษา อบต. / ทต. / อบจ.	๓๒	๓๖๒	๑๑,๕๕๖	
๗	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๑๐	๑๐๘	๘๕๑	๘๕๑
๘	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม	๑	๙๘	๓๗๖	๓๗๖
รวมทั้งหมด		๑,๑๓๓	๑๓,๖๙๕	๑๘๖,๓๖๒	๑๘๖,๓๖๒

ตารางที่ ๖ จำนวนผู้เรียนแยกระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ที่	ระดับการศึกษา	รายละเอียด	ผู้เรียน		ร้อยละ
๑	ก่อนประถมศึกษา	เตรียมความพร้อมระยะแรกเริ่ม (ศึกษาพิเศษ)	๔๗๒	๓๒,๔๙๘	๑
		เตรียมอนุบาล	๑๒,๙๑๒		
		อนุบาล ๑ - ๓	๑๙,๑๑๔		
๒	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	๖๓,๔๐๑	๖๓,๔๐๑	๒
๓	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนต้น	๓๑,๔๐๐	๓๑,๔๐๐	๓
๔	มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	มัธยมศึกษาตอนปลาย	๔๐,๔๕๖	๕๐,๓๗๔	๔
		ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	๙,๙๑๘		
๕	อุดมศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	๔,๕๗๔	๘,๖๘๙	๕
		ปริญญาตรี	๔,๑๑๕		
รวมทั้งหมด			๑๘๖,๓๖๒	๑๘๖,๓๖๒	๑๐๐.๐๐

๒.๕.๒ ดัชนีย่อยด้านการศึกษา

๔ จังหวัดกัวหนามากที่สุด			๔ จังหวัดในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๒		
ลำดับที่	จังหวัด	ค่าดัชนี	ลำดับที่	จังหวัด	ค่าดัชนี
๑	กรุงเทพมหานคร	๐.๘๔๓๔	๓๗	ขอนแก่น	๐.๔๑๗๒
๒	ชลบุรี	๐.๗๑๓๘	๔๕	มหาสารคาม	๐.๓๗๖๔
๓	นนทบุรี	๐.๗๐๕๐	๔๘	ร้อยเอ็ด	๐.๓๗๑๐
๔	นครปฐม	๐.๖๖๒๐	๖๓	กาฬสินธุ์	๐.๓๑๘๑

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ดัชนีความก้าวหน้าของคน ประจำปี ๒๕๖๒ : ๓๑

ดัชนีย่อยด้านการศึกษได้สะท้อนการศึกษาของคนไทยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านการศึกษามี ๔ ตัวชี้วัด คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาคนด้านการศึกษของแต่ละจังหวัด

๑) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป หมายถึง จำนวนระยะเวลาโดยเฉลี่ย ที่ใช้ในการศึกษาของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือเทียบเท่า) ซึ่งเป็นการประมวลจากผลรวมของระยะเวลาหรือจำนวนปีที่ใช้ในการศึกษาของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปหารด้วยจำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปทั้งหมด

๒) อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา หมายถึง ร้อยละของจำนวนประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปีที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าต่อจำนวนประชากรในกลุ่มเดียวกันทั้งหมด

๓) ค่าเฉลี่ยระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งระดับสติปัญญา (Intelligent Quotient : IQ) เป็นความสามารถทางความคิด (Cognitive Intelligence) คือความสามารถของสมองในการคิด วิเคราะห์ การใช้เหตุผล การคำนวณ การเชื่อมโยง การสร้างความคิดรวบยอด โดยสามารถวัดออกมาเป็นค่าตัวเลขได้ด้วยแบบทดสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งตัวเลขที่ได้นี้ก็คือค่า IQ (Intelligence Quotient) หรือระดับสติปัญญานั้นเอง ซึ่งค่าเฉลี่ยระดับสติปัญญา (IQ) ระดับปกติ จะอยู่ที่ประมาณ ๙๐ - ๑๑๐

๔) คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการ ทดสอบเพื่อวัดความรู้ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ครอบคลุม ๕ วิชา (ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์) ต่อผลรวมของจำนวนผู้เข้าสอบ ๕ วิชา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งหมด ตามตารางที่ ๑๒ ดังนี้

ตารางที่ ๗ ดัชนีย่อยด้านการศึกษารายตัวชี้วัดย่อย (เรียงตามอักษร)

จังหวัด	ตัวชี้วัดย่อย			
	ปีการศึกษาเฉลี่ยประชากร ๑๕ ปีขึ้นไป ๒๕๖๑ (ปี)	อัตราการเข้าเรียนรวม ม.ปลายและอาชีวศึกษา (%)	ค่าเฉลี่ยเขาวงกตปัญญา (IQ) ของนักเรียน ชั้น ป.๑ (คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย O-NET ระดับ ม.ปลาย (%)
กาฬสินธุ์	๗.๗๗	๘๒.๓๒	๙๓.๓๓	๓๐.๓๔
ขอนแก่น	๘.๒๑	๙๕.๑๖	๙๓.๑๒	๓๓.๔๙
มหาสารคาม	๘.๐๐	๗๙.๙๗	๙๕.๐๙	๓๒.๕๘
ร้อยเอ็ด	๗.๕๙	๘๔.๐๓	๙๖.๑๕	๓๑.๘๘

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ดัชนีความก้าวหน้าของคน ประจำปี ๒๕๖๒ : ผ.๓ ๖-๙

หมายเหตุ : ๑. ปีการศึกษาเฉลี่ยประชากร ๑๕ ปีขึ้นไป ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. อัตราการเข้าเรียนรวม ม.ปลายและอาชีวศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. ค่าเฉลี่ยเขาวงกตปัญญา (IQ) ของนักเรียนชั้น ป.๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

๔. คะแนนเฉลี่ย O-NET ระดับ ม.ปลาย ปีการศึกษา ๒๕๖๑

ตารางที่ ๘ ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย		ผลต่าง
	การศึกษา ๒๕๖๒	การศึกษา ๒๕๖๓	
ภาษาไทย	๔๖.๕๔	๔๐.๓๐	-๖.๒๔
คณิตศาสตร์	๒๙.๙๕	๒๗.๖๙	-๒.๒๖
วิทยาศาสตร์	๓๓.๔๑	๓๗.๐๗	๓.๖๖
สังคมศึกษาฯ	-	-	-
ภาษาต่างประเทศ	๒๙.๓๕	๓๗.๖๗	+๘.๓๒
เฉลี่ย	๓๔.๘๑	๓๕.๖๘	+๐.๘๗

ตารางที่ ๙ ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย		ผลต่าง
	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	
ภาษาไทย	๕๔.๔๗	๕๓.๔๗	-๑.๕๐
คณิตศาสตร์	๒๔.๓๗	๒๓.๖๙	-๐.๖๘
วิทยาศาสตร์	๒๙.๕๘	๒๘.๙๒	-๐.๖๖
สังคมศึกษา	-	-	-
ภาษาต่างประเทศ	๓๐.๔๙	๓๑.๗๑	+๑.๒๒
เฉลี่ย	๓๔.๘๕	๓๔.๔๕	-๐.๔๐

ตารางที่ ๑๐ ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย		ผลต่าง
	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	
ภาษาไทย	๔๑.๖๗	๔๐.๓๐	-๑.๓๗
คณิตศาสตร์	๒๓.๘๖	๒๑.๙๒	-๑.๙๔
วิทยาศาสตร์	๒๗.๙๗	๒๙.๙๒	+๑.๙๕
สังคมศึกษา	๓๓.๐๕	๓๔.๖๐	+๑.๕๕
ภาษาต่างประเทศ	๒๕.๑๕	๒๔.๘๔	-๐.๓๑
เฉลี่ย	๓๐.๓๔	๓๐.๓๒	-๐.๐๒

ตารางที่ ๑๑ ผลการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติ V-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒
(ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ)

สมรรถนะ	คะแนนเฉลี่ย		ผลต่าง
	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	
ความรู้ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	๔๓.๖๓	๓๒.๘๖	-๑๐.๗๗

ตารางที่ ๑๒ ผลการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติ V-NET ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒
(ระดับ ปวส.๒)

สมรรถนะ	คะแนนเฉลี่ย		ผลต่าง
	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	
ความรู้ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	๔๐.๑๒	-	-

ตารางที่ ๑๓ สัดส่วนเด็กที่เข้าศึกษาในระดับปฐมวัย

ปีการศึกษา	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
สัดส่วนร้อยละ	๗๗	๗๐	๗๐	๗๐

ตารางที่ ๑๔ สัดส่วนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา

ปีการศึกษา	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
สัดส่วนร้อยละ	๙๓.๘๑	๙๓.๑๓	๙๕.๖๕	-

ตารางที่ ๑๕ สัดส่วนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ปีการศึกษา	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
สัดส่วนร้อยละ	๘๑.๕๒	๘๔.๐๖	๘๔.๕๕	-

ตารางที่ ๑๖ สัดส่วนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปีการศึกษา	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
สัดส่วนร้อยละ	๗๘.๘๕	๘๐.๖๔	๘๑.๑๔	-

ตารางที่ ๑๗ อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์

สังกัด	ปีการศึกษา ๒๕๖๑		ปีการศึกษา ๒๕๖๒		ปีการศึกษา ๒๕๖๓		ปีการศึกษา ๒๕๖๔	
	ปวช.๑	ม.๔	ปวช.๑	ม.๔	ปวช.๑	ม.๔	ปวช.๑	ม.๔
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๓,๐๖๑		๓,๒๙๙		๓,๕๔๕		๓,๐๘๐	
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์		๑๐๘	๘๙		๘๙		๙๐	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์		๔,๗๑๕		๔,๗๒๒		๔,๙๙๘		๕,๓๗๒
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น		๑๐๒๖		๙๔๔		๙๒๙		๑,๐๑๑
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน		๘๕		๖๑		๑๐๖		๑๑๖
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ		๑๐๗		๘๘		๑๓๐		๑๒๘
รวมทั้งหมด	๓,๐๖๑	๖,๐๔๑	๓,๒๙๙	๕,๘๑๕	๓,๖๓๔	๖,๑๖๓	๓,๑๗๐	๖,๖๒๗
สัดส่วน	๓๓.๖๓	๖๖.๓๗	๓๖.๘๑	๖๓.๑๙	๓๗.๐๙	๖๒.๙๑	๓๒.๓๖	๖๗.๖๔
	๓๓.๖๓/๖๖.๓๗		๓๖.๘๑/๖๓.๑๙		๓๗.๐๙/๖๒.๙๑		๓๒.๓๖/๖๗.๖๔	

สาระสำคัญทิศทางการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๕ วิสัยทัศน์

“ประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต^๑ อย่างมีคุณภาพ^๒ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข^๓ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง^๔ สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น^๕ และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑^๖”

ค่านิยมวิสัยทัศน์

๑. เรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง ประชากรทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล อันเป็นผลมาจากการได้รับความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์จากการศึกษา หรือจากกิจกรรมในวิถีชีวิตที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาตั้งแต่เกิดจนตาย

๒. คุณภาพ หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ตามมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษามีคุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข หมายถึง ผู้เรียนได้รับการศึกษา มีงานทำ มีรายได้ไม่ยากจน

๔. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดการศึกษาที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีภูมิคุ้มกันในตัว

ที่ดี ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ควบคู่คุณธรรม และการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้าน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

๕. สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง การจัดการศึกษาที่บูรณาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่ ประวัติศาสตร์กาฬสินธุ์ ตามรอยศาสตร์พระราชา ศิลปะพื้นเมือง โปงลาง ข้าวเขาวงวัฒนธรรมผู้ไท ผ้าไหมแพรวาและอื่น ๆ มาใช้เพื่อเป็นความรู้และเทคนิคที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจซึ่งได้สืบทอดและ เชื่อมโยงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

๖. ศตวรรษที่ ๒๑ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ใช้ทักษะการเรียนรู้ ๓Rs๔Cs

พันธกิจ

๑. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทุกระดับ ทุกประเภท

๒. เสริมสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาของประชาชน เรียนรู้ตลอดชีวิตทั่วถึงเท่าเทียมกัน

อย่างมีคุณภาพ

๓. เสริมสร้างการเป็นพลเมืองที่ดี ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมมีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. พัฒนากำลังคนให้มีมาตรฐานวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เศรษฐกิจ สังคม เพื่อรองรับพลวัตโลก การแข่งขันในศตวรรษที่ ๒๑ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๕. ส่งเสริม สนับสนุน และบูรณาการเชื่อมโยงการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลทุก

ระบบ

๖. อนุรักษ์ สืบสาน สร้างสรรค์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญากาฬสินธุ์ โดยเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ทุก

รูปแบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : จัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความความมั่นคงและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพยุคใหม่ ที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : สร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเรียนรู้ตลอดชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : พัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ : ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเอกลักษณ์จังหวัดกาฬสินธุ์

เป้าประสงค์รวม

๑. ประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะชีวิต และมีความเป็นพลเมืองที่ดี

๒. หน่วยงาน สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพตาม หลักธรรมาภิบาล สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมั่นคงยั่งยืน และ เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

๓. เพิ่มประสิทธิภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ และเป็นครูยุคใหม่

๔. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเอกลักษณ์จังหวัดกาฬสินธุ์

ส่วนที่ ๒

ความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๔ “สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ต่อประเทศไทย

๑. ความสำคัญของการศึกษากับการพัฒนาประเทศ

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๐ (๔) ระบุให้บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ มาตรา ๕๔ รัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุน หรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษีรวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระและกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว นอกจากนี้ การปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๕๗ จ. ด้านการศึกษา (๑) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (๒) ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนตามมาตรา ๕๔วรรคหก ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (๓) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู (๔) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กหรือผู้ใหญ่ได้รับความรู้ ประสบการณ์ ทักษะและทัศนคติที่ดีนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือดำเนินชีวิต การศึกษาจึงต้องมีระบบการจัดการที่สามารถให้ หรือสร้าง หรือถ่ายทอดให้กับคนในสังคมทุกคน ทุกระดับ ทุกวัย ในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย โดยการศึกษาในระบบ มุ่งเน้นให้ประชากรในช่วงวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษา ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ มีความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพหรือก้าวสู่ตลาดแรงงาน ส่วนการศึกษานอกระบบ มุ่งเน้นการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชากรที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ หรือผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพ ได้เรียนรู้เพื่อให้มีทักษะและประสบการณ์เพิ่มขึ้น

เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ด้วย ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความพร้อมสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตามศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานและการคุ้มครองทางสังคมของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศระยะยาว ๑๕ ปี ที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนา การดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการดำเนินงานแบบบูรณาการซึ่งการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ กับการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และส่งผลต่อกัน อีกทั้งมี “ทรัพยากรมนุษย์” เป็นปัจจัยสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ชาติ โดยแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพ พร้อมสนับสนุนการพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ รวมทั้งอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” ซึ่งกลไกหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๘๐ คือ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ฉบับ เป็นการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง และประเด็นการพัฒนาจะมีความซ้ำซ้อนกันระหว่างแผนแม่บทฯ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดความสับสน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ ๒ที่มีความสำคัญในการเป็นแนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ และถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓ ของหน่วยงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ฉบับ จึงมีการกำหนดองค์ประกอบของแผนตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุผลที่ต้องมีการระบุแนวทางการพัฒนาและการดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่ต้องสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ประเทศและประชาชนทุกกลุ่มวัยจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

วัยในครรภ์มารดาถึงปฐมวัย เด็กและมารดาทุกคนจะได้รับการดูแลตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โภชนาการ และสมวัย ผ่านระบบบริการสาธารณสุขที่มีกระจายครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคอย่างทั่วถึง ด้วยบริการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย และมีคุณภาพ เด็กจะเกิดมาท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ปลอดภัย สงบสุข เติบโตในสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่ดี มีทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการเติบโต ได้รับการเลี้ยงดูจากทั้งพ่อและแม่ของเด็กที่จะมีเวลาให้กับลูกของตนมากขึ้น พร้อมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเลี้ยงดู และศูนย์เด็กเล็กที่พ่อแม่ทุกคนสามารถเข้าถึง มีคุณภาพ และเอื้อต่อการเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตได้อย่างดี มีทักษะ สุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดีพร้อมมีพัฒนาสมวัย

วัยประถมศึกษา ถึง มัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงการศึกษาภาคบังคับ จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อผู้เรียนมีดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อการเรียนรู้แห่งชาติที่สามารถขยายความรู้และวิธีการเรียนรู้ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และครู ที่ครอบคลุมทั่วประเทศ รวมทั้งผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลและขาดแคลนทุนทรัพย์จะได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึงในทุก ๆ พื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการปูพื้นฐานความพร้อมทั้งกาย ใจ และสติปัญญาให้พร้อมรองรับการพัฒนาของช่วงวัยต่อไป และได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมการใช้ชีวิตในสังคมที่ดี ให้เป็นคนดี มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีวินัย พร้อมเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

วัยรุ่น นักศึกษา จะได้รับการเรียนรู้ให้มีทักษะและองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนามีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาพที่ดี ได้รับการรู้และการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการภาคการผลิตของประเทศ สร้างผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาประเทศไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ผ่านสถาบันศึกษายุคใหม่ทำหน้าที่ให้ความรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ความรู้ในทางวิชาการที่สามารถใช้องค์ความรู้ทางวิชาการในการวิจัยและสร้างสรรค์นวัตกรรมในด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ สู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ทัดเทียมกับนานาประเทศทั่วโลก

วัยทำงาน จะได้รับการพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นคนไทยที่มีทักษะสูง มีองค์ความรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานในทุกสายอาชีพ ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งจะได้รับการสนับสนุนให้มีช่องทางการหารายได้ที่หลากหลายขึ้น เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ อาทิ ธุรกิจสตาร์ทอัพที่กำลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะสามารถเป็นช่องทางธุรกิจที่ขยายวงกว้างไปยังต่างประเทศ มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต ขณะเดียวกันจะได้รับประโยชน์จากการกระจายความเจริญที่จะไปสู่ทุกภูมิภาคของประเทศในอนาคต ส่งผลให้ประชากรวัยทำงานสามารถทำงานได้ในภูมิภาคของตนเอง มีโอกาสได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัว ทำให้ครอบครัวมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น โดยที่แต่ละพื้นที่/ภูมิภาคจะได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพทั้งในภาคอุตสาหกรรม บริการและท่องเที่ยว และภาคเกษตร มีโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องที่เอื้อและอำนวยความสะดวกต่อการใช้ชีวิตและการทำงาน

วัยสูงอายุ จะได้รับการดูแลทั้งด้านสุขภาพ การดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยของผู้สูงอายุ ทั้งผู้สูงอายุวัยต้นอายุ ผู้สูงอายุวัยกลางอายุ และผู้สูงอายุวัยปลาย มีอุปกรณ์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัย มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ได้รับการบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีส่วนร่วมทางสังคม มีสุขภาพกายและใจที่ดี และเป็นแรงพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ

โดยสรุป การพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ได้นั้น ปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ “คน หรือ ทรัพยากรมนุษย์” ของประเทศ กล่าวคือ ประเทศที่มีคนที่มีคุณภาพมีศักยภาพ ย่อมสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน สำหรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการให้คนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียมกัน และมีโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

๒. ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายที่ ๔) กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

๒.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษากายในปี ๒๕๗๓ เป็นการสร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาวิชาเทคนิค อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัย ที่มีราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดี และการเป็นผู้ประกอบการ ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียมสร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการและเพศสภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกา ในการสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ และเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก

ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมาย ๔) กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ คือ ประเด็นแผนแม่บท (๒) การต่างประเทศ (๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และ (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และแผนการศึกษาแห่งชาติ

ความเชื่อมโยงของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อยของแผนแม่บท	เกี่ยวข้องโดยตรง	เกี่ยวข้องโดยอ้อม
๔.๑ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๒๐๑๐๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
๔.๒ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษาภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๑๐๒๐๑ เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น	✓	
๔.๓ สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษ อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๑๐๓๐๑ วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
	๑๒๐๑๐๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๑๐๓๐๑ วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
	๑๑๐๔๐๑ แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่	✓	

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อย ของแผนแม่บทฯ	เกี่ยวข้อง โดยตรง	เกี่ยวข้อง โดยอ้อม
	ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและ ความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น		
	๑๑๐๔๐๒ มีคนไทยที่มีความสามารถ และผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเข้ามาทำ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในอุตสาหกรรมเป้าหมายเพิ่มขึ้น		✓
	๑๒๐๑๐๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิตดีขึ้น	✓	
๔.๕ ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้าน การศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่ เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพ ทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๒๐๑๐๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
๔.๖ สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคน และผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๑๐๓๐๑ วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และ ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มี ความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถ ในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	
	๑๒๐๑๐๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิตดีขึ้น	✓	
๔.๗ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคน ได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับ ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและ การมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนสิทธิมนุษยชน	๑๐๐๑๐๑ คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มี ความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุล ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น	✓	

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อย ของแผนแม่บทฯ	เกี่ยวข้อง โดยตรง	เกี่ยวข้อง โดยอ้อม
ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริม วัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และ ความชื่นชมในความหลากหลายทาง วัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วย ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓	๑๑๐๓๐๑ วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และ ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มี ความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถ ในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	
	๑๒๐๑๐๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิตดีขึ้น	✓	
๔.๑ สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจน เครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหว ต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มี สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมี ประสิทธิภาพสำหรับทุกคน	๑๒๐๑๐๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
๔.๖ เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศ พัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึง การฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรมและวิทยาศาสตร์ ในประเทศ พัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๐๒๐๒๐๒ ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการ พัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกัน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก		✓
๔.๗ เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการ ดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนา น้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะ ขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓	๐๒๐๒๐๒ ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการ พัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกัน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก		✓
	๑๒๐๑๐๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิตดีขึ้น	✓	

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๑๐) ประเด็น การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของประเทศในระยะยาว โดยการจะพัฒนาประชากรที่ดีและสมบูรณ์นั้น นอกจากการยกระดับในด้านสุขภาวะและด้านทักษะการศึกษาแล้ว จะต้องพัฒนาด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของประชาชนทุกกลุ่มวัยควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

โดยในช่วงที่ผ่านมาประชากรไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ ดังปรากฏในผลการสำรวจด้านคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ อาทิ การสำรวจโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เมื่อปี ๒๕๖๑ พบว่า ปัญหาความซื่อสัตย์สุจริตทุจริตคอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุด (ระดับความรุนแรง ๔.๑๓ จากคะแนนเต็ม ๕.๐๐) และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหามากที่สุด รองลงมาคือปัญหาจิตสำนึกสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ซึ่งอาจสะท้อนการเปลี่ยนไปของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่มีค่านิยมยึดตนเองเป็นหลักมากกว่าการคำนึงถึงสังคมส่วนรวม

เป้าหมาย คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทย คนไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีแผนแม่บทด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ของประชาชนไทยในช่วงระยะเวลา ๒๐ ปีข้างหน้า โดยเฉพาะการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตอาสา จิตสาธารณะ และความตระหนักถึงหน้าที่ต่อประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนยึดมั่นสถาบันหลักที่เป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยที่มีอัตลักษณ์และความโดดเด่นจนเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก ทั้งในด้านความมีน้ำใจความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีไมตรีและความเป็นมิตร โดยมุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งบูรณาการร่วมระหว่างภาคีต่าง ๆ อาทิ ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ ภาครัฐและภาคประชาสังคม ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น ‘วิถี’ การดำเนินชีวิต โดยวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่การพัฒนาด้านให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของสถาบันสังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ทั้งครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ และภาคเอกชน โดยแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย ๓ แผนย่อย ดังนี้

การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนา การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ จิตอาสาและรับผิดชอบต่อส่วนรวม รวมทั้งการสร้างเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลงและต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคลและองค์กร

การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ โดยการเสริมสร้างและพัฒนาภาคธุรกิจ เพื่อให้ภาคธุรกิจ ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี และการยกระดับการบริหารจัดการ รวมถึงมาตรการของภาครัฐเพื่อให้ภาคธุรกิจร่วมรับผิดชอบต่อส่วนรวมในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม โดยการพัฒนาศือสร้างสรรค์ และเสริมสร้างค่านิยมที่ดีให้กับเยาวชน และประชาชนทั่วไป พัฒนาสื่อเผยแพร่ เพื่อสร้างเสริมศิลปะและวัฒนธรรม และจัดสรรเวลาและเปิดพื้นที่ให้สื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนในการปลูกจิตสำนึกและสร้างเสริมค่านิยมที่ดี

(๑๑) ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปอนาคต ซึ่งทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายเพิ่มมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

โดยปัจจุบัน โครงสร้างประชากรไทยกำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงวัย และจะเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์ในช่วงปี ๒๕๖๔ ซึ่งทำให้ประชากรวัยแรงงานจะมีจำนวนสูงสุดและเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว นอกจากนี้ อัตราการเจริญพันธุ์รวมของประชากรไทยในปี ๒๕๖๑ อยู่ที่ ๑.๕๘ ซึ่งต่ำกว่าระดับทดแทน นอกจากนี้ กลุ่มวัยต่าง ๆ ยังคงมีปัญหาและความท้าทายในแต่ละกลุ่ม อาทิ โภชนาการในกลุ่มเด็กปฐมวัย ความสามารถทางเชาว์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยรุ่น ผลผลิตทางแรงงานต่ำในกลุ่มวัยแรงงาน และปัญหาสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุ เป็นต้น

เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยซึ่งเป็นหน่วยที่ย่อยที่สุดเพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสังคม พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มียศศักดิ์ อุดม โอ้ออม อารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้องมีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ รวมทั้งอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูงเป็นนักพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” แผนแม่บทประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ได้กำหนดแผนย่อยไว้ ๕ แผนย่อย เพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ดังนี้

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และการมีระบบและกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย โดยจัดให้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก การกระตุ้นพัฒนาการสมองและการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยทุกด้าน

การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ ทักษะด้านดิจิทัล และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน จัดให้มีการเรียนรู้ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น รวมทั้งสร้างความอยากรู้อยากเห็นและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ด้วยการยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ เสริมสร้างความอยากรู้และยกระดับตนเอง สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ และความรู้ความเข้าใจและทักษะทางการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและหลักประกันของตนเองและครอบครัว ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความรู้แรงงานฝีมือให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ ส่งเสริมและพัฒนาระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ และหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และส่งเสริมสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

(๑๒) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทั้งสอดคล้อง กับศักยภาพ ความสนใจ ความถนัด และการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก ซึ่งการศึกษาและการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีทักษะความรู้ ทักษะอาชีพบนฐานพหุปัญญา มีสมรรถนะที่มีคุณภาพสูง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

โดยในช่วงที่ผ่านมา แม้ว่าคนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น โดยมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕-๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก ๘.๘ ปี ในปี ๒๕๕๑ เป็น ๙.๔ ปี ในปี ๒๕๕๙ แต่ในภาพรวมคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน ในปี ๒๕๖๐ พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และผลคะแนนสอบ PISA ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน เนื่องจากข้อจำกัดที่สำคัญของการศึกษาไทย ทั้งปัญหาเรื่องหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำ ทำให้ขาดความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและครูที่มีคุณภาพยังกระจายไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล ขณะที่ในระดับอาชีวศึกษายังมีเด็กที่สนใจเรียนต่อสายอาชีพในสัดส่วนที่น้อย ส่วนระดับอุดมศึกษาพบว่าการเปิดหลักสูตรโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาดงาน บัณฑิตที่จบออกมาบางส่วนยังมีปัญหาคุณภาพ

เป้าหมาย

๑. คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัย ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๒. คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญา

ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพ ผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง โดยประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ดังนี้

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

ด้วยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ ๒๑ โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง พัฒนาระบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยวางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาท “ครู คณาจารย์ยุคใหม่” ให้เป็น “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครู ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน สายอาชีพและระบบสนับสนุนอื่น ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท โดยปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพการศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพและการรับรองคุณภาพและการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา ปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มากกว่าการวัดระดับความรู้ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียนการสอน และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น มีมาตรการจูงใจและส่งเสริมสนับสนุนให้คนเข้าสู่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง รวมถึงการยกระดับทักษะวิชาชีพ พัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ รวมถึงการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาระดับนานาชาติ สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาและบุคลากรในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาศูนย์วิจัยเฉพาะทางศูนย์ฝึกอบรมและทดสอบในระดับภูมิภาค จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจัดให้มีการเรียนรู้

ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในระบบการศึกษา และสำหรับประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา ผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ ทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา ส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชน และสื่อ ในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้ จัดให้มีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายสาขาวิชา เพื่อรวมนักวิจัย และ นักเทคโนโลยีขั้นแนวหน้าเพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ และสร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงขึ้น

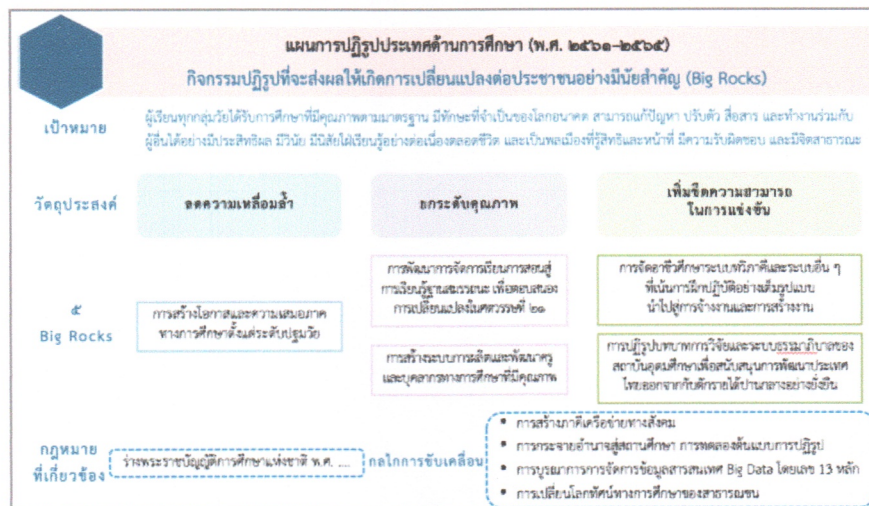
๒.๓ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)

การปฏิรูปการศึกษา มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบสนองต่อการพัฒนาของโลกอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยมีขอบเขตครอบคลุมทั้งการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาโดยใช้ระบบทวิภาคีหรือระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อนำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน และการปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนที่สำคัญ ได้แก่ การเร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ให้มีผลบังคับใช้ การสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทางสังคมและสื่อ ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการปฏิรูป และความเป็นเจ้าของร่วมในเป้าหมายและความสำเร็จของการปฏิรูปของประชาชน การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา และการทดลองนำร่องกิจกรรมปฏิรูปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องต่อบริบทพื้นที่อย่างยั่งยืน การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data for Education) ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษา ติดตามเฝ้าระวังเด็กไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา เพื่อให้การช่วยเหลือได้อย่างทันที่รวมทั้ง รวมถึงการติดตามผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนรายบุคคลให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน การเปลี่ยนโลกทัศน์ทางการศึกษาของสาธารณชนในการสื่อสาร ปลุกฝัง พัฒนาวิธีคิด ปรับเปลี่ยนค่านิยม ทศนคติ ความคาดหวังต่อระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนอิงฐานสมรรถนะ ที่มุ่งให้ครูและนักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้และพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการติดตาม รวบรวมผลการดำเนินงานจากเจ้าภาพหลักในแต่ละกิจกรรม และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาต่อคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

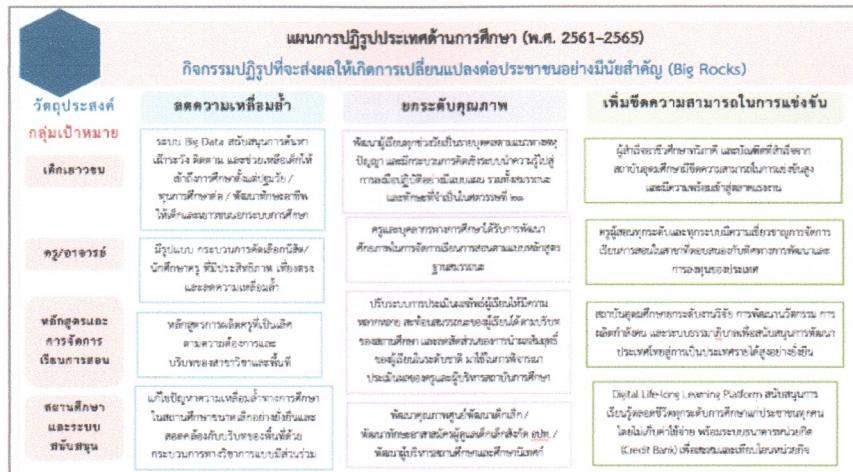

ทั้งนี้ กิจกรรมปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาดังกล่าว ได้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ ที่บัญญัติให้มีการดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา ๑๒ ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมาตรา ๒๕๘ จ (๔) ที่ครอบคลุมทั้งการพัฒนาเด็กเล็ก การสร้างโอกาสทางการศึกษา การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครูและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่เน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาที่หลากหลาย การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา การพัฒนาทักษะอาชีพการรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ รวมถึงได้คำนึงถึงประเด็นปัญหาด้านการศึกษาของประเทศทั้งด้านคุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ปัญหาของระบบการศึกษาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงการบริหารและการจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังได้คำนึงถึงสถานการณ์และบริบทการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่สำคัญ อาทิ สถานการณ์ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยให้มีการสื่อสารไร้พรมแดนและสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและแหล่งความรู้ได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา และบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรทั่วโลกในทุกกลุ่มทุกวัย ที่จะต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้การศึกษาของประเทศสามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต

เป้าหมาย กิจกรรมปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อน

กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

๑. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เด็กปฐมวัย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงก่อนวัยเรียน (๓-๕ ปี) เป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการตลอดช่วงชีวิตของบุคคล หากเด็กในช่วงวัยนี้ไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม โดยเฉพาะในครอบครัวที่ด้อยโอกาสขาดความพร้อมจะส่งผลให้สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของประเทศมีแนวโน้มที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตามปัจจุบันเด็กในช่วงอายุก่อนวัยเรียนที่ไม่ได้เข้าป้อนอยู่ในระบบการศึกษาปฐมวัย อาทิ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือห้องเรียนระดับอนุบาลยังมีสัดส่วนสูงมากกว่าร้อยละ ๑๐ โดยส่วนใหญ่เป็นเด็กจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน พ่อแม่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและทำงานอยู่ต่างถิ่น ซึ่งมักนำบุตรหลานเข้าเรียนระดับอนุบาลลำช้า หรือไม่ได้ส่งเข้าเรียน ทำให้เด็กเหล่านี้เสี่ยงต่อการมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่ล่าช้า ไม่ทันเพื่อน นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งช่องว่างของความเหลื่อมล้ำด้านพัฒนาการนี้ หากไม่ถูกค้นพบและได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที จะมีแนวโน้มแย่ลงในอนาคต ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ทักษะการเรียนรู้ และความเสี่ยงต่อการออกจากระบบการศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานในที่สุด รวมทั้งยังมีเด็กและเยาวชนที่ออกนอกระบบการศึกษาจำนวนมากที่ไม่จบการศึกษาภาคบังคับ ไม่ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดและมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิต อีกทั้งยังมีประชากรวัยแรงงานขาดทักษะด้านการอ่านและคณิตศาสตร์จำนวนมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นการขาดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย และป้องกันเด็กเยาวชนออกจากระบบการศึกษา โดยพัฒนาระบบการค้นหา เฝ้าระวัง ติดตาม และช่วยเหลือเด็กให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย และติดตาม ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าศึกษาต่อหรือได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็กปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา (School Readiness Survey) และการพัฒนาเครื่องมือการประเมินศักยภาพด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยแรงงาน (Workforce Readiness Survey) เพื่อให้สังคมไทยได้เฝ้าระวังและติดตามความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพและความเสมอภาคในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้มีกลไกการสนับสนุนอย่างเพียงพอทั้งในการป้องกันและมาตรการแก้ไข ปัญหาเด็กและเยาวชนออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย การดำเนินงานในระดับพื้นที่ และต้นสังกัด และการติดตามความคืบหน้า และการระดมการมีส่วนร่วมของสังคมอย่างต่อเนื่องจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยตามกิจกรรมปฏิรูปนี้ นอกจากนี้จะสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกข้อที่ ๔ (UN SDG๔) แล้ว ยังเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนากำลังคนของประเทศให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทยให้สามารถก้าวออกจากกับดักรายได้

ปานกลาง (Middle Income Trap) สู่การเป็นประเทศรายได้สูง (High Income Country) ให้ได้ภายใน ๒๐ ปี ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

๑) เด็กปฐมวัยในช่วงก่อนวัยเรียน (๓ - ๕ ปี) ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และได้รับโอกาสทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมถึงระบบการศึกษา ซึ่งจัดการโดยครอบครัวหรือกลุ่มของครอบครัวจนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือระดับสูงกว่าอย่างเสมอภาคตามศักยภาพและความถนัด

๒) เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษากลับเข้าศึกษาต่ออย่างน้อยจนจบการศึกษาภาคบังคับ และได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดและมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้

๓) ประชากรวัยแรงงานมีทักษะด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ (Literacy & Numeracy Competency) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในโลกยุคปัจจุบัน

๔) เกิดระบบหลักประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคเอกชน

แนวทางการดำเนินงาน

๑) การพัฒนาเครื่องมือ และระบบบูรณาการทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินการปฏิรูป โดยกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของเด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษา และเป้าหมายร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา พัฒนาระบบการค้นหา เฝ้าระวัง ติดตาม และช่วยเหลือเด็กให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย และติดตาม ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าศึกษาต่อหรือได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ พัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็กปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา (School Readiness Survey) เป็นรายจังหวัด พัฒนาเครื่องมือการประเมินศักยภาพด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยแรงงาน (Workforce Readiness Survey)

๒) การสนับสนุนนวัตกรรมการป้องกัน (Prevention) และการแก้ไข (Correction) ปัญหาเด็กและเยาวชนออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยสนับสนุนทุนการศึกษาและเงินอุดหนุนแก่เด็กที่มีฐานะครอบครัวยากจนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จนถึงระดับการศึกษาภาคบังคับ ทั้งในสถานศึกษาและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดให้สามารถพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้ พัฒนาระบบคัดกรองเด็กเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา สนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูล งานวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมเชิงสหวิทยาการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทยอย่างเป็นระบบและยั่งยืน สร้างนวัตกรรมทางสังคม (Social Innovator) ทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทย

๓) การสนับสนุนกลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่ และต้นสังกัด โดยสนับสนุนการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สนับสนุนองค์ความรู้ และพัฒนาทักษะให้แก่ครูปฐมวัย ครูผู้ช่วย และอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กเล็กทุกสังกัด รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพให้เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจ สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีข้อมูล องค์ความรู้ และเครื่องมือที่จำเป็นในดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ด้วยกระบวนการทางวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงความแตกต่างของ

สถานศึกษาขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร (Protected and Isolated Schools) และสถานศึกษาขนาดเล็กประเภทอื่น ๆ พัฒนาและสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ให้เด็กมีความรู้สึกลดภัย มีความอบอุ่น และมีความสุขในการเรียน

๔) การติดตามความคืบหน้า และการระดมการมีส่วนร่วมของสังคม พร้อมทั้งสนับสนุนการแก้ไขปัญหอุปสรรคในการดำเนินงานและดำเนินการร่วมกับองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อระดมการมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินการปฏิรูปอย่างต่อเนื่อง

๒. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

การจัดการศึกษาของประเทศ จะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ คำนึงถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และพลวัตของโลกยุคใหม่ ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทุกช่วงวัย ที่จะต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะและใฝ่เรียนรู้ (Learning Skills) สามารถเชื่อมโยงความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีทักษะชีวิต (Life Skills) ในโลกยุคใหม่ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ (Active Citizen) มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนตามหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-based Curriculum) ในปัจจุบันไปสู่การเรียนรู้ที่พัฒนาสมรรถนะผู้เรียน (Competency-based Learning) เป็นสำคัญ

ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะแบบผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบถักทอความรู้ ทักษะ คุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกันด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ผ่านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน การมีครู อาจารย์ที่มีสมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษามีสมรรถนะในการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ การนิเทศการเรียนรู้ การสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและส่งเสริมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถกำหนดเส้นทางและจังหวะก้าวการเรียนรู้ของตนเอง (Personalized Learning) อย่างมีความหมาย มีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติอย่างแท้จริง ตลอดจนมีการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและความพร้อมเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

โดยจุดเน้นของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้แต่ละระดับ ดังนี้

ระดับก่อนอนุบาล ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาเด็กของผู้ปกครองและชุมชน เน้นการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ บ่มเพาะปลูกฝังวินัยและพัฒนาการที่ดีทั้งกาย ใจ และอารมณ์ ระดับอนุบาล มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม บ่มเพาะปลูกฝังวินัย คุณธรรมและค่านิยมที่ดี ด้วยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา พัฒนาการคิดวิเคราะห์เชิงระบบ ลงมือปฏิบัติ (Enactive) ด้วยประสบการณ์ตามมุมต่าง ๆ เพื่อให้สัมพันธ์กับการเรียนรู้ของสมอง และจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เห็นแบบอย่างของพฤติกรรมที่ดีดำเนินชีวิตที่ดีงาม

ระดับประถมศึกษา พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญาให้หลากหลายตามศักยภาพ พัฒนาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน (Problem-based Learning & Project-based Learning) รวมถึงพัฒนาทักษะสำคัญในการเรียนรู้ อันได้แก่ ทักษะทางภาษา ทักษะการคิด ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีการวัดและการประเมินผลผู้เรียนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่เป็นชิ้นงาน ผลผลิตเชิงประจักษ์ เสริมสร้างสมรรถนะ และทักษะที่

จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ให้ผู้เรียนพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สร้างงาน สร้างนวัตกรรม ที่สามารถพัฒนาไปเป็นผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นได้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดเชิงระบบ ผู้เรียนสร้างความรู้ระดับความคิดรวบยอด และระดับหลักการใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ เน้นทักษะพื้นฐานทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี และส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านความรู้ คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความสนใจ ทั้งด้านวิชาการและพื้นฐานวิชาชีพ มีศักยภาพในการสร้างผลผลิตจากการเรียนรู้และต่อยอดนวัตกรรมคิดสร้างสรรค์ได้ มีนิสัยปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอ สร้างและผลิตผลงานใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว และเชื่อมโยงทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ ชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง ผ่านการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นนวัตกรรมนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว และสังคม ต่อยอดพื้นฐานทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าระดับสูง เน้นทักษะความเป็นผู้นำ รวมทั้งส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพและฝึกประสบการณ์อย่างเข้มข้นในด้านความรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้สร้างความรู้จากปฏิบัติการเชิงวิจัยทั้งในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อพัฒนาให้เป็นนวัตกรรม ทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์และโครงการ ความร่วมมือปฏิบัติการวิจัยในระดับชุมชนเชื่อมโยงกับพหุวัฒนธรรม และบริบทของชุมชนท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ

ระดับอาชีวศึกษา เน้นการลงมือปฏิบัติจริงให้สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอ พลิกผันให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อสถานการณ์ตามบริบทของภูมิภาคและโลก ส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพและฝึกประสบการณ์อย่างเข้มข้นในด้านความรู้ ตามความถนัดความสนใจรายบุคคล และต่อยอดทักษะความเป็นมนุษย์ผ่านการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการที่มุ่งสร้างความคิดรวบยอดด้านการคิด ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมขั้นสูง และปลูกฝังจรรยาบรรณทางวิชาชีพและมีความเป็นผู้นำ

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มุ่งให้ประชาชนได้รับโอกาสการเรียนรู้ สามารถนำหลักการมาใช้พลิกผันแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน พัฒนาอาชีพ ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและเทคโนโลยี ให้ประชาชนทุกช่วงวัยเรียนรู้ได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต พัฒนาสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย

๑) ผู้เรียนทุกระดับเป็นผู้มีความรู้ ทักษะและใฝ่เรียนรู้ มีทักษะในการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ

๒) ครู/อาจารย์มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การออกแบบการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ มีจิตวิทยาการเรียนรู้ สื่อและการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความศรัทธาในวิชาชีพและความเป็นครู

๓) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษามีสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการ และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การนิเทศการจัดการเรียนรู้ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีจิตวิทยาในการส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการจัดการเรียนรู้ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานและชุมชนในการส่งเสริมและสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ปรับแนวทางการจัดการเรียนรู้ทุกระดับ ที่เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบที่นำไปสู่สมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ปฏิรูปการเรียนรู้ระดับห้องเรียนด้วยการปรับวิธีสอนจาก Passive Learning ที่เน้นป้อนข้อมูลโดยการท่องจำเนื้อหา มาเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ ด้วยการให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลเป็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ ออกแบบ ตัดสินใจบนพื้นฐานคุณธรรมและค่านิยมเพื่อสังคม ประเทศชาติ และนำความรู้ไปสู่การลงมือปฏิบัติอย่างมีแบบแผน ตรวจสอบเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาจนเกิดผลผลิตที่ดีกว่า มีคุณค่าต่อสังคมมากกว่าเดิม และกำกับการเรียนรู้ของตนเองในการตรวจสอบกลไกเชิงระบบของงานที่ทำเพื่อเพิ่มคุณค่า คุณธรรม ค่านิยม และขยายประโยชน์สู่สังคมที่กว้างขึ้น ด้วยการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนทุกระดับชั้นตั้งแต่ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา การศึกษาตามอัธยาศัย และระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒) พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ สามารถจัดและอำนวยความสะดวกกระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถกำกับดูแล ช่วยเหลือแนะนำการโค้ชครู รวมถึงการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน

๓) ปรับปรุงระบบการวัดผลและประเมินผล ให้มุ่งเน้นที่การประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดยพัฒนาวิธีการที่หลากหลายในการประเมินผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทและศักยภาพของผู้เรียน

๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ และยกระดับคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านทรัพยากรและองค์ความรู้ด้านวิชาการ ทักษะ และการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี

๕) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประชุมหน่วยงานผู้รับผิดชอบติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ และร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ประเมินผลการดำเนินงานและขยายผลต่อไป

๓. การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการพัฒนาคนของประเทศให้มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และหัวใจสำคัญที่สุดของกระบวนการจัดการศึกษาก็คือ “ครู” ที่เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้และอบรมสั่งสอนผู้เรียนให้มีความรู้ เจตคติ มีทักษะในการใช้ชีวิต สามารถเผชิญสถานการณ์และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้และดำรงตนในสังคมได้อย่างเป็นสุข รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๔ จ. ได้บัญญัติให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ โดยปฏิรูปกระบวนการการเรียนรู้ทุกระดับชั้นที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนโฉมบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ โดยวางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาทครูและอาจารย์ยุคใหม่ให้เป็นผู้อำนวยความสะดวก ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรรผู้ที่มีความสามารถสูงและมีคุณลักษณะความเป็นครูเข้ามาเป็นครู ส่งเสริม สนับสนุนระบบพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกประเภท บริบทของประเทศและโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนนวัตกรรมและเทคโนโลยีและแหล่งความรู้ใหม่ รวมทั้งสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อมนุษยชาติที่รุนแรงในปี ๒๐๑๙ มาจนถึงปัจจุบันนี้ คือการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายทั้งใน “เชิงโครงสร้าง” และ “เชิงพฤติกรรม” การจัดการศึกษาในโลกยุคใหม่ จึงต้องปรับตัวให้สอดคล้องและพร้อมรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ทั้งปัจจุบันและอนาคต สถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันผลิตครูจะต้องปรับบทบาทการผลิตครูที่มีสมรรถนะสูงและเป็นความต้องการของประเทศ โดยปรับหลักสูตรและกระบวนการผลิตครูให้เหมาะสมกับสังคมยุคใหม่ สภาพพื้นที่ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย หลักสูตรและกระบวนการการผลิตครูจึงต้องปรับปรุงเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ต้องเรียนรู้ในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ครูต้องได้รับการฝึกหัดและได้รับการพัฒนาครูประจำการจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้มีทักษะการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการใช้สื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนมีโอกาสรับการศึกษาที่สอดคล้องกับความถนัดและความสามารถของตนเอง เป็นการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน การประกอบอาชีพ สามารถผลิตผลงาน พึ่งพาตนเองได้ เรียนรู้จากการร่วมมือและการแบ่งปันในสังคม เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์ การสร้างทักษะศตวรรษที่ ๒๑ และความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง (Applying) ครูต้องเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของภูมิภาคและโลก และยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณครูอย่างเข้มแข็งในท่ามกลางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและพลิกผัน

อย่างไรก็ตาม จากรายงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า วิชาชีพครูมีปัญหาทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ ในด้านการผลิตและพัฒนาครูมีปัญหาทั้งระบบ ตั้งแต่ระบบบริหารจัดการและการกำกับควบคุม การคัดสรรคนมาเรียนครู มาตรฐานกระบวนการผลิตและคุณภาพอาจารย์ การคัดกรองคนเข้าสู่อาชีพครูและการพัฒนาส่งเสริมครูส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของประเทศลดต่ำลง ปัจจุบันประเทศไทยไม่มีสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในการผลิตครูดังเช่นในอดีต ทำให้สถาบันการผลิตครูเกิดขึ้น จำนวนมากถึง ๑๒๗ แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่ต่างก็เปิดหลักสูตรและผลิตบัณฑิตในสาขาที่มีความซ้ำซ้อนกันและมีการลงทุนไม่มาก ทำให้จำนวนบัณฑิตครูมีมากเกินไปเกินความต้องการ ยิ่งไปกว่านั้น สถาบันผลิตครูยังมีมาตรฐาน มีกระบวนการและมีวิธีการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกัน หลายแห่งมีการเปิดรับนิสิต/นักศึกษาแบบเปิดหรือตลาดวิชา หลายแห่งมีการรับนิสิต/นักศึกษาเข้าเรียนครูโดยไม่มีการคัดเลือกตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่ประสงค์จะได้คนเก่ง คนดีมาเรียนครู แต่ในบางแห่งกลับมีการคัดเลือกคนที่มีความสามารถและจำกัดจำนวนรับที่เข้มงวด หลายแห่งผลิตบัณฑิตครูในคณะต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คณะครูศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ ทำให้คุณภาพของนิสิต/นักศึกษาที่เข้ามาเรียนและคุณภาพของบัณฑิตแตกต่างกัน จากรายงานผลการสอบบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครู ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้สมัครและมีสิทธิ์สอบจำนวน ๑๕๙,๓๑๔ คน จากที่มีความต้องการ ๑๘,๘๘๗ คน แต่มีผู้สอบได้เพียง ๑๐,๓๗๕ คน หรือร้อยละ ๖.๘ ทำให้ได้ครูไปบรรจุเพียงร้อยละ ๕๕ เท่านั้น สิ่งเหล่านี้ เป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาของประเทศอย่างมหาศาล สอดคล้องกับการพิจารณาดัชนีคุณภาพของคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ตามระบบการให้คะแนนในการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ระบุว่า คณาจารย์ในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของประเทศไทยมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพราะคุณภาพคณาจารย์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของบัณฑิตครูมากที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๕๖) นอกจากนี้ ในการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ก็ยังไม่สามารถส่งเสริม บ่มเพาะประสบการณ์วิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเพียงพอ ครูที่เลี้ยงขาดความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครูอย่างลึกซึ้งและขาดทักษะในการเป็นครูที่เลี้ยง การนิเทศ การดูแลการฝึกปฏิบัติการสอน รวมทั้งการเป็นผู้สอนงาน (Coaching) ให้แก่นิสิต/นักศึกษา สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มีผลทำให้บัณฑิตครูมีคุณภาพลดลง จำเป็นต้องพัฒนาโดยเร่งด่วน

สำหรับด้านการพัฒนาครูประจำการนั้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว และรุนแรง ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงควรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในสังคมโลกยุคใหม่ที่ทันสมัยและเท่าทันโลก รวมทั้งพัฒนาความรู้และทักษะให้เกิดสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ที่ห่างไกล ทุรกันดารและด้อยโอกาส รวมถึงครูและบุคลากรในสถานศึกษาและพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่เป็นเป้าหมายของประเทศ นอกจากนี้ ยังพบว่าปัจจุบันมีครูที่ไม่มีวุฒิการศึกษาวิชาชีพครู ยังคงค้างอยู่ในระบบและปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน

สถานศึกษาเป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีการรับครูใหม่ที่ไม่มีความรู้ทางการศึกษาเข้ามาเป็นครูอยู่ตลอดเวลาทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาเหล่านี้ ยังไม่มีความรู้ ทักษะและความสามารถพื้นฐานและคุณธรรม จริยธรรมความเป็นครูที่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณภาพ

จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์วิชาชีพครูให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และมีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี รวมถึงมีความรู้และทักษะในสังคมโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีการปรับปรุงระบบกลไกส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะการปรับปรุงระบบการประเมินการปฏิบัติงานและสมรรถนะวิชาชีพและการเลื่อนวิทยฐานะและการปรับปรุงค่าตอบแทนที่เหมาะสม ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการทุกคนจึงต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของแต่ละบุคคล ทั้งด้านการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการใช้สื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการสร้างสรรคการวิจัยและนวัตกรรมและการสร้างผลงานทางวิชาการ การบริหารจัดการศึกษาและการนิเทศการศึกษา รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง (Applying) และยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณครูอย่างเข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานของวิชาชีพครูที่สำคัญที่สุด ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการอบรมให้มีสมรรถนะในการพัฒนาวิชาชีพด้วยระบบ PLC&CPD (Professional Learning Community & Continuous Professional Development)

เป้าหมาย กลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพมาตรฐาน

๑) กลไกและระบบการผลิต คัดกรองครูและบุคลากรทางการศึกษาและอาจารย์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

๒) กลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

แนวทางการดำเนินงาน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จะเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ดังนี้

๑) **ด้านกลไกและระบบการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพประสิทธิภาพ**
ดำเนินการโดยพัฒนารูปแบบกระบวนการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เข้าเรียนครู และการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินคุณลักษณะความเป็นครู พัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรผลิตครูตามสาขาวิชาและบริบทพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ ศึกษาและพัฒนารูปแบบ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยงเพื่อเตรียมครูที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะ และการพัฒนามาตรฐานและชี้วัดสมรรถนะอาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันผลิตครู และการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีสมรรถนะ พัฒนารูปแบบและหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะอาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันผลิตครู การศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนหรือสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิชาชีพครู และการพัฒนาครูพี่เลี้ยงให้มีสมรรถนะ และพัฒนารูปแบบและหลักเกณฑ์ประเมินมาตรฐาน สมรรถนะครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนหรือสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิชาชีพครู

๒) **ด้านกลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ** ดำเนินการโดยศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัด สมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็น ศึกษาและพัฒนาระบบ/รูปแบบการนิเทศ การติดตามช่วยเหลือครู และการพัฒนาสมรรถนะศึกษานิเทศก์ตามความต้องการจำเป็น ส่งเสริม สนับสนุนระบบกลไกให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการติดตามช่วยเหลือครูใหม่ ครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา ครูที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ครูและสถานศึกษาใน

ท้องถิ่นยากจน ห่างไกลและทุรกันดาร อาทิ การร่วมมือกับชุมชน (PLC&CPD: (Professional Learning Community & Continuous Professional Development) การศึกษาอบรม และแพลตฟอร์มกระบวนการจัดการเรียนรู้ การบริหาร การศึกษาและการนิเทศการศึกษา ปรับปรุงระบบการประเมินการปฏิบัติงานและสมรรถนะวิชาชีพครู การพัฒนาระบบ กลไกในการเลื่อนวิทยฐานะที่ได้รับการปรับปรุงใหม่และการคงวิทยฐานะของครูโดยนำผลการประเมินวิทยฐานะไป เป็นส่วนสำคัญในการประเมินและการปรับปรุงค่าตอบแทนที่เหมาะสม

๔. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่ การจ้างงานและการสร้างงาน

การผลิตและพัฒนากำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานของประเทศพบความไม่สอดคล้องในระดับสูงทั้ง (๑) ความไม่สอดคล้องด้านระดับการศึกษาเนื่องจากมีการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีในสัดส่วนสูง ขณะที่ตลาดแรงงาน ต้องการผู้ที่จบสายอาชีพมากกว่า และ (๒) ความไม่สอดคล้องด้านสาขาวิชาซึ่งแรงงานในตลาดยังพบช่องว่างทักษะ (Skill Gaps) กล่าวคือมีทักษะไม่ตรงหรือต่ำกว่าที่นายจ้างคาดหวังโดยเฉพาะทักษะด้านความรู้ที่ใช้ในการทำงาน นอกจากนี้ การผลิตบัณฑิตเพื่อให้มีขีดความสามารถในระดับผู้พัฒนาวัดกรรมโดยใช้แนวทางการจัดการศึกษา STEM เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กระบวนการทาง วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ ไปใช้ในการเชื่อมโยง แก้ปัญหา และการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ยังมีจำนวนน้อย ไม่ เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานและเป้าหมายการพัฒนาประเทศในกลุ่มอุตสาหกรรม เกษตร และบริการ อย่างไรก็ตามจำนวนผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั่วประเทศเข้าศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษายังคงมี จำนวนน้อยกว่าผู้เรียนที่ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แม้การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาใน รูปแบบอาชีวศึกษาทวิภาคีผู้เรียนอาชีวศึกษาจะมีสมรรถนะด้านอาชีพจากการฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถาน ประกอบการนอกเหนือจากการเรียนภาคทฤษฎีในห้องเรียน และมีโอกาสได้งานทำสูงเมื่อจบการศึกษา เป็นรูปแบบที่ สถานศึกษาอาชีวศึกษาให้ความสำคัญแต่ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน “วิชาการประสานการปฏิบัติ” หรืออาชีวศึกษาทวิภาคีที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้นให้คุณภาพและขยายวงกว้าง ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่ง ให้สามารถจัดการเรียนการสอนระบบดังกล่าวได้อย่างเต็มรูปแบบ กล่าวคือผู้เรียน ทุกคนทุกสาขาวิชาได้เข้าฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้สถานศึกษา ยกระดับคุณภาพและพัฒนากิจการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เป็นจุดแข็งมีมาตรฐานสูงสู่ความเป็นเลิศในแต่ละ แห่ง หรือสาขาที่สอดคล้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่และทิศทางการพัฒนาและการลงทุนควบคู่กับการส่งเสริมการเป็น ผู้ประกอบการโดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีและเน้นการฝึกปฏิบัติ อย่างเข้มข้น โดยการพัฒนากระบวนการอาชีวศึกษาใน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับต้นน้ำ ปรับปรุงคุณภาพปัจจัยนำเข้าในด้านอาชีวศึกษาทวิภาคี ได้แก่

๑) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ จัดทำร่วมกับเจ้าของอาชีพโดยกำหนดความสามารถของผู้เรียนจากการวิเคราะห์ทักษะจากการปฏิบัติงาน (Work Based) เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น มีการเรียนภาคทฤษฎี การฝึกทักษะควบคู่กับ การฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการอย่างเข้มข้นยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้จบการศึกษาพร้อมทำงานเพิ่มมากขึ้น

๒) เพิ่มขีดความสามารถครูหรืออาจารย์ให้มีวิธีคิดที่ถูกต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีองค์ ความรู้ที่ลุ่มลึกและรอบด้าน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในแต่ละสาขาอาชีพมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านทฤษฎีและวิชาการในห้องเรียนและการฝึกทักษะอาชีพในห้องปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เรียน สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษาไปฝึกงานหรือฝึกอาชีพภายใต้สถานการณ์จริงในสถานประกอบการ มีความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัยมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแบบ Project Based แนวทางการพัฒนาครูหรืออาจารย์ที่สำคัญโดยการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการอย่าง สม่าเสมอ เพื่อให้ครูหรืออาจารย์สามารถเชื่อมโยงเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากสถานประกอบการมาพัฒนาทักษะและ เตรียมความพร้อมผู้เรียน ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายครูวิชาชีพเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มครูวิชาชีพแต่ละ

สาขา และเร่งพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการให้มีขีดความสามารถในการถ่ายทอดหรือสอนงาน การวัดและประเมินผล และระบบการดูแลผู้เรียน ให้แก่ผู้เรียนในระหว่างฝึกงานหรือฝึกอาชีพ

๓) พัฒนาความพร้อมในด้านปัจจัยหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ให้แก่สถานศึกษาในด้านเครื่องมืออุปกรณ์การฝึกพื้นฐานในแต่ละสาขาอาชีพที่มีความทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน รวมทั้งเครื่องมืออุปกรณ์หรือระบบการทำงานจำลอง (Simulation) เพื่อการเรียนรู้ก่อนการฝึกงานหรือฝึกอาชีพ และการฝึกใช้เครื่องมืออุปกรณ์ขั้นสูงในสถานประกอบการ

๔) สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเชิงบวก ให้เห็นประโยชน์และความสำคัญในการพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาให้ขยายวงกว้างไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ผู้ปกครอง ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย และสถานประกอบการ เพื่อการขยายการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีอย่างมีมาตรฐานคุณภาพสูง

ระดับกลางน้ำ พัฒนาระบบและกระบวนการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี ได้แก่

๑) สร้างกลไกการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในฐานะหุ้นส่วนสำคัญในการจัดอาชีวศึกษา อาทิ มาตรการทางภาษี ลดข้อจำกัดในด้านกฎหมาย ฯลฯ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีให้มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ อาทิ ระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี นวัตกรรมการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีความยืดหยุ่น หลากหลายช่องทางและวิธีการ ฯลฯ และจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในระหว่างการฝึกงานหรือฝึกอาชีพ

๒) สนับสนุนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการฝึกงานในสถานประกอบการโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ องค์กรธุรกิจต่าง ๆ อาทิ สมาอุตสาหกรรม สมาหอการค้า สมาคมการเงินการธนาคาร สมาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สมาติดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย ฯลฯ สร้างความเข้มแข็งการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาในแต่ละสาขาอาชีพ (Skill Cluster Council) การปรับตัวระหว่างสถานศึกษาในฐานะผู้ผลิตและสถานประกอบการในฐานะผู้ใช้กำลังคนเพื่อผู้จบการศึกษามีความพร้อมในการทำงาน “Ready to Work” ที่มีสภาวะพลวัต ซึ่งการฝึกงานจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน (๑) ความสามารถในการสื่อสาร (๒) ฝึกปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (๓) มนุษย์สัมพันธ์ (๔) ทักษะฝีมือ (๕) ความมุ่งมั่น (๖) แรงบันดาลใจ (๗) จินตนาการ (๘) วิสัยทัศน์ (๙) ความคิดแบบวิพากษ์วิจารณ์ (๑๐) ความคิดสร้างสรรค์ และ (๑๑) สภาวะผู้นำ

๓) ส่งเสริมให้ผู้เรียนหาประสบการณ์อาชีพเพิ่มจากการหารายได้ระหว่างเรียน การเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการที่สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอาชีพมาใช้ในการธุรกิจได้

๔) ปรับระบบอาชีวศึกษาให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถพัฒนาและยกระดับสมรรถนะด้านอาชีพต่อเนื่องและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการปัจจุบันในรูปแบบยกระดับหรือปรับความรู้และทักษะ (Up Skill) อบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) หรือฝึกอบรมทักษะอาชีพใหม่ (New Skill)

๕) ปรับระบบการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีที่เหมาะสมทั้งสมรรถนะหลัก (Score Skill) และสมรรถนะอาชีพ (Competency Skill) และการรับรองมาตรฐานอาชีพผู้สำเร็จอาชีวศึกษา

ระดับปลายน้ำ เพิ่มระดับคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาทวิภาคี ผลผลิต และผลลัพธ์ ของการยกระดับคุณภาพการจัดอาชีวศึกษาที่สะท้อนผลต่อกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่

- ๑) ผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีมีสมรรถนะด้านอาชีพและความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ
- ๒) ผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีสามารถผ่านเกณฑ์การรับรองมาตรฐานอาชีพที่กำหนด
- ๓) นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีแรงจูงใจในการเรียนในระดับอาชีวศึกษามากขึ้นโดยปัจจัยหรือเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแรงจูงใจ อาทิ คำตอบแทนหรือรายได้ตามสมรรถนะ การให้รางวัล การเข้าสู่ตำแหน่งงานหรือเลื่อนขั้นที่เหมาะสม (Career Path) การมีโอกาสมหุณเวียนการทำงานในสถานประกอบการเพื่อเพิ่ม

ประสบการณ์ในการทำงาน การตอบสนองจากองค์กรและผู้บริหารต่อคำถามและข้อสงสัยของบุคลากร การฝึกทักษะฝีมือใหม่ให้แก่บุคลากร การฝึกอบรมเพิ่มองค์ความรู้อื่น ๆ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสถานประกอบการและบรรยากาศในที่ทำงานที่เอื้ออำนวยต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน รวมทั้งมีการวางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ เชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา

เป้าหมาย

ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีทักษะที่ตรงตามความคาดหวังของสถานประกอบการและทักษะการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

๑) จัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาสนใจเรียนสายวิชาชีพ สร้างการรับรู้ ความรู้ ความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการเรียนอาชีวศึกษาและความสำคัญของการเรียนระบบทวิภาคี พัฒนาระบบเชื่อมต่อการศึกษาระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และระบบอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนระหว่างการฝึกงานหรือฝึกอาชีพอยู่ในสถานประกอบการต่างพื้นที่ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนและผู้ปกครอง ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนได้รับค่าตอบแทนระหว่างฝึกงานหรือฝึกอาชีพ และมีความพร้อมเข้าสู่งานเมื่อสิ้นสุดโครงการ กำหนดมาตรการจูงใจผู้ประกอบการร่วมจัดการอาชีวศึกษาและการรับผู้เรียนเข้าฝึกงานหรือฝึกอาชีพ รวมทั้งมีข้อตกลงร่วมในการจ้างงานหลังสำเร็จการศึกษา

๒) พัฒนาระบบความร่วมมือ ระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีเชิงพื้นที่และการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีควบคู่กับการพัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือพื้นฐานในการฝึกทักษะในสถานศึกษา รวมถึงการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ หรือองค์กรธุรกิจต่าง ๆ

๓) สร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพเฉพาะด้านและเน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น ร่วมพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษาในสถานประกอบการเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีความเชื่อมโยงกับการรับรองมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานฝีมือแรงงานสอดคล้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ในสาขาที่สถาบันมีความโดดเด่น หรือตอบสนองกับทิศทางการพัฒนาและการลงทุนของประเทศ รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการพัฒนาและยกระดับกำลังคนด้านสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการปัจจุบันในรูปแบบยกระดับหรือปรับความรู้และทักษะ (Up Skill) อบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) หรือฝึกอบรมทักษะอาชีพใหม่ (New Skill)

๔) คณะกรรมการปฏิรูปฯ ประชุมหน่วยงานผู้รับผิดชอบติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ

๕. การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีอัตราการเกิดของประชากรไทยที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เด็กวัยเรียน นักศึกษา วัยแรงงานมีจำนวนที่ลดลง แต่คนมีอายุยืนยาวขึ้น ทำให้จำนวนที่นั่งเปิดรับของสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีเกินกว่าจำนวนของผู้สมัครเรียน ส่งผลกระทบต่อต้นทุนและรายได้ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษากำลังเผชิญการเพียงพอที่จะดำเนินการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อีก อาทิ การจัดการเรียนการสอนสำหรับคนวัยทำงาน ในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบกับ ภาคการผลิตและบริการต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วในบริบทเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน กำลังคนต้องปรับตัวตามให้ทัน สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทในการร่วมพัฒนากำลังคนวัยทำงานเหล่านี้ โดยเฉพาะความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานยุคใหม่ และพบว่า “การพัฒนากำลังคนวัยทำงานในภาคการผลิตและบริการ” อาจเป็นภารกิจที่สำคัญและ

เร่งด่วนไม่น้อยไปกว่า “การพัฒนาบัณฑิตใหม่” ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญสูง แต่ขาดคุณวุฒิหรือความรู้ที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่การจ้างงานในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงความรู้เชิงวิชาการในการต่อยอดการทำงาน

ด้วยเหตุนี้ สถาบันอุดมศึกษาจึงควรปรับบทบาทหรือขยายการให้บริการให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สามารถรองรับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long-learning) ที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชากรทุกกลุ่ม อาทิ ระบบการจัดการเรียนการสอนแบบชุดการเรียนรู้ย่อย (Module Based) พร้อมกับระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) และ/หรือระบบคุณวุฒิบัญย่อย (Micro Credential) เพื่อเป็นกลไกที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมให้วัยแรงงานเข้าถึงคุณวุฒิการศึกษาได้สะดวกและมีประสิทธิภาพสูง อันจะช่วยยกระดับศักยภาพและสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ หรืออาจสะสมเพื่อต่อยอดไปสู่การรับรองคุณวุฒิการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือระดับปริญญาได้ นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสให้อุดมศึกษามีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน การพัฒนาคุณภาพครู การพัฒนาอาชีพศึกษารวมถึงการช่วยให้โรงเรียนปรับเปลี่ยนกระบวนการในการทำงานได้อย่างจริงจัง

นอกจากนั้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยก้าวออกจากกับดักรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศรายได้สูง สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวในการพัฒนางานวิจัยและขีดความสามารถของระบบวิจัยและศักยภาพของนักวิจัยให้มีความพร้อมและความสามารถในการผลิตงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยอย่างยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินการปฏิรูปข้างต้นมีความยั่งยืนและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนไทย สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานกำกับจำเป็นต้องมีระบบธรรมาภิบาลที่เป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน ดังนั้น การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

๑) การสนับสนุนการพัฒนากำลังคนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน ระบบการอุดมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการปรับบทบาทในกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพรองรับการพัฒนาประเทศผ่านการยกระดับการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) เพื่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยกลไกสำคัญ ๓ ประการได้แก่ (๑) การศึกษาแบบ Cooperative and Work Integrated Education (๒) การจัดการเรียนรู้แบบ Module-Based Learning และ (๓) การจัดการเรียนรู้ที่เน้น Re-skill Up-skill New-skill โดยทั้งหมดนี้ จะต้องดำเนินการใน ๗ เรื่อง โดยดำเนินการในระดับส่วนกลาง และระดับสถาบันอุดมศึกษา

๒) การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน ระบบการอุดมศึกษาจำเป็นต้องปฏิรูประบบการวิจัยและนวัตกรรมทั้งระบบตั้งแต่การพัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมในสาขาที่มีความสำคัญของประเทศ การเชื่อมโยงกระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากกระบวนการวิจัยและนวัตกรรมสู่กระบวนการบริหารจัดการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบวิจัยของประเทศในทุกระดับ โดยมีเป้าหมายรวมถึงการยกระดับขีดความสามารถด้านนวัตกรรมให้กับผู้ประกอบการและชุมชน เพื่อให้มีความสามารถในการใช้นวัตกรรมในการยกระดับการดำเนินงานและรวมถึงความสามารถการทำวิจัยและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

๓) การปฏิรูประบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาจากทุกภาคส่วนในประเทศไทย ระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในระดับสถาบันและระดับหน่วยงานภายในของสถาบัน อาทิ ระบบการสรรหาอธิการบดี กรรมการสภามหาวิทยาลัย และระบบการสรรหาคณบดี จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้มีระบบธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาคมทั้งในมหาวิทยาลัยและของประชาชนไทย เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของไทยได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในสังคมไทยในการปฏิบัติการกิจได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงาน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จะเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ดังนี้

๑) สำรวจและวิเคราะห์สภาพสถานการณ์ปัจจุบัน และกำลัการผลิตของสถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับ Lifelong-Learning ซึ่งประกอบด้วย (๑) การศึกษาแบบ Cooperative and Work Integrated Education (๒) การจัดการเรียนรู้แบบ Module-Based Learning และ (๓) การจัดการเรียนรู้ที่เน้น Re-skill Up-skill New-skill (ร่วมกับคณะกรรมการการอุดมศึกษา: กกอ.) ตลอดจนการวางแผนการดำเนินงานและการกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพ และการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน ดำเนินการทุกส่วน

๑.๑) การดำเนินการระดับส่วนกลาง ได้แก่ วางแผนการดำเนินงานและกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพในการดำเนินงานทุกส่วน รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่เห็นภาพร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับผิดชอบ ปรับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนากำลังคน กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษาโดยอิงตามความต้องการกำลังคน (Demand-side Financing) ทั้งความต้องการจากภาคการผลิตและบริการ และความต้องการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การวิเคราะห์ความต้องการและจัดทำแผนการพัฒนากำลังคน ต้องมีกลไกการกำหนดความต้องการกำลังคน (Demand Identification) เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาหรือสาขาอาชีพ ทั้งการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนในวัยเรียนในระบบปกติและการจัดการเรียนรู้/การฝึกอบรมฝีมือ (Re-skill/ Up-skill/ New-skill) สำหรับผู้เรียนวัยทำงาน

๑.๒) ระดับสถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนให้เกิด Active Learning/CWIE ทั้งระบบ สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ เช่น Active Learning และ/หรือ Cooperative and Work Integrated Education (CWIE) สนับสนุนให้เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาร่วมกันวิจัยพัฒนานวัตกรรมระบบการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Learning Platform) ที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในทุกระดับการศึกษาแก่ประชาชนไทยทุกคนได้โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พัฒนาระบบ Module-based และ/หรือ Micro Credential พร้อมกับการพัฒนาระบบ Credit Bank ทั้งภายในสถาบันอุดมศึกษาและระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถให้คุณวุฒิฉบับย่อแก่ผู้เรียนและสะสมเพื่อเทียบโอนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจบการศึกษาระดับปริญญาได้ พัฒนาระบบบริหารจัดการ/สนับสนุน สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบสนับสนุน อาทิ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างพื้นฐานการเรียนการสอนที่ทันสมัยและตรงกับความต้องการ พัฒนาอาจารย์ด้วยการส่งเสริมการทำงานกับภาคการผลิตและบริการ สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกับภาคการผลิตและบริการอย่างเข้มข้นเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของอาจารย์และบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ความรู้และทักษะที่ภาคการผลิตและบริการต้องการ

๒) ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาแผนการปฏิรูประบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของประชากรที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส และส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน หรือการเทียบโอนประสบการณ์/ความรู้

๓) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันยกร่างแผนการปฏิรูประบบการวิจัยและนวัตกรรมในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืนภายใน ๒๐ ปี โดยมีเป้าหมายรวมถึงการยกระดับขีดความสามารถด้านนวัตกรรมให้กับผู้ประกอบการและชุมชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการใช้นวัตกรรมในการยกระดับการดำเนินงานและรวมถึงไปถึงความสามารถการทำวิจัยและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

๔) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดทำแผนการปฏิรูประบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงหน่วยงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา

๕) ติดตามและประเมินผล (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา)

๒.๔ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒.๔.๑ ความเสี่ยงและโอกาสของการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีความเสี่ยงและโอกาสที่สำคัญ ๕ ประการ อันเป็นผลเนื่องมาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การขยายตัวของความเป็นเมือง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมและอนาคตของงาน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงในการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถทดแทนกับแรงงานที่ลดลง โดยอนาคตของงานและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้อง จะส่งผลให้เกิดงานประเภทใหม่ ๆ ขณะที่งานบางประเภทจะเลือนหายไป อาทิ การเพิ่มขึ้นของงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หรืองานในอุตสาหกรรมบริการแพทย์และสุขภาพจากการแพทย์สู่สังคมสูงวัย ขณะที่งานที่มีลักษณะของการทำซ้ำหรือเป็นแบบแผน (Repetitive/Routine) มีแนวโน้มที่จะถูกทดแทนด้วยหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ อีกทั้งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังส่งผลเกิดเป็นความท้าทายในการพัฒนาแรงงานให้มีทักษะใหม่ ๆ และ/หรือมีความสามารถเฉพาะเพื่อรองรับกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น เนื่องจากคุณภาพการศึกษาและทักษะแรงงานในปัจจุบันยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรจะยิ่งทำให้การขาดแคลนแรงงานทักษะสูงมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จากการลดลงของสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและการเพิ่มขึ้นของกลุ่มประชากรในช่วงวัยพึ่งพิงที่มีระดับทักษะต่ำกว่า

๒) โอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรมด้วยเทคโนโลยีและประชากรวัยเรียนที่ลดลง โดยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนำมาซึ่งโอกาสในการปรับปรุงและยกระดับประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการฝึกอบรมที่ยังมีข้อจำกัดด้านคุณภาพและการเข้าถึง ผ่านการปรับปรุงอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา ตลอดจนรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยและสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะเดียวกัน การขยายตัวของความเป็นเมืองจะส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมในระดับสูงและ/หรือมีคุณภาพมากขึ้นโดยมีต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ต่ำลง นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและการลดลงของประชากรวัยเรียนอาจเป็นโอกาสในการขยายโอกาสการเข้าถึงและยกระดับคุณภาพการศึกษา/การฝึกอบรม ซึ่งเป็นหนึ่งในความท้าทายที่สำคัญในปัจจุบัน หากสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะ จากความไม่พร้อมทางเทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ แม้ว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะมีคุณูปการยิ่ง แต่อาจมีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลให้ปัญหาความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาและการพัฒนาทักษะที่มีอยู่แต่เดิมปรากฏให้เห็นชัดเจนมากยิ่งขึ้น อันเป็นผลมาจากปัญหาความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) ระหว่างกลุ่มคนที่มีและกลุ่มคนที่ขาดความพร้อมทางด้านทักษะและเครื่องมืออุปกรณ์ดิจิทัล เช่นเดียวกับแนวโน้มการขยายตัวของความเป็นเมือง ซึ่งอาจส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ระหว่างเขตเมืองและชนบททวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความแตกต่างของระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการสาธารณะ ดังที่ปรากฏให้เห็นในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งมีนักเรียนในชนบทจำนวนมากที่ขาดความพร้อมและไม่สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้

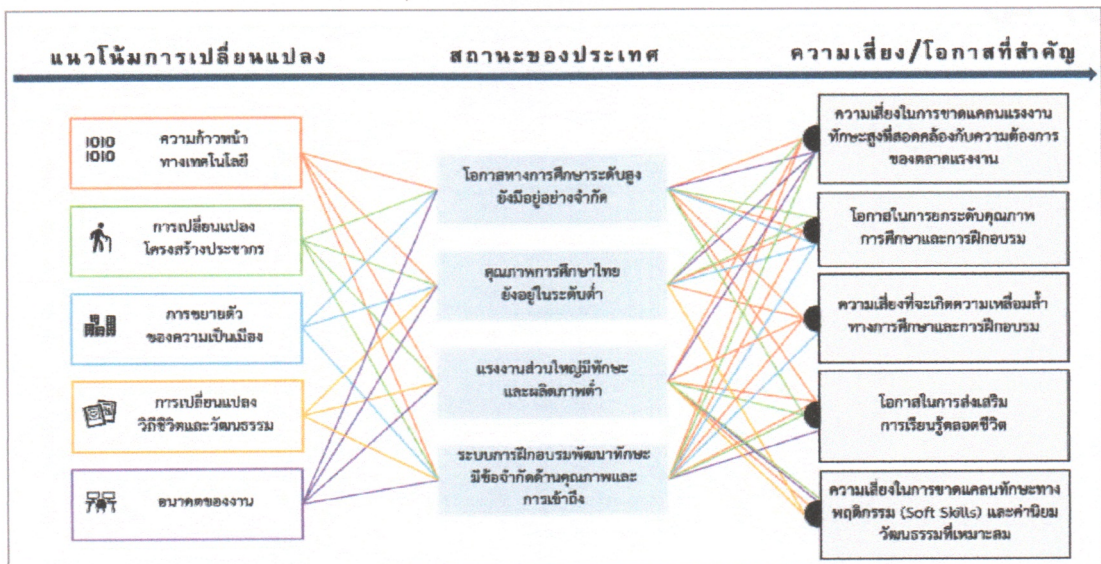
๔) โอกาสในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาทักษะให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงและรองรับกับทุกคน โดยอนาคตของงานและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของประชากรในระยะต่อไป อาทิ การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเรียนรู้ ตลอดจนความสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัว นำมาซึ่งโอกาสในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่ม

ประชากรรุ่นใหม่ ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผลให้เกิดความจำเป็นในการขยายการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรผู้สูงอายุซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ในการช่วยสนับสนุนให้การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมตลอดช่วงชีวิตเป็นไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕) ความเสี่ยงในการขาดแคลนทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) และค่านิยม วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการใช้ชีวิตและการทำงานรูปแบบใหม่ โดยอนาคตของงานและการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และวัฒนธรรม อาทิ กระแสความเป็นปัจเจก (Individualization) หรือกระแสการตระหนักรู้ของสาธารณชน (Public Awareness) อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรรุ่นใหม่ จะนำมาซึ่งรูปแบบการทำงาน การใช้ชีวิต และสภาพสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้เกิดความจำเป็นในการมีทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) อาทิ การมีจิตสาธารณะ มีความเป็นพลเมือง มีทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างสังคมที่เปิดกว้าง เข้าใจ และเห็นอกเห็นใจต่อความแตกต่างหลากหลายดังกล่าวมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งนอกจากจะนำไปสู่ความต้องการทักษะทางปัญญา (Cognitive) แล้ว ยังคาดว่าทักษะทางพฤติกรรม (Non-Cognitive) หรือทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) จะเป็นที่ต้องการมากขึ้นในระยะต่อไป เนื่องจากเป็นทักษะเฉพาะที่เทคโนโลยีสมัยใหม่ยังไม่สามารถทดแทนแรงงานมนุษย์ได้ แนวโน้มดังกล่าวจึงอาจกลายเป็นความเสี่ยงที่สำคัญสำหรับกำลังแรงงานในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่ยังขาดแคลนทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในอนาคต

แผนภาพ ความเสี่ยงและโอกาสด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ที่มา: วิเคราะห์และรวบรวมโดย สศช. (๒๕๖๔)

๒.๔.๒ แนวคิดของกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

ภายใต้กระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาทิ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างพลิกผัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัย และภาวะโลกร้อนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร่วมกับปัจจัยเร่งจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่ก่อให้เกิดความผันผวนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมแก่หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยนั้น พบว่าแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสามารถนำมาซึ่งโอกาสและความเสี่ยงที่จะช่วยผลักดันให้การพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไปให้เกิดผลสำเร็จหรือเป็นอุปสรรค หน่วงรั้งการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขึ้นอยู่กับบริบทหรือศักยภาพและขีด

ความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยโอกาสที่สำคัญสำหรับประเทศไทยซึ่งมีที่มาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระดับโลก พบว่ามีที่มาจากความก้าวหน้าและความแพร่หลายของเทคโนโลยีเป็นหลัก ซึ่งการสรรค์สร้างประโยชน์จากเทคโนโลยีให้เกิดเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยได้นั้น ต้องอาศัยการพัฒนาคนและระบบบริหารจัดการด้านดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศให้มีความพร้อมเพื่อรองรับโอกาสที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงให้กระจายลงสู่ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง เท่าทัน ขณะเดียวกัน ความเสี่ยงที่คาดว่าจะส่งผลกระทบเชิงลบและเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อประเทศไทยในการที่จะต้องเร่งแสวงหาแนวทางในการแก้ไขรับมือนั้น พบว่ามาจากแนวโน้มด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัล รวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ ซึ่งจะบั่นทอนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงยังอาจเป็นเงื่อนไขท้าทายต่อมิติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างความเสมอภาคในสังคม ซึ่งบริบทสถานการณ์ของประเทศไทยที่ยังมีข้อจำกัดภายในหลายประการนั้น หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนแล้ว อาจส่งผลให้ประเทศไทยมีความเปราะบางยิ่งขึ้นเมื่อต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่มีความผันผวนสูง ตลอดจนอาจพลาดโอกาสที่จะใช้ประโยชน์จากพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และส่งผลให้ประเทศไทยไม่สามารถก้าวตามโลกได้อย่างเท่าทัน นำไปสู่การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว และอาจต้องจมกับปัญหาเรื้อรังที่ฉุดรั้งความก้าวหน้าของประเทศในทุกมิติอย่างไม้อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้เงื่อนไขความท้าทายทั้งหลายดังกล่าว จึงจำเป็นที่ประเทศจะต้องเสริมสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในระดับโครงสร้างของประเทศบนพื้นฐานของความเข้มแข็ง สมดุล และยั่งยืน เพื่อก้าวข้ามปัญหาอุปสรรคเดิมให้ประเทศไทยมีสมรรถนะเพียงพอต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งเร่งเพิ่มศักยภาพในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง ทั้งนี้ การยกระดับสมรรถนะและศักยภาพของประเทศไทยในระยะเวลาย่นไถ่จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม หากอาศัยเพียงการมุ่งแก้ไขเฉพาะหน้าหรือการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานในรายละเอียดเพียงเล็กน้อย เนื่องจากการปรับตัวแบบค่อยเป็นค่อยไปจะไม่เท่าทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วฉับพลันในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังไม่เพียงพอสำหรับการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบที่รุนแรงและแผ่ขยายในวงกว้าง หรือทันต่อการแสวงหาโอกาสที่จะสร้างผลประโยชน์ที่ผลักดันให้ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๒.๔.๓ พลิกโฉมประเทศไทย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand)

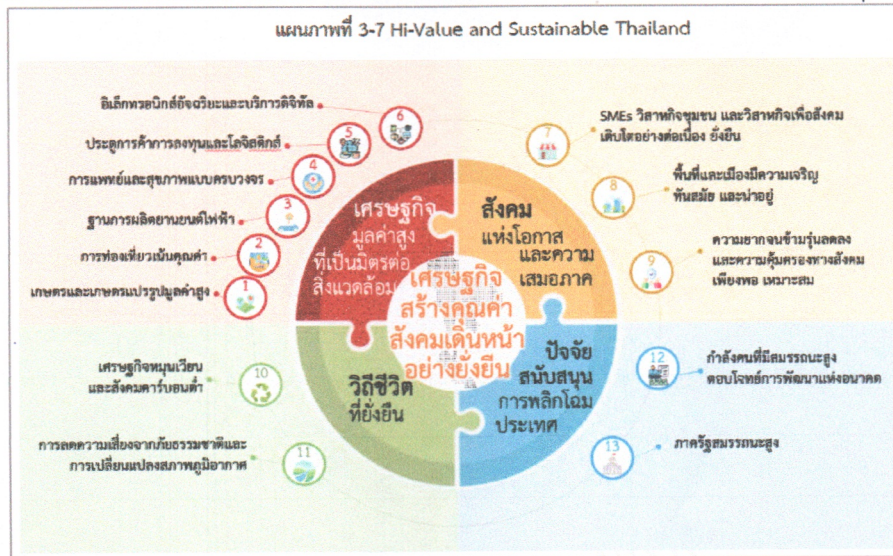
การวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทย หรือเปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation)** ภายใต้แนวคิด “Resilience” ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้ในสภาวะวิกฤติ โดยสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการพลิกโฉมประเทศไทยครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก ในขณะเดียวกันกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังมุ่งกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยนองคาพยพในมิติต่าง ๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ นอกจากนี้ กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม และส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาประเทศทั้งหมดตามที่กล่าวถึงข้างต้น การพลิกโฉมประเทศไทย (Thailand's Transformation) ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand” โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุน เสริมสร้างการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปในทิศทางที่ประเทศสามารถปรับตัวและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๔ Value and Sustainable Thailand

เนื่องด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ระบุทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งเน้นได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมุ่งเน้นคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ (๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ (๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘ขจัด’ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี ๒๕๗๐ โดยรายละเอียดขององค์ประกอบทั้ง ๔ ด้าน และหมุดหมาย มีดังนี้

๒.๔.๕ ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

ปัจจัยขับเคลื่อนที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand โดยเฉพาะกลไกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งระบบการศึกษา และการยกระดับและปรับทักษะแรงงานที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโลกยุคใหม่และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการที่มีผลิตภาพและมูลค่าสูง และกลไกการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งระเบียบกฎหมาย ระบบงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการสาธารณะ ตลอดจนการติดตามประเมินผลที่ทันสมัย

เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยหมายความว่าต้องบรรลุในระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อสร้าง “ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ” ประกอบด้วย

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต คนเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม คุณภาพการศึกษาและระบบการพัฒนาทักษะแรงงานของไทยยังอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งยังประสบกับความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง ส่งผลให้ขาดแคลนกำลังแรงงานที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะต่อไปปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นจากอนาคตของงานและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของทางเทคโนโลยี วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่มาพร้อมกับความต้องการงานและทักษะประเภทใหม่ ๆ รวมถึงทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรซึ่งส่งผลให้กำลังแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การขาดความพร้อมทางเทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ยังอาจทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและทักษะเพิ่มสูงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการลดลงของประชากร และการขยายตัวของความเป็นเมืองจะนำมาซึ่งโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถผลิตและพัฒนาากำลังคนที่มีสมรรถนะสูงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ต่อไป

โดยขอบเขตของเป้าหมายการดำเนินงานในหมวดหมู่ที่ ๑๒ มีดังนี้

๑. ระบบการศึกษาไทยตั้งแต่ระบบปฐมวัยมีคุณภาพมาตรฐานการใกล้เคียงกันภายในประเทศและเทียบเท่าระดับสากล โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่อย่างรอบด้าน อาทิ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านดิจิทัลและทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงทักษะทางสังคม/พฤติกรรม (soft skills) อาทิ ทักษะด้านการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัว การยอมรับความแตกต่างและการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒. ระบบการศึกษาและกลไกที่เกี่ยวข้องเนื่องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ จนถึงกลุ่ม NEETs (กลุ่มเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง ๑๕-๒๔ ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงานหรือไม่ได้อยู่ในระบบการฝึกอบรมใด ๆ)

๓. สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับบทบาทในการผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสนับสนุนการมุ่งสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย (นอกเหนือจากวัยเรียน)

๔. ระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Re-skill/Up-skill/New-skill) มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์ความต้องการอย่างตรงจุด ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะการฝึกอบรมเพื่อโยกย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายภายใต้การสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสำหรับผู้มีความเสี่ยงจากการถูกทดแทนจากระบบอัตโนมัติกลุ่มวัยแรงงานตอนปลายและผู้สูงอายุ

๕. นโยบายการบริหารจัดการกำลังคนภายใต้บริบทสังคมสูงวัยมีความชัดเจน และสามารถลดทอนความเสี่ยงในการขาดแคลนกำลังแรงงาน อาทิ การขยายอายุเกษียณ การยกระดับผลิตภาพแรงงานไทย และการดึงดูดแรงงานทักษะสูงจากต่างประเทศ

๖. ระบบการบริหารจัดการกำลังคนและฐานข้อมูลสารสนเทศด้านกำลังคนของประเทศมีความบูรณาการ นำไปสู่การออกแบบนโยบายที่เฉพาะเจาะจง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๗. สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตร การปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิง จนถึงมาตรการที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม

ทั้งนี้ การกำหนด “หมวดหมู่” (Milestones) ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อนำไปสู่การพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี ๒๕๗๐ ได้

๒.๕ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ จุดเน้นของการศึกษาเปลี่ยนไปสู่ “การเรียนรู้” โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้การเรียนรู้เป็นปัจจัยสร้างความสามารถและศักยภาพของคนและสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น มนุษย์ทุกคนทั้งชายหญิง ไม่ว่าจะมีความสามารถทางสังคมหรือเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างไร ย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาเรียนรู้ที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งต่อตนเองและต่อสังคมโดยรวม การศึกษาตลอดชีวิตเป็นการส่งเสริมสิทธิของแต่ละบุคคลในการเข้าถึงการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การศึกษาตลอดชีวิตครอบคลุมถึงการเรียนรู้ที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ และตามอัธยาศัย

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs ๒๐๓๐) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) แผนการศึกษาแห่งชาติ คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑”

มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ๔ ประการ คือ (๑) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (๒) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ (๓) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (๔) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ ๒ ด้าน คือเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs๔Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

❖ ๓Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic)

❖ ๔Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) ๕ ประการ ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ๕๓ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

๑) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ประชากรกลุ่มอายุ ๖ - ๑๔ ปีทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและมีมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าที่รัฐต้องจัดให้ฟรี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมทุกคน และประชากรวัยแรงงานมีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เป็นต้น

๒) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ๑๕ ปี เป็นต้น

๓) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปเพิ่มขึ้น และคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ของนักเรียนอายุ ๑๕ ปี สูงขึ้น เป็นต้น

๔) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง มีระบบการบริหารงานบุคคล ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น

๕) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษาดีขึ้น สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ ๒๐๐ อันดับแรกของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย และเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดช่วงเวลาในการดำเนินการในแต่ละเป้าหมายและตัวชี้วัด เป็น ๕ ช่วง ดังนี้ ระยะเร่งด่วน ระยะ ๕ ปีแรกของแผน ระยะ ๕ ปีที่สองของแผน ระยะ ๕ ปีที่สามของแผน และระยะ ๕ ปีสุดท้ายของแผน

แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ ๖ ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ และแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑.๒ ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๓ ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

๑.๔ พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

๒.๑ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๒.๒ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

๒.๓ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เติบโตตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย

๓.๒ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มาตรฐานและประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

๓.๓ สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

๓.๔ พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

๓.๕ พัฒนาลังข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

๓.๖ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

๓.๗ พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

๔.๑ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

๔.๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย

๔.๓ พัฒนารฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยง และเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๕.๑ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

๕.๒ ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๓ พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

๖.๑ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา

๖.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

๖.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

๖.๔ ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพประสิทธิภาพการศึกษา

๖.๕ พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

๓. ความก้าวหน้าการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายที่ ๔

ประเทศไทยมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการพัฒนา และเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุตามข้อตกลง SDGs ประเทศไทยได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) ขึ้นทั้งนี้ ที่ผ่านมามีประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานการทบทวนการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ระดับชาติ โดยสมัครใจ (Voluntary National Reviews: VNRs) มาโดยตลอด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ เป็นต้น เพื่อเป็นการทบทวนการดำเนินงานของประเทศอย่างต่อเนื่อง มีข้อมูลนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน รวมทั้งนำไปแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์และบทเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs กับประเทศอื่น ๆ ในการประชุมเวทีหารือระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-level Political Forum on Sustainable Development: HLPF) ซึ่งประเทศไทยเคยนำเสนอ VNR ต่อที่ประชุมมาแล้ว ๑ ครั้ง ในปี ๒๕๖๐ (ค.ศ. ๒๐๑๗) สำหรับผลการดำเนินงานหรือความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานในภาพรวม

สถานการณ์การดำเนินงานในภาพรวมของเป้าหมายที่ ๔ ที่ผ่านมา พบว่า การเข้าถึงการศึกษา และสำเร็จการศึกษาของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเห็นได้จากสัดส่วนเด็กที่เข้าศึกษาในระดับปฐมวัยและสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นที่เพิ่มขึ้น โดยในระดับปฐมวัยมีสัดส่วนเด็กที่เข้าศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๘๔.๗ ในปี ๒๕๕๔ เป็นร้อยละ ๘๖.๓ ในปี ๒๕๖๒ ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น (ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับของไทย) มีสัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๙๑.๘ และ ๙๐.๑ ในปี ๒๕๕๔ เป็นร้อยละ ๙๘.๒ และ ๙๖.๙ ในปี ๒๕๖๒ ตามลำดับ แม้ว่าอัตราส่วนการสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจะลดลงจากร้อยละ ๘๑.๗ เป็นร้อยละ ๗๘.๖ นอกจากนี้ ความเท่าเทียมทางเพศในด้านการเข้าถึงศึกษาของไทยปรับตัวดีขึ้นเห็นได้จากค่าดัชนีความเสมอภาคระหว่างเพศ (GPI) ในทุกระดับการศึกษา ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระหว่างปี ๒๕๕๔-๒๕๖๒ อย่างไรก็ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของไทยยังอยู่ในระดับที่ต่ำ โดยเมื่อพิจารณาจากผลคะแนนการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นพบว่า ในปี ๒๕๖๒ คะแนนเฉลี่ยของระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ และมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนในเกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้ ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ มีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ยลดลงในทุกรายวิชาเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ขณะที่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นในวิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษ แต่ลดลงในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งการลดลงของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นผลจากความเหลื่อมล้ำในการจัดสรรทรัพยากรทั้งบุคลากรทางการศึกษา อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

ในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยสัดส่วนนักเรียนระดับอาชีวศึกษาต่อจำนวนประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๔ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นร้อยละ ๒๖ ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ ขณะที่สัดส่วนของนักเรียนระดับอุดมศึกษาต่อประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ ๑๘-๒๑ ปี มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากประมาณร้อยละ ๖๐ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นร้อยละ ๕๔ ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ แสดงให้เห็นถึงความต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงานที่เร็วขึ้นในประเทศไทย สำหรับการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ ไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและมีมูลค่าเงินช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (Official Development Assistance: ODA) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีจาก ๑,๖๐๓.๒๕ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๔ เป็น ๑,๖๕๔.๗๔ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๒ ซึ่งในจำนวนนี้ สัดส่วนความช่วยเหลือที่เป็นทุนการศึกษาก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก ๑๓๔.๓๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๔ เป็น ๑๖๑.๕๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๒

การดำเนินงานที่สำคัญดังนี้ การสนับสนุนทุนทรัพย์แก่นักเรียนที่ขาดแคลน ได้แก่ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) โดยในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ ได้สนับสนุนนักเรียนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ รวมทั้งสิ้น ๕,๗๗๑,๕๘๕ คน นอกจากนั้น ยังมีโครงการอื่น ๆ อาทิ การให้เงินอุดหนุนนักเรียนอาชีวศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในชนบท และเงินอุดหนุนทุนเฉลิมราชกุมารี ซึ่งมุ่งเน้นการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนนักศึกษาในพื้นที่ห่างไกลและมีอัตราการศึกษาต่อต่ำ นอกจากนั้น รัฐบาลยังให้โอกาสทางการศึกษาและการอ่านออกเขียนได้กับกลุ่มเด็กไร้สัญชาติและเด็กต่างด้าวประมาณ ๗๘,๐๐๐ คน รวมทั้งได้จัดการศึกษาทุกระดับให้กลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ กว่า ๒๓๐,๐๐๐ คน ในปี ๒๕๖๑ **การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา** อาทิ การดำเนินโครงการเน็ตประชารัฐเพื่อขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไปยังโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งในปี ๒๕๖๒ ดำเนินการแล้ว ๑,๑๘๗ โรงเรียน การร่วมมือกับภาคเอกชน (บริษัท ๓BB) ดำเนินโครงการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาฟรี ซึ่งดำเนินการแล้วที่โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ๒,๒๗๑ แห่ง การใช้ระบบ Information System for Equitable Education (ISEE) ในการชี้เป้าและติดตามกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับ การสนับสนุนทุนทรัพย์ ตลอดจนการใช้นวัตกรรมการคัดกรองนักเรียนยากจนด้วยระบบ Proxy Means Tests (PMT) ซึ่งทำให้พบนักเรียนยากจนในระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นประมาณ ๒ ล้านคนทั่วประเทศ **การพัฒนาการศึกษาให้แก่เด็กพิการเพื่อส่งเสริมการศึกษาแบบเรียนรวมกับเด็กปกติ** อาทิ โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับผู้เรียนที่มีความพิการทางการได้ยิน โครงการล่ามภาษามือเพื่อการสื่อสาร และโครงการพัฒนาทักษะการทำข้อสอบ GAT/PAT สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการมองเห็น ทั้งนี้ ไทยจัดหลักสูตรการฝึกอบรมครูด้านการสอนคนพิการ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเพิ่มสมรรถนะให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ **เร่งรัดการยกระดับคุณภาพทางการศึกษา** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาระบบการเรียนรู้ การสอน และหลักสูตรที่มีคุณภาพ การปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นมาตรฐานสากลและส่งเสริมการพัฒนาเด็กตามศักยภาพและตามความถนัดของตัวเอง รวมถึงการพัฒนาการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการเรียนการสอนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และการส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science) **การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีอาชีพ** โดยให้โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศอาชีพและกลุ่มความถนัด และการจัดแผนการเรียนรองรับความต้องการแรงงานตามบริบทของจังหวัดควบคู่ไปกับการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกันทางสังคม อาทิ หลักสูตรการด้านทฤษฎีศึกษา โครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและป้องกันอาชญากรรม ภัยสังคม การรู้เท่าทันยาเสพติด การสร้างจิตสำนึกและวินัยในตนเอง โดยมีสถานศึกษาพอเพียงที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างครบวงจรทั้งหมด ๒๓,๗๙๖ แห่งและได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาแล้ว ๒๐๕ แห่ง **การพัฒนาคุณภาพครู** โดยไทยจัดตั้งสถาบันครูพัฒนาเพื่อรองรับการคัดเลือกหลักสูตรพัฒนาครูและจัดการฝึกอบรมตามโครงการพัฒนารูปแบบครบวงจรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โครงการคุปองครู) ในหลักสูตรฝึกอบรมที่ผ่านการรับรอง ๑,๒๐๗ หลักสูตร ซึ่งครอบคลุมครูกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยพบว่า ในปี ๒๕๖๑ มีครูที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการจำนวน ๒๗๔,๒๖๔ คน เพิ่มขึ้นจาก ๑๗๕,๙๘๗ คน ในปี ๒๕๖๐ และคิดเป็นร้อยละ ๗๗ ของผู้ลงทะเบียนทั้งหมด โดยหลักสูตรที่มีครูลงทะเบียนมากที่สุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคศตวรรษที่ ๒๑ โดยใช้หลักการของเกมส์สำหรับครูประถมศึกษา การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ STEM Educationตามแนวคิด Active Learning การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนโดยรวม การผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ ๒๑ และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมีการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริงผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ในโครงการ Thai MOOC (Thailand Massive Open Online Course) ครอบคลุม ๔๗๗ รายวิชา และไม่มีค่าใช้จ่ายการดำเนินโครงการ

Smart University@EEC เพื่อพัฒนากำลังคนดิจิทัลเพื่อตอบโจทย์ Thailand ๔.๐ และการตั้งศูนย์ฝึกอบรมแรงงาน และการกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ และการได้รับอัตราค่าจ้าง ตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ โดยไทยมีบทบาทให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ ประเทศกำลังพัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มทุกปี โดยการดำเนินการมีรูปแบบ ต่าง ๆ อาทิ การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี การสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์ การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญและ อาสาสมัครไปปฏิบัติงานภายใต้โครงการ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้ง โดยการจัดหลักสูตรฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน การให้ทุนรัฐบาลไทยเพื่อศึกษาต่อและเพื่อการฝึกอบรมและการจัดส่ง อาสาสมัครเพื่อนไทยและผู้เชี่ยวชาญไปปฏิบัติงานที่ประเทศคู่ร่วมมือตามคำขอ

๓.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินงานรายเป้าหมายย่อย

จากภาพรวมของการดำเนินงานเมื่อพิจารณาเป้าหมายย่อยของเป้าหมายที่ ๔ ตามประเด็น การพัฒนาใน ๕ ประเด็น (นโยบาย หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูผู้สอน และการติดตาม ประเมินผล) ดังนี้

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๑ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ **ด้านนโยบาย** : มีกฎหมายการศึกษาภาคบังคับ จัดการศึกษาให้เปล่า ๙ ปี ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น มีนโยบายขยายโอกาสช่วยเหลือให้เข้าศึกษา ก่อนและหลังภาคบังคับ ๓+๓ ปี โดยมี ระบบสนับสนุนค่าใช้จ่าย **ด้านหลักสูตร** : มีหลักสูตรแกนกลางกำหนดโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำและพัฒนา (ร่าง) หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฐานสมรรถนะ) เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและความก้าวหน้าทาง วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยีแห่งศตวรรษที่ ๒๑ **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : มีการควบคุมมาตรฐานโดยหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐) ลักษณะการจัดการเรียนการสอน เน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง มีการสอบวัดความรู้มาตรฐานวิชาหลักจากส่วนกลาง **ด้านการพัฒนา ครูผู้สอน** : มีการพัฒนาครู โดยระบบคุปองการพัฒนาครูและการพัฒนาในระหว่างประจำการ โดยระบบแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการนิเทศภายใน (PLC) **ด้านการติดตามประเมินผล** : มีระบบตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไทยเป็นแบบอิง คะแนนสอบ

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๒ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับ การศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ **ด้านนโยบาย** : มีกฎหมายและนโยบายให้การศึกษาและดูแล เด็กปฐมวัยตั้งแต่เกิดถึง ๖ ปี โดยถือเป็นสวัสดิการสังคมที่ให้ความร่วมมือกันหลายภาคส่วน โดยพ่อแม่ร่วมรับผิดชอบ ไม่ใช่บริการแบบให้เปล่า **ด้านหลักสูตร** : มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องบนฐานการมีส่วนร่วมและระบบสนับสนุนการให้โอกาส กับคุณภาพที่เท่าเทียมกัน **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้หลากหลายเพื่อ พัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง/เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และบริบทของสังคม/ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการ/ประเมินพัฒนาการอย่าง ต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็ก/ ให้พ่อแม่ ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก **ด้าน การพัฒนาครูผู้สอน** : มีการพัฒนาระบบผลิตครูปฐมวัย และมีการพัฒนาในเส้นทางวิชาชีพตั้งแต่แรกเข้า โดยการ ฝึกอบรมขณะปฏิบัติงาน สร้างความชำนาญผ่านการลงมือทำจริงและการฝึกอบรมนอกสถานปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ **ด้านการติดตามประเมินผล** : ครุวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบทุกด้านเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี/ประเมินจากสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่เน้นแบบทดสอบ/สรุปผลการ ประเมิน จัดทำข้อมูล และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๓ สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ **ด้านนโยบาย** : อาชีวศึกษาเริ่มที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ให้สอนถึงระดับปริญญาในวิทยาลัย อาชีวศึกษา/วิทยาลัยเทคนิค ส่วนการอุดมศึกษาสาขาวิชาการต่าง ๆ สอนในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยให้อนุปริญญาตรีถึงปริญญาเอก **ด้านหลักสูตร** : มีกรอบคุณสมบัติวิชาชีพแห่งชาติ (NQF) สำหรับการจัดทำหลักสูตรสาขาวิชาการ และมีกรอบคุณสมบัติวิชาชีพ (VQF) เพื่อควบคุมมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษา/เทคนิคศึกษา เทียบกับระดับสากล **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ เพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมทุกช่วงวัย/ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่ายในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในรูปแบบต่าง ๆ /ส่งเสริมและ พัฒนาการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการศึกษานอกระบบ/พัฒนา หลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อ/นวัตกรรม การวัดและประเมินผลในทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบท ปัจจุบัน **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : พัฒนาศักยภาพและระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล **ด้านการติดตามประเมินผล** : มีระบบประกันคุณภาพ การศึกษาที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทุกระยะ ๕ ปี

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะ ทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ **ด้านนโยบาย** : มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมทักษะการทำงานที่หลากหลาย ทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการฝึกอบรมก่อนและระหว่างประจำการ **ด้านหลักสูตร** : เป็นไปตาม กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกระทรวงแรงงานฯ **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : มีรูปแบบการจัด การศึกษาหลากหลายลักษณะและรูปแบบ โดยมีหลายหน่วยงานมีส่วนร่วมรับผิดชอบจัดการศึกษา

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๕ ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ **ด้านนโยบาย** : มีพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อสร้างความเสมอภาค และขจัดความเหลื่อมล้ำ และมีนโยบายสร้างความเท่าเทียมในสังคมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ **ด้านหลักสูตร** : มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางโอกาสการศึกษาตามมาตรา ๘ ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีหลักสูตรการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิเศษ อีกทั้งหลักสูตรพิเศษสำหรับกลุ่มต่าง ๆ ที่ต้องการการศึกษาสงเคราะห์ **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดการเรียน การสอนตามหลักการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : ครูผู้สอนการศึกษาพิเศษและ การศึกษาสงเคราะห์ได้รับการพัฒนาตามหลักการ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง **ด้านการติดตามประเมินผล** : มีการ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาพิเศษ การศึกษาสงเคราะห์ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับ เด็กปกติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านการลดความเหลื่อมล้ำ

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๖ สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ **ด้านนโยบาย** : มีหลักสูตรเน้นมาตรฐาน โดยให้ทุกคน อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ และมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านการอ่านออกเขียนได้ รวมทั้งนโยบายส่งเสริมการอ่านของเด็กและประชาชนทั่วไป **ด้านหลักสูตร** : บรรจุสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และ สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐานชาติด้านเวลาเรียนและด้าน ผลผลิตของการเรียนรู้ตามตัวบ่งชี้ต่าง ๆ /มีหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนที่เทียบเท่ากับใน ระบบโรงเรียนขั้นพื้นฐานให้เรียนแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน ตามหลักการและวิธีสอนที่เสนอแนะโดยหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ

กระทรวงศึกษาธิการ **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : พัฒนาครูผู้สอนตามระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด และตามความต้องการของหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา **ด้านการติดตามประเมินผล** : ติดตามและประเมินผลการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น โดยการสอบด้วยข้อสอบกลาง ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และสอบวัดความรู้เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ๖ ด้วย การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education: O-NET) จัดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) โดยให้วิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์ เป็นวิชาหลักที่บังคับให้สอบ

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๗ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนายั่งยืน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ **ด้านนโยบาย** : รัฐมีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน และการเป็นพลเมืองโลก พบได้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาระยะยาว ๒๐ ปี ของประเทศ เป็นต้น **ด้านหลักสูตร** : หลักสูตรการศึกษาในทุกระดับของไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/ศาสตร์พระราชา มาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างแพร่หลาย/ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสาระสังคมศึกษาฯ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และให้ทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มี ESD&GCED เป็นฐาน **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยเน้นการปฏิบัติจริงตามความเหมาะสมของผู้เรียน บริบททางสังคม สถานการณ์ อย่างมีเหตุผลพอประมาณและมีภูมิคุ้มกัน **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : มีการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามแนว ESD และ GCED ในระบบพัฒนาครูของ สพฐ. และหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนพอเพียง โดยมีมูลนิธิยุวสถิรคุณ เป็นต้น

เป้าหมายย่อยที่ ๔.A สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน **ด้านนโยบาย** : มีนโยบาย กฎหมายและข้อบังคับเพื่อประกันคุณภาพ อุปกรณ์/เครื่องมือทางการศึกษา ที่ใช้เพื่อการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่การนำไปปฏิบัติในบางแห่ง/บางพื้นที่อาจยังมีปัญหา **ด้านหลักสูตร** : หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ได้กำหนดแนวทางอย่างกว้าง ๆ ในการจัดการเรื่องอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษา เพื่อการบริหารหลักสูตร **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : การจัดการเรียนการสอนในบางโรงเรียนที่มีขนาดเล็กหรืออยู่ในถิ่นทุรกันดาร มักไม่มีอุปกรณ์/เครื่องมือทางการศึกษาที่ได้มาตรฐานเพราะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ที่เน้นการอุดหนุนเป็นเงินค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : มีการพัฒนาครูให้สามารถใช้อุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือทางการศึกษาโดยใช้ระบบคู่มือพัฒนาครู แต่มักจะเน้นการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการสอนมากกว่าทักษะการใช้สื่อและอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ ที่หลากหลาย **ด้านการติดตามประเมินผล** : การติดตามประเมินผลการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษา มักเป็นการติดตามผลการจัดซื้อจัดจ้างจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มากกว่าติดตามผลการใช้ที่เกิดประโยชน์กับครูและผู้เรียน

เป้าหมายย่อยที่ ๔.B เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ **ด้านนโยบาย** : มีนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศสนับสนุนทุนการศึกษาและการฝึกอบรมให้กับบุคลากรของประเทศที่กำลังพัฒนา และด้อยพัฒนา ภายใต้สนธิสัญญาต่าง ๆ ที่ทำกับองค์การสหประชาชาติ องค์กรเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) และอื่น ๆ **ด้านหลักสูตร** : เน้นหลักสูตรที่ประเทศไทยมีความเป็นเลิศ รวมถึง

ศาสตราจารย์ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาและสถาบันฝึกอบรมที่ร่วมโครงการ ทั้งฝึกอบรมระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก รวมถึงระดับประกาศนียบัตรชั้นต่ำขั้นสูง **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : ครู/คณาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาต่างชาติที่ได้รับทุน ได้รับการพัฒนาจากกระทรวงการต่างประเทศหรือกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารทุนการศึกษา **ด้านการติดตามประเมินผล** : ติดตามประเมินผลโดยหน่วยงานผู้ให้ทุนตามวัตถุประสงค์ของแต่ละทุน โดยประเมินทั้งในรายบุคคลและประเมินโครงการ

เป้าหมายย่อยที่ ๔.C เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ **ด้านนโยบาย** : มีนโยบายเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาหรือทุนฝึกอบรมแก่ครูจากประเทศกำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนาในอาเซียนและนอกอาเซียน โดยความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตและพัฒนาครู รวมทั้งยูเนสโก กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก (เอเปค) เป็นต้น **ด้านหลักสูตร** : มีทั้งหลักสูตรฝึกอบรมครูหรือบุคลากรทางการศึกษาของประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา ทั้งระยะสั้น ระยะยาว และการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี โท เอก ซึ่งเป็นไปตามแผนงานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน โดยให้การให้ทุนการศึกษาและแลกเปลี่ยนนักศึกษา **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สถาบันการศึกษามีอยู่แล้วหรือตามหลักสูตรเฉพาะที่ได้พัฒนาขึ้นตามความต้องการและข้อตกลงของหน่วยงานผู้ให้ทุนการศึกษากับต่างประเทศที่ส่งครูมาพัฒนา **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : ครูและคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับปริญญาโท เอก และหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง **ด้านการติดตามประเมินผล** : ติดตามประเมินผล โดยหน่วยงานผู้ให้ทุนการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ของแต่ละทุน

๔. ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา วิเคราะห์แนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ เป้าหมายหลักไปสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จในปี ๒๕๖๓ และแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ใน ๒๐ ปีข้างหน้า (ปี ๒๕๘๐) กล่าวได้ว่า ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ทรัพยากรมนุษย์ การที่โครงสร้างประชากรมีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กลดลง และประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกประเทศ จึงเป็นปัจจัยเสี่ยงและประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ทุกมิติมากขึ้น ดังนั้น การสร้างหลักประกันด้านการศึกษา เพื่อให้ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงเป็นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ให้มีศักยภาพมีความพร้อมในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ จึงมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศในอนาคตอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลและผลการดำเนินงานที่กล่าวมาข้างต้นมีประเด็นที่ท้าทายการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติและมีประเด็นข้อเสนอแนะสำคัญในการจัดทำกรอบตัวชี้วัดสำหรับการติดตามผลและทบทวนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ ๔ : SDG๔) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในภาพรวม ดังนี้

๔.๑ ประเด็นท้าทาย

๑. การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อการศึกษา ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะต่อกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะยากจนและอยู่ในพื้นที่ห่างไกล เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสในการเข้าถึงมาตรการที่ชดเชยการเรียนการสอนในโรงเรียน เช่น การเรียนออนไลน์ และการถ่ายทอดสดผ่านสัญญาณโทรทัศน์ ทำให้เกิดภาวะการเรียนถดถอย นอกจากนั้น สำหรับครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างหนัก ก็อาจส่งผลให้นักเรียนต้องออกจากระบบการศึกษาได้

๒. ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาระดับสูง โดยพบว่า นักเรียนจากกลุ่มครอบครัวยากจนเพียงร้อยละ ๕ มีโอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เมื่อเทียบกับนักเรียนจากกลุ่มครัวเรือนที่รวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ของประเทศ (Top ๑๐%) ซึ่งได้เรียนต่อไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๓ ของทั้งหมด ดังนั้น ไทยควรมีการจัดเก็บและปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาเพื่อสามารถจัดภาวะตกหล่นในการให้ความช่วยเหลือ และจัดสรรโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น รวมถึงมาตรการจำเพาะที่สอดคล้องกับกลุ่มคนดังกล่าวได้

๓. การพัฒนาทักษะแรงงานยังไม่ครอบคลุมแรงงานนอกระบบในทุกสาขา โดยโครงการพัฒนาทักษะแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม ทำให้ผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างไม่เต็มที่ ดังนั้น ควรมีการพัฒนาทักษะแรงงานด้านอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับการฝึกอบรมให้มากขึ้น เพื่อให้แรงงานมีรายได้และสร้างมูลค่าเพิ่มได้มากขึ้นและมีทักษะที่เป็นที่ต้องการในอนาคต

๔. แม้ไทยจะมีผลงานที่ดีในการส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาระหว่างเด็กชายกับเด็กหญิง แต่ก็ยังพบปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศในระบบการศึกษา อาทิ ทักษะคิดของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในประเด็นความเท่าเทียมทางเพศ และทัศนคติทางลบต่อการตั้งครุภรรยาเรียน ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนหญิงบางส่วนต้องออกจากระบบการศึกษาโดยไม่จำเป็น

๕. หลักสูตรการพัฒนาครูยังไม่เพียงพอ ทำให้ครูบางส่วนไม่มีโอกาสได้รับการพัฒนาหรือต้องเลือกหลักสูตรการพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ จึงควรมีการบูรณาการการพัฒนาครูให้เป็นองค์รวมและเพียงพอต่อความต้องการมากขึ้น รวมทั้งมีการติดตามผลสัมฤทธิ์ภายหลังการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ

๔.๒ ประเด็นข้อเสนอแนะ

๑. ประเมินความพร้อมของข้อมูล ในด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล รวมทั้งมีการกำหนดคำจำกัดความของตัวชี้วัดที่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม มีความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลและจะต้องพัฒนาเทคนิคในการตรวจสอบข้อมูลไปพร้อมกันด้วย

๒. กำหนดค่าเป้าหมายบนพื้นฐานของสถานะข้อมูลปัจจุบัน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และรวบรวมข้อมูลและสถานะข้อมูลในปัจจุบัน (baseline) ตลอดจนระบุผู้รับผิดชอบในการเก็บข้อมูลที่สอดคล้องกับการดำเนินงานและความรับผิดชอบ โดยอาจพิจารณาจากค่าเป้าหมายในนโยบายหรือยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศต่าง ๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๕ ฯลฯ

๓. จัดทำเป็นแผนที่การวิเคราะห์ขีดความสามารถและจุดอ่อนของประเทศเพื่อเตรียมการบูรณาการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เพื่อช่วยในการใช้ข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้นที่ตรงประเด็นและมีประสิทธิภาพ (Mapping/gaps analysis)

๔. กำหนดคำจำกัดความของเป้าหมายที่มีความเป็นนามธรรม อาทิ SDG ๔.๗ ซึ่งมีการกล่าวถึงสร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในมีส่วนร่วมของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเกือบทุกตัวชี้วัดมีความเป็นนามธรรมและเป็นเรื่องใหม่ในแต่ละประเทศมีการดำเนินการเฉพาะบางเรื่องและเรียกต่างกัน ในขณะที่ตัวชี้วัดสำหรับเป้าประสงค์ ๔.๗ นี้ ใช้คำว่ามีการดำเนินการเกี่ยวกับ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงความเสมอภาคทางเพศ และสิทธิมนุษยชน ซึ่งถูกให้ความสำคัญทุกระดับใน(ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) ระดับการศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียนซึ่งจะเห็นได้ว่ายังไม่มีการระบุรายละเอียดของตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจน ทำให้มีความจำเป็นที่ต้องมีการประชุมหารือทั้งในระดับประเทศและระดับโลกในการทำความเข้าใจเป้าประสงค์นี้และมีข้อตกลงร่วมกันในการพิจารณาตัวชี้วัดที่จะใช้เป็นตัวแทนในการติดตามเป้าประสงค์ดังกล่าวได้จริง

๕. เตรียมการกำหนดกรอบตัวชี้วัดสำหรับการติดตามผลและทบทวนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔) ในส่วนที่เป็นตัวชี้วัดเฉพาะ (Thematic indicators) อีก ๔๓ ตัวชี้วัด ภายหลังเสร็จสิ้นการจัดทำ Roadmap เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔) ของประเทศไทย (Thailand Roadmap SDG ๔ Template) ในส่วนของตัวชี้วัดระดับโลก (Global indicators) ๑๐ + ๑ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบังคับที่ทุกประเทศจะต้องรายงานเพื่อการใช้เปรียบเทียบกันในระดับโลก

๖. ติดตามประเมินผลการใช้กรอบตัวชี้วัดสำหรับการติดตามผลและทบทวนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔) ที่ปรากฏใน Roadmap เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔) ของประเทศไทย (Thailand Roadmap SDG ๔ Template) เป็นระยะ ว่าสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดที่เป็นตัวแทนความก้าวหน้าในการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔) ได้หรือไม่ มีผลดีผลเสียอย่างไร

๗. เตรียมแนวทางการจัดทำ Roadmap เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาเป็นระยะ โดยอาจกำหนดเป็นการทำงานช่วงระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

๘. จัดตั้งกลไกการประสานงานในระดับภูมิภาค เพื่อการติดตามผลและทบทวนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๙. จัดตั้งระบบฐานข้อมูลกลาง (Dashboard) ของตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔) ทั้งหมด เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและเข้าถึงได้ สามารถใช้ติดตามความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เปรียบเทียบในระดับภูมิภาคและระดับโลกได้

ส่วนที่ ๓

แผนที่นำทาง การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (SDG๔ Roadmap)

“เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

สาระสำคัญของแผนที่นำทางฯ

กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรนำองค์ประกอบของแผนที่นำทางฯ ที่ สศช. กำหนดให้มากำหนดเป็นเนื้อหาสาระของแผนที่นำทางฯ SDG๔ Roadmap ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ ๔)

๒. การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ ๔)

ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔)

ตามที่ สศช. กำหนดให้การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่จะทำให้อำนาจบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นองค์ประกอบสำคัญของแผนที่นำทางฯ ที่หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักต้องดำเนินการ ซึ่งในการดำเนินงานจัดทำแผนที่นำทางฯ SDG๔ Roadmap กระทรวงศึกษาธิการได้นำผลการวิเคราะห์จากข้อมูลความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายย่อยภายใต้เป้าหมายหลักที่ ๔ กับเป้าหมายการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒ การต่างประเทศ ประเด็นที่ ๑๐ ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และประเด็นที่ ๑๒ การเรียนรู้ (จากส่วนที่ ๓) ดังภาพด้านล่าง รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลความเชื่อมโยงจากห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Value Chain Thailand) ในเป้าหมายแผนแม่บทย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

ดังนั้น ในการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของการดำเนินงานให้อำนาจบรรลุเป้าหมายหลักที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการได้นำข้อมูลความสอดคล้องเชื่อมโยงข้างต้นมาใช้เป็นข้อมูลหลักในการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบ หรือกิจกรรม และกระบวนการ และภายใต้องค์ประกอบ มีปัจจัยใดที่เกี่ยวข้องและทำให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายหลักที่ ๔ ได้ โดยในการวิเคราะห์ ต้องวิเคราะห์หาความสอดคล้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการดำเนินงาน (ต้นทาง) ไปจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการดำเนินงาน (ปลายทาง) ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งแนวทางการดำเนินงาน คือ นำองค์ประกอบ กระบวนการและปัจจัยจากห่วงโซ่คุณค่าของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๔ ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ที่ สศช. ได้จัดทำไว้แล้ว และการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทและสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย เช่น แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ มาวิเคราะห์ สังเคราะห์หาคำตอบและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ ได้ ซึ่งผลการสังเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ (SDG๔)

ต้นทาง	กลางทาง				ปลายทาง
กฎหมาย นโยบาย และแผนการศึกษา	หลักสูตรการจัดการศึกษา	ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	รูปแบบ/ระบบการเรียนรู้	ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	ระบบติดตาม วัด และประเมินผล
- มีกฎหมาย ด้านการศึกษา - นโยบายและแผนการศึกษาที่มีความต่อเนื่องและชัดเจน	- มาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง - หลักสูตรการศึกษาที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล - หลักสูตรมีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทุกช่วงวัย - หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ	- ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ - การยกระดับมาตรฐานคุณภาพครูอย่างเป็นระบบ (การผลิตและพัฒนาครู) - การประเมินครู/ผู้สอนที่เน้นผลสัมฤทธิ์จากผู้เรียนเป็นหลัก - การพัฒนาความรู้/สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	- การเน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง - การเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบกระบวนการคิดเชิงระบบ - การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติ - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย - ระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	- สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาศาสนาเพื่อการศึกษา - องค์ความรู้ นวัตกรรม และงานวิจัย - ทรัพยากรทางการศึกษา - สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	- การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียน - ระบบการติดตาม วัด และประเมินผลทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน - ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑๕

กลไกการบริหารจัดการ	
- การขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- กลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย - ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา

แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์ (SDG๔ Roadmap)

๒. การวิเคราะห์และจัดทำแผนงาน/โครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนา เพื่อขับเคลื่อน SDG๔ Roadmapสู่การปฏิบัติ

ตามแนวทางการดำเนินงานของแผนการขับเคลื่อนฯ Thailand's SDGs Roadmap กำหนดให้มีการจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายที่ ๔ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หน่วยงานรับผิดชอบและประสานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมการดำเนินงาน ดังมีรายละเอียดดังนี้

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๑ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิง ทุกคนสำเร็จการศึกษาและมีอัตราการศึกษาและไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๑.๑ สัดส่วนของเด็ก/เยาวชนใน (ก) ระดับชั้น ป.๒ หรือ ป.๓ (ข) ป.๖ และ (ค) ม.๓ ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำเป็นอย่างน้อย ใน (๑) ด้านการอ่าน และ (๒) ด้านคณิตศาสตร์ หรือการคิดคำนวณ จำแนกตาม เพศ

๔.๑.๒ อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ตัวชี้วัด (SDG๔ Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๔	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๑.๑ (๑) ร้อยละของเด็กในวัย ๒-๓ ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณขั้นพื้นฐาน				สพฐ.*	- ศธ. (สพฐ./สช.) - อว. - อปท. - เมืองพัทยา - พม. - วธ. (สบค.) - ม.การกีฬาแห่งชาติ - กทม. - ดชด. - พศ.	* ใช้ผลสอบ NT/RT ของ สพฐ.ที่มีข้อมูลรายปีแทน
๔.๑.๑ (๒) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) (๑) ภาษาไทย (๒) คณิตศาสตร์ (๓) วิทยาศาสตร์ (๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (๕) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)				สพศ.		
๔.๑.๒ อัตราการสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย				ศธ. (สป.)		* ใช้ข้อมูล ศทก.สป. เนื่องจากมีข้อมูลเป็นรายปี

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																																																																								
ร้อยละของเด็กในวัย ป.๓ ที่มีทักษะการอ่าน และการคำนวณขั้นพื้นฐาน		ผลสอบ NT/RT ของ สพฐ.	สพฐ.																																																																									
คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) (๑) ภาษาไทย (๒) คณิตศาสตร์ (๓) วิทยาศาสตร์ (๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (๕) ภาษาอังกฤษ	ประเมินศึกษาปีที่ ๖ <table><tr><th>ปี กศ.</th><th>๕๙</th><th>๖๐</th><th>๖๑</th><th>๖๒</th><th>๖๓</th></tr><tr><td>ไทย</td><td>๕๒.๙๘</td><td>๕๖.๕๘</td><td>๕๕.๙๐</td><td>๕๙.๐๗</td><td>๕๖.๒๐</td></tr><tr><td>คณิต</td><td>๔๐.๔๗</td><td>๓๗.๑๒</td><td>๓๗.๕๐</td><td>๓๒.๙๐</td><td>๒๙.๙๙</td></tr><tr><td>วิทย์</td><td>๔๑.๒๒</td><td>๓๙.๑๒</td><td>๓๙.๙๓</td><td>๓๕.๕๕</td><td>๓๘.๗๘</td></tr><tr><td>สังคมฯ</td><td>๔๖.๖๘</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>อังกฤษ</td><td>๓๔.๕๙</td><td>๓๖.๓๔</td><td>๓๙.๒๔</td><td>๓๔.๔๒</td><td>๔๓.๕๕</td></tr></table> มัธยมศึกษาปีที่ ๓ <table><tr><th>ปี กศ.</th><th>๕๙</th><th>๖๐</th><th>๖๑</th><th>๖๒</th><th>๖๓</th></tr><tr><td>ไทย</td><td>๔๖.๓๖</td><td>๔๘.๒๙</td><td>๕๔.๔๒</td><td>๕๕.๑๔</td><td>๕๔.๒๙</td></tr><tr><td>คณิต</td><td>๒๙.๓๑</td><td>๒๖.๓๐</td><td>๓๐.๐๔</td><td>๒๖.๗๓</td><td>๒๕.๔๖</td></tr><tr><td>วิทย์</td><td>๓๔.๙๙</td><td>๓๒.๒๘</td><td>๓๖.๑๐</td><td>๓๐.๐๗</td><td>๒๙.๘๙</td></tr><tr><td>สังคมฯ</td><td>๔๙.๐๐</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>อังกฤษ</td><td>๓๑.๘๐</td><td>๓๐.๔๕</td><td>๒๙.๔๕</td><td>๓๓.๒๕</td><td>๓๔.๓๘</td></tr></table>	ปี กศ.	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	ไทย	๕๒.๙๘	๕๖.๕๘	๕๕.๙๐	๕๙.๐๗	๕๖.๒๐	คณิต	๔๐.๔๗	๓๗.๑๒	๓๗.๕๐	๓๒.๙๐	๒๙.๙๙	วิทย์	๔๑.๒๒	๓๙.๑๒	๓๙.๙๓	๓๕.๕๕	๓๘.๗๘	สังคมฯ	๔๖.๖๘					อังกฤษ	๓๔.๕๙	๓๖.๓๔	๓๙.๒๔	๓๔.๔๒	๔๓.๕๕	ปี กศ.	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	ไทย	๔๖.๓๖	๔๘.๒๙	๕๔.๔๒	๕๕.๑๔	๕๔.๒๙	คณิต	๒๙.๓๑	๒๖.๓๐	๓๐.๐๔	๒๖.๗๓	๒๕.๔๖	วิทย์	๓๔.๙๙	๓๒.๒๘	๓๖.๑๐	๓๐.๐๗	๒๙.๘๙	สังคมฯ	๔๙.๐๐					อังกฤษ	๓๑.๘๐	๓๐.๔๕	๒๙.๔๕	๓๓.๒๕	๓๔.๓๘	คำสถิติพื้นฐานผลการทดสอบ O-NET ป.๖ และ ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๗-๒๕๖๐ สรุปผลการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปี ป.๖ และ ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๑, ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓	สพฐ.	
ปี กศ.	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																																																							
ไทย	๕๒.๙๘	๕๖.๕๘	๕๕.๙๐	๕๙.๐๗	๕๖.๒๐																																																																							
คณิต	๔๐.๔๗	๓๗.๑๒	๓๗.๕๐	๓๒.๙๐	๒๙.๙๙																																																																							
วิทย์	๔๑.๒๒	๓๙.๑๒	๓๙.๙๓	๓๕.๕๕	๓๘.๗๘																																																																							
สังคมฯ	๔๖.๖๘																																																																											
อังกฤษ	๓๔.๕๙	๓๖.๓๔	๓๙.๒๔	๓๔.๔๒	๔๓.๕๕																																																																							
ปี กศ.	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																																																							
ไทย	๔๖.๓๖	๔๘.๒๙	๕๔.๔๒	๕๕.๑๔	๕๔.๒๙																																																																							
คณิต	๒๙.๓๑	๒๖.๓๐	๓๐.๐๔	๒๖.๗๓	๒๕.๔๖																																																																							
วิทย์	๓๔.๙๙	๓๒.๒๘	๓๖.๑๐	๓๐.๐๗	๒๙.๘๙																																																																							
สังคมฯ	๔๙.๐๐																																																																											
อังกฤษ	๓๑.๘๐	๓๐.๔๕	๒๙.๔๕	๓๓.๒๕	๓๔.๓๘																																																																							

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ				
อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	ประถมศึกษา	สถิติการศึกษา ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๓	ศธ. (สป.)					
	ปี ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓							
	๙๒.๘๒ ๙๕.๙๕ ๙๔.๕๕ ๙๕.๖๔ ๙๔.๕๙							
	มัธยมศึกษาตอนต้น							
	ปี ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓							
	๙๔.๑๕ ๙๒.๒๑ ๙๑.๘๘ ๙๑.๖๘ ๙๒.๕๒							
	มัธยมศึกษาตอนปลาย							
	ปี ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓							
	๘๙.๙๓ ๘๘.๑๕ ๘๘.๒๐ ๘๘.๔๘ ๘๙.๖๐							

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๒ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านี้มีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๒.๑ ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ

๔.๒.๒ อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย ๑ ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๔	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๒.๑ ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ				พม.	- ศธ. (สพฐ./สช.) - อปท. - เมืองพัทยา - สธ. - อว. - กทม. - ตชด. - รง.	* ใช้ข้อมูลผลการประเมินตนเองของ สพด. ผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)
				ศธ. (สป.)		* ใช้ข้อมูล ศทก.สป. เนื่องจากมีข้อมูลเป็นรายปี
๔.๒.๒ อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย ๑ ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ						

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																																				
ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ		ผลการประเมินตนเองของ สพด. ผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)	พม.																																					
อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย ๑ ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	<table><tr><td colspan="6">เพศชาย</td></tr><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>๗๔.๖๕</td><td>๘๐.๑๒</td><td>๘๒.๗๙</td><td>๗๕.๘๑</td><td>๗๓.๓๗</td></tr><tr><td colspan="6">เพศหญิง</td></tr><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>๗๔.๒๘</td><td>๘๐.๑๗</td><td>๘๒.๗๒</td><td>๗๕.๙๑</td><td>๗๓.๖๓</td></tr></table>	เพศชาย						ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		๗๔.๖๕	๘๐.๑๒	๘๒.๗๙	๗๕.๘๑	๗๓.๓๗	เพศหญิง						ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		๗๔.๒๘	๘๐.๑๗	๘๒.๗๒	๗๕.๙๑	๗๓.๖๓	สถิติการศึกษาประจำปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓	ศธ. (สป.)	
เพศชาย																																								
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	๗๔.๖๕	๘๐.๑๒	๘๒.๗๙	๗๕.๘๑	๗๓.๓๗																																			
เพศหญิง																																								
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	๗๔.๒๘	๘๐.๑๗	๘๒.๗๒	๗๕.๙๑	๗๓.๖๓																																			

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๓ สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๓.๑ อัตราการเข้าเรียนของเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งในระบบ นอกกระบบการศึกษา รวมทั้งการฝึกอบรมในช่วง ๑๒ เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๔	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๓.๑ อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา)				ศธ. (สป.)	- ศธ. (สพฐ./สอศ./สช./กศน.) - ม.การกีฬาแห่งชาติ - วธ. (สบศ.) - กท. (กรมยุทธศาสตร์) - อปท.	* การกำหนดอัตราการเข้าเรียนอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจะตอบเป้าหมายย่อยได้ชัดเจน * การไม่กำหนดตัวชี้วัดประเด็นการฝึกอบรมเนื่องจากไม่สอดคล้องกับเป้าหมายย่อย ๔.๓ ชัดเจน แต่สอดคล้องกับเป้าหมาย ๔.๔ มากกว่า
๔.๓.๒ อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา				อว.		

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																																				
อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา)	อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>๓๔ : ๖๖</td><td>๓๕ : ๖๕</td><td>๓๕ : ๖๕</td><td>๓๕ : ๖๕</td><td>๔๔ : ๕๕ (เป้า)</td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		๓๔ : ๖๖	๓๕ : ๖๕	๓๕ : ๖๕	๓๕ : ๖๕	๔๔ : ๕๕ (เป้า)	สถิติการศึกษาประจำปี ๒๕๕๙-๒๕๖๒	ศธ. (สป.)																									
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	๓๔ : ๖๖	๓๕ : ๖๕	๓๕ : ๖๕	๓๕ : ๖๕	๔๔ : ๕๕ (เป้า)																																			
อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>๘๑.๒๖</td><td>๕๕.๕๓</td><td>๘๕.๘๒</td><td>๘๕.๙๐</td><td>๘๕.๐๐</td></tr></table> - อัตราการเข้าเรียนระดับอนุปริญญา/ปวส. <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>๒๕.๒๐</td><td>๑๘.๔๗</td><td>๓๐.๐๔</td><td>๓๑.๑๑</td><td>-</td></tr></table> - อัตราการเข้าเรียนระดับปริญญาตรี <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>๕๖.๐๖</td><td>๓๗.๐๕</td><td>๕๕.๗๘</td><td>๕๕.๗๙</td><td>-</td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		๘๑.๒๖	๕๕.๕๓	๘๕.๘๒	๘๕.๙๐	๘๕.๐๐	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		๒๕.๒๐	๑๘.๔๗	๓๐.๐๔	๓๑.๑๑	-	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		๕๖.๐๖	๓๗.๐๕	๕๕.๗๘	๕๕.๗๙	-	สถิติการศึกษาประจำปี ๒๕๕๙-๒๕๖๒	อว.	
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	๘๑.๒๖	๕๕.๕๓	๘๕.๘๒	๘๕.๙๐	๘๕.๐๐																																			
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	๒๕.๒๐	๑๘.๔๗	๓๐.๐๔	๓๑.๑๑	-																																			
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	๕๖.๐๖	๓๗.๐๕	๕๕.๗๘	๕๕.๗๙	-																																			

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๔.๑ สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๔	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๔.๑ สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ				สสช.	- ศธ. - อว. - มท. - พม. - รง. - กพม.	* ควบคุมกำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับเป้าหมายย่อยที่มุ่งเน้นทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็นด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน * ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยังไม่สามารถระบุรายการหรือประเภททักษะได้ชัดเจน * ควรใช้ข้อมูล Global Indicator และใช้ข้อมูลที่ สสช. จัดเก็บไปพลางก่อน

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓						แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้คอมพิวเตอร์						สำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน (ประชาชนที่มีงานทำอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต)	สสช.	
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓			
	ร้อยละ	๒๔.๐	๒๒.๘๐	๑๙.๖๐	๑๘.๗๐				
	ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้อินเทอร์เน็ต								
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓			
ร้อยละ	๔๖.๘๐	๕๔.๒๐	๖๓.๙๐	๗๑.๗๐					

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๕ จัดความเหลื่อมล้ำทางเขตด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๕.๑ ดัชนีความเท่าเทียมกัน (ผู้หญิง-ผู้ชาย/ในเขต-นอกเขตเมือง/ความมั่งคั่งสูง-ต่ำ และอื่น ๆ เช่น สถานะความพิการ คนพื้นเมือง และคนที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งทางภูมิศาสตร์) สำหรับทุกตัวชี้วัดที่อยู่ในรายการนี้ที่สามารถแยกได้

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๔	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๕.๑ (๑) ดัชนีความเท่าเทียมทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)				ศธ. (สกศ.)	- ศธ. (สพฐ./ สอศ./ สช./กศน.) - อว. - อปท. - เมืองพัทยา - พม. - วธ. (สบศ.) - ม.การกีฬา - แห่งชาติ/ รร.กีฬา) - กทม. - ดชด.	* ควรใช้ข้อมูลจาก ศทก. สป. ที่มีข้อมูล เป็นรายปี
๔.๕.๑ (๒) ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)				สสช.		ใช้ข้อมูลจาก สสช. ที่จัดเก็บทุก ๓ ปี
๔.๕.๓ (๓) ดัชนีความเท่าเทียมตามพื้นที่ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)				สสช.		ใช้ข้อมูลจาก สสช. ที่จัดเก็บทุก ๓ ปี

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓						แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
ดัชนีความเสมอภาคทางเพศ	ดัชนีความเสมอภาคทางเพศ						สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา ๒๕๖๑-๒๕๖๒, ๒๕๕๙-๒๕๖๐	ศธ. (สกศ.)	
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓			
	ปฐมวัย		๑.๐๕	๑.๐๐	๑.๐๐				
	ประถม		๑.๐๖	๑.๐๑	๑.๐๑				
	ม.ต้น		๑.๑๗	๐.๙๔	๐.๙๔				
ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง (ยากจนมาก/ร่ำรวยมาก)	ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง (ยากจนมาก/ร่ำรวยมาก)						สถานการณเด็กและสตรี ในประเทศไทย (MICS)	สสช.	
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓			
	ประถม				๐.๙๘				
	ม.ต้น				๐.๙๓				
	ม.ปลาย				๐.๖๐				
ดัชนีความเท่าเทียมทางพื้นที่ (นอกเขตฯ/ในเขตฯ)	ดัชนีความเท่าเทียมทางพื้นที่ (นอกเขตฯ/ในเขตฯ)						สถานการณเด็กและสตรี ในประเทศไทย (MICS)	สสช.	
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓			
	ประถม				๑.๐๐				
	ม.ต้น				๑.๐๑				
	ม.ปลาย				๐.๙๖				

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๖ สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๖.๑ สัดส่วนของประชากรในกลุ่มอายุที่กำหนดมีความรู้ความสามารถสำหรับการทำงานในด้าน ก) การอ่านออกเขียนได้ ข) ทักษะในการคำนวณ

จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๔	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๖.๑ (๑) อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป				สสช.	- ศธ. - อว. - มท. - พม. - รง. - กทม.	
๔.๖.๑ (๒) อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป				สสช.		
๔.๖.๑ (๓) อัตราการอ่านออกเขียนได้และมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป				สสช.		

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ												
อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากร อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>๙๓.๗๗</td><td></td><td></td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓				๙๓.๗๗			การสำรวจการอ่านของประชากร	สสช.	
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓											
			๙๓.๗๗													
อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>๙๖.๓๒</td><td></td><td></td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓				๙๖.๓๒			การสำรวจการอ่านของประชากร	สสช.	
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓											
			๙๖.๓๒													
อัตราการอ่านออกเขียนได้และมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	อัตราการอ่านออกเขียนได้และมีทักษะด้านการคำนวณของประชากร อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>๙๒.๗๘</td><td></td><td></td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓				๙๒.๗๘			การสำรวจการอ่านของประชากร	สสช.	
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓											
			๙๒.๗๘													

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๗ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๗.๑ ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความจำเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๔	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๗.๑ ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความจำเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิตพัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน				ศธ. อว.	- ศธ. (สพฐ./ สอศ./ สช./กศน.) - อว. - ศส. - อปท. - เมืองพัทยา - พม. - วธ. (สพศ.) - มการกีฬา แห่งชาติ/ รร. กีฬา - กทม. - ดชด.	* เป็นการวัดระดับความก้าวหน้าของการดำเนินงานจากระดับนโยบายไปสู่การปฏิบัติ - มีการบรรจุ เรื่องเหล่านี้ในนโยบายการศึกษาของ ประเทศ หลักสูตร การศึกษาของครู และการประเมินผลนักเรียน - การดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในเรื่องดังกล่าวผ่านโครงการหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ
๔.๗.๒ การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร)				ศธ. อว.		

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	มีการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ไว้ใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ อาทิ แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ โดยแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) และยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs ๒๐๓๐) ทั้งนี้ หลักการและแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยยึดแผนฯ เป็นกรอบทิศทางหลักและนำสู่การปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและระดับการศึกษา ใช้กลไกการดำเนินงานภาครัฐ ภาคประชาชน ภาครัฐกิจ เอกชน และสื่อมวลชนอย่างบูรณาการ ให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างเครือข่ายการศึกษา รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมในการผลักดันแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการสร้างช่องทางให้ประชาสังคมมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งระดับนโยบายและพื้นที่ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร มีการดำเนินการ ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนี้ - การศึกษาในระบบ อาทิ (๑) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน บรรจุอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระฯ สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม		ศธ. อว.

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนใหม่ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือ การพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนเสริมหลักสูตร)	(๒) หลักสูตรอาชีวศึกษา บรรจุในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒ หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ หมวด วิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (๓) หลักสูตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นต้น - การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อาทิ หลักสูตรการศึกษานอก ระบบฯ ในสาระการพัฒนาลังคม เป็นต้น		
			ศธ. อว.

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๑ สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๑.๑ สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการ (สัดส่วนตามประเภทบริการ) (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับบริการปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๘	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๑.๑ สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))				ศธ. อว.	- ศธ. (สอศ./สช./กศน.) - อว. - พม. - กก. (มหาวิทยาลัย การกีฬา แห่งชาติ) - มท. (สธ./อปท. เมืองพัทยา) - วธ. (สพศ.) - ศษค. - กทม.	* ควรมีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลในแต่ละประเด็นอย่างครบถ้วนเป็นรายปี โดยให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักดูแลเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาพร้อมเป็นหน่วยงานหลัก

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานใน การทำความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะ สำหรับทุกคน)			ศธ. อว.	

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๖ เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกาเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอบรมและโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๖.๑ ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาย่อยเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา จำนวนตามสาขาและประเภทการศึกษา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๔	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๖.๑ ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาย่อยเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด				กต.	- ศธ. - อว. - กค.	

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓						แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาย่อยเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		กต.	
	มูลค่า (ล้าน บาท)	๑๓๔.๓๒	๑๑๘.๖๑	๑๕๗.๑๗	๑๖๑.๕๖	-			

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๔ เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนา น้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๔.๑ สัดส่วนของครูที่มีคุณภาพเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา สัดส่วนของครูในระดับ (a) ก่อนประถมศึกษา (b) ประถมศึกษา (c) มัธยมศึกษาตอนต้น และ (d) มัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๔	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๔.๑ สัดส่วนของครูที่มีคุณภาพเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ (๑) ก่อนประถมศึกษา (๒) ประถมศึกษา (๓) มัธยมศึกษาตอนต้น (๔) มัธยมศึกษาตอนปลาย				ศธ. (สกศ.)	- ศธ. (สป./สพฐ./สช.) - อว. - ม.กีฬาแห่งชาติ) - อปท. - เมืองพัทยา - วธ. (สบศ.) - ดชด. - กทม.	* สัดส่วนครูที่มีคุณภาพเหมาะสม ระดับก่อนประถมศึกษา ควรใช้ข้อมูล สัดส่วนครูต่อนักเรียนในระดับอนุบาล ๑-๓ เนื่องจากสามารถจัดเก็บข้อมูลได้ชัดเจน

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓						แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คน	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา ๒๕๖๑-๒๕๖๒	ศธ. (สกศ.)	
	ปฐมวัย			๑๖	๑๕				
	ประถม			๑๕	๑๑				
	ม.ต้น			๒๐	๑๗				
	ม.ปลาย			๑๘	๑๖				

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ (SDG๔)

๑.๑ แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG๔

ตามมติ กพย. เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก เป้าหมายหลัก (SDGs Goal) “เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ที่ประกอบด้วย เป้าหมายย่อย ๑๐ เป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อย ๘ เป้าหมาย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๑ เป้าหมาย และกระทรวงการต่างประเทศ ๑ เป้าหมาย ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ ไปสู่การปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงาน ๖ ด้าน ภายใต้ Thailand’s SDGs Roadmap กระทรวงศึกษาธิการจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาขึ้น โดยมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน โดยคณะกรรมการชุดนี้จะมีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่ง คือ ให้ความเห็นชอบแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ซึ่งแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG๔ มีแนวทางการดำเนินงาน ๖ ด้าน เช่นเดียวกับ Thailand’s SDGs Roadmap และในการขับเคลื่อนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้ง ๑๗ เป้าหมาย ไปพร้อม ๆ กับเป้าหมายหลักที่ ๔ เนื่องจากทุกเป้าหมายต่างส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกันและกัน ซึ่งกิจกรรมสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ ภายใต้แผนที่นำทางฯ มีดังนี้

๑) การสร้างการตระหนักรู้ ดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน การสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในทุกระดับ มีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ ด้านการศึกษา โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน ซึ่งในการสร้างความรู้ความเข้าใจนั้น มีกลุ่มเป้าหมาย และประเด็นที่ต้องให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักรู้ ดังนี้

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
๑	นักเรียน/นักศึกษา	ผู้เรียนทุกระดับ/ ประเภทการศึกษา ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งใน ระบบและนอกระบบ	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางของการจัดการศึกษา รับรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา เพื่อการเลือกเข้าศึกษาได้ตามสิทธิ์และตรงกับความสนใจ/ความต้องการ	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. หลักสูตรการศึกษา และการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
			๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเห็น ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทุกเป้าหมายในเบื้องต้น และเข้าไปมีส่วนร่วม ดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการ ดำเนินงาน เนื่องจากทุกเป้าหมายมี ความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	
๒	ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และ บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู/ผู้สอน และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนการสอน	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน ตลอดจนองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ เพื่อให้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับ รู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางและเป้าหมายการจัด การศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับสิทธิ ขั้นพื้นฐานด้านการศึกษาของผู้เรียน สามารถ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ ของเด็ก เป้าหมายหรือความต้องการ ของประเทศหรือตลาดแรงงาน และการให้ คำปรึกษาแนะนำในการเลือกเข้าศึกษาต่อ ส่งต่อผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และ บุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้และเห็น ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์ และนำมาใช้ประกอบการจัดทำหลักสูตร หรือ กิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ รวมทั้ง เข้าไป มีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานเป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผล กระทบต่อกันและกัน	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. การประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ หรือสัมมนาทางวิชาการ ๔. การจัดหลักสูตร ฝึกอบรมและพัฒนา

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
๓	หน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และหน่วยงานที่มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษได้แก่ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลเส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน ตลอดจนองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษาเพื่อการพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของประเทศหรือตลาดแรงงาน ๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์และเห็นความสอดคล้อง เชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้ง เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. การประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ หรือสัมมนาทางวิชาการ ๔. การจัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนา
๔	ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส	ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ / ผู้ที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ (การศึกษา)	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษได้แก่ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลเส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางของการจัดการศึกษา รับรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา เพื่อการเลือกเข้าศึกษาได้ตามสิทธิ์และตรงกับความต้องการ/ความต้องการ รวมทั้ง ได้รับความช่วยเหลือและได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเหมาะสมกับ	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. หลักสูตรการศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
			ความต้องการจำเป็น ๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเห็น ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทุกเป้าหมายในเบื้องต้น และเข้าไปมีส่วนร่วม ดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการ ดำเนินงาน เนื่องจากทุกเป้าหมายมี ความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	
๕	ประชาชน	พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และ ประชาชนทั่วไป	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และ ประชาชนทั่วไปได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทาง และเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และแนวทางในการ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วม ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เพื่อมี ส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทในพื้นที่หรือ ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป ได้รับรู้และ เห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถ วิเคราะห์และเห็นความสอดคล้อง เชื่อมโยง ระหว่างเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้ง เข้าไปมี ส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานเป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผล กระทบต่อกันและกัน	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. การประชุมชี้แจง การจัดกิจกรรม รณรงค์ของหน่วยงาน และสถานศึกษา

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
๖	ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ	บริษัท สมาคม มูลนิธิ หน่วยงาน/องค์กร ที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เช่น Unicef UNESCO OECD เป็นต้น	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษได้แก่ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลเส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน เพื่อให้ภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ ได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เพื่อมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพบริบทในพื้นที่หรือความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงและทิศทางการพัฒนาการศึกษาของโลก	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วัสดุพิมพ์ ทัศนูปกรณ์ ๓. การประชุมชี้แจง การจัดกิจกรรม วรรณคดีของหน่วยงาน และสถานศึกษา

๒) การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ กับแผน ๓ ระดับของประเทศ ในการดำเนินงานพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG๔ มีความจำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษาเข้ากับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนระดับอื่น ๆ ให้สอดคล้องกัน

๒.๒ กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายหลักที่ ๔)

๑) กลไกการขับเคลื่อนระดับชาติ

- ๑.๑) คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๑.๒) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๑.๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๑.๔) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒) กลไกการขับเคลื่อนระดับกระทรวง

- ๒.๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

๓) กลไกการขับเคลื่อนระดับพื้นที่

๓.๑) คณะทำงานขับเคลื่อนในระดับพื้นที่

- (๑) คณะทำงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ ระดับภาค
- (๒) คณะทำงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ ระดับจังหวัด

๓.๒) หน่วยงานภาครัฐ

- (๑) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
- (๒) สำนักงานศึกษาธิการภาค/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
- (๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา
- (๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๕) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
- (๖) กรุงเทพมหานคร
- (๗) สถานศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา

๓.๓) หน่วยงานภาคเอกชน

- (๑) สภาหอการค้า
- (๒) สถานศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา

๔) ภาควิชาการพัฒนา สนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและภาคีการพัฒนา ระหว่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เครือข่าย	รายชื่อหน่วยงาน	รายละเอียดและลักษณะการมีส่วนร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
ภาคเอกชน	บริษัท ผู้ประกอบการ	๑. มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ให้ข้อคิดเห็น หรือความต้องการเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน เพื่อวางแผนจัดการศึกษา ๒. รับสถานที่ฝึกงาน เพื่อให้ความรู้และ ฝึกปฏิบัติงาน สร้างประสบการณ์ตรง ให้กับผู้เรียน ๓. สนับสนุนทุนการศึกษา สร้างหรือ พัฒนาสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ สื่อ สำหรับการจัดการเรียนรู้ ๔. จัดบุคลากรมืออาชีพร่วมเป็นครู วิทยากรมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน	๑. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและ ประสบการณ์สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ/ ผู้ประกอบการ ๒. ผู้เรียนที่เป็นผู้ด้อยโอกาส ทางการศึกษาได้รับทุน เพื่อสร้าง โอกาสทางการศึกษา

เครือข่าย	รายชื่อหน่วยงาน	รายละเอียดและลักษณะการมีส่วนร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
ภาควิชาการ	สถาบันการศึกษา สถาบันวิชาการ นักวิชาการ	๑. ศึกษา วิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเกี่ยวกับการศึกษา ๒. สัมมนาวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แนวคิด หลักการทางวิชาการ ๓. ผลิตเอกสาร บทความ ตำรา แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับ SDG๔ เผยแพร่ ๔. สร้างความรู้ความเข้าใจกับนักเรียน นักศึกษา ผ่านกระบวนการจัดการเรียน การสอน การบรรยายในเวทีและโอกาสต่าง ๆ	๑. มีองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเอื้อต่อการ พัฒนาการศึกษ ๒. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เข้ามาช่วย จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ๓. ผู้เรียนมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ความสนใจ
ภาคประชาสังคม	มูลนิธิ กองทุน สมาคม ประชาชน	๑. ศึกษา วิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเกี่ยวกับการศึกษา ๒. สัมมนาวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แนวคิด หลักการทางวิชาการ ๓. ผลิตเอกสาร บทความ ตำรา แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับ SDG๔ เผยแพร่ ๔. สนับสนุนทุนการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ยากจน พิการ หรือด้อยโอกาส เป็นต้น	๑. มีองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเอื้อต่อการ พัฒนาการศึกษ
ภาคีการพัฒนา ระหว่างประเทศ	Unicef/ UNESCO/ OECD	๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำ ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๔ โดยนำแนวทาง และบทเรียนจากประเทศที่ประสบผลสำเร็จ ๒. มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทาง แนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการศึกษา ๓. จัดนักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะเข้ามาให้ความรู้ หรือมีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การศึกษา	๑. มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการ พัฒนาการจัดการศึกษา ๒. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เข้ามาช่วย พัฒนาการศึกษ

๑.๓ การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ได้เห็นชอบการจัดกลุ่มตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม นั้น สำหรับในส่วนของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ มีตัวชี้วัด ๑๒ ตัว แบ่งเป็น กลุ่มที่ ๑ กลุ่มตัวชี้วัดพื้นฐาน ๗ ตัว กลุ่มที่ ๒ กลุ่มตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ๓ ตัว และกลุ่ม ๓ จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

สำหรับในการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการทบทวนตัวชี้วัดในแต่ละเป้าหมายย่อย และระบุหน่วยงานรับผิดชอบและแหล่งข้อมูลสำหรับการติดตามประเมินผลไว้ ในส่วนที่ ๔ ซึ่งในการทบทวนตัวชี้วัดนั้น จะให้ความสำคัญกับแหล่งข้อมูลที่จะใช้สำหรับการติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดเป็นสำคัญ ซึ่งมีแนวทางดังนี้

๑. แหล่งข้อมูล ที่มีการจัดเก็บข้อมูล จากผลการดำเนินงานที่เป็นจริง หรือเป็นข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง เป็นรายปี และเป็นข้อมูลภาพรวมของประเทศ จะใช้เป็นลำดับแรก เพื่อให้การติดตามประเมินผลการดำเนินงานมีความต่อเนื่อง สามารถปรับปรุง ทบทวนแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง

๒. แหล่งข้อมูล ที่ไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง เป็นรายปี แต่มีการจัดเก็บข้อมูล แบบปีเว้นปี หรือทุก ๓ ปี แต่ใช้การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจหรือการวิจัย ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีการรายงานผลข้อมูลอย่างเป็นทางการ เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อให้สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้

๓. กรณีที่ ไม่มีแหล่งข้อมูลที่ชัดเจน หรือมีการจัดเก็บข้อมูลไม่ต่อเนื่อง หรือไม่มีการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นประเด็นที่มีผลการดำเนินการอยู่แล้ว หรือไม่สอดคล้องกับบริบทหรือสภาพการดำเนินงานที่เป็นจริงในประเทศไทย หรือยังมีเพียงส่วนน้อยของประเทศที่ยังเข้าไม่ถึงบริการ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มีข้อมูลที่สามารถแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นนี้ได้ชัดเจนขึ้น จะได้มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการในการจัดเก็บข้อมูลเหล่านี้เพิ่มเติม เช่น ให้องค์กรในระดับพื้นที่ดำเนินการสำรวจ หรือดำเนินการวิจัย

๒.๓.๑ ผลการทบทวนเพื่อกำหนดตัวชี้วัดเป้าหมายย่อย SDG๔

ผลการพิจารณาทบทวนตัวชี้วัดและแหล่งข้อมูลที่จะใช้สำหรับการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG๔ ใน ๑๐ เป้าหมายย่อย มีตัวชี้วัดและแหล่งข้อมูล ดังนี้

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG ๔.๑ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓		
๑) ร้อยละของเด็กในวัย ป.๓ ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณขั้นพื้นฐาน	ผลสอบ RT และ NT	ศธ. (สพฐ.)
๒) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) (๑) ภาษาไทย (๒) คณิตศาสตร์ (๓) วิทยาศาสตร์ (๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (๕) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ผลสอบ O-NET	ศธ. (สพฐ.)
๓) อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	ฐานข้อมูลกลาง ด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทก.สป.)

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG ๔.๒ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี ๒๕๖๓		
๑) ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ	ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)	พม.
๒) อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย ๑ ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	ฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทก.สป.)
SDG ๔.๓ ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาวิชาเทคนิคอาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัย ที่มีราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพภายในปี ๒๕๖๓		
๑) อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา)	ฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทก.สป.)
๒) อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	ฐานข้อมูลการศึกษา อว.	อว.
SDG ๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี ๒๕๖๓		
๑) สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
SDG ๔.๕ จัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ขนพื้นเมือง และเด็กเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี ๒๕๖๓		
๑) ดัชนีความเท่าเทียมทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
๒) ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
๓) ดัชนีความเท่าเทียมตามพื้นที่ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
SDG ๔.๖ สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี ๒๕๖๓		
๑) อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไปจำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
๒) อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
๓) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG ๔.๗ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๓		
๑) ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	จัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานเชิงนโยบายตามประเด็นที่กำหนด	ศธ.
๒) การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร)	เสนอตัวชี้วัดเพิ่มเติมเพื่อแสดงข้อมูลการดำเนินงานเชิงปฏิบัติ	ศธ.
SDG ๔.a สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็กผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน		
๑) สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำมาหากิน (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))	จะดำเนินการพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดเก็บข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป	ศธ.
SDG ๔.b ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกาในการสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษารวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี ๒๕๖๓		
๑) ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	รายงานผลการดำเนินงาน	กต.

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG ๔.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนาเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี ๒๕๗๓		
๑) สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ (๑) ก่อนประถมศึกษา (๒) ประถมศึกษา (๓) มัธยมศึกษาตอนต้น (๔) มัธยมศึกษาตอนปลาย	ฐานข้อมูลทางการศึกษา	ศธ. (สทศ.)

แนวทางการดำเนินงานติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดำเนินการโดยใช้กระบวนการและกลไก ดังนี้

๑. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม หน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัด ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการประมวลผล สรุปข้อมูล นำเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

๒. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ จะดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานผ่านกลไกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่อยู่ในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งจะได้มีการตั้งคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในแต่ละพื้นที่

๓. กระทรวงศึกษาธิการประสาน รวบรวมข้อมูลสถิติทางการศึกษาจากหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีต้องขอข้อมูลเพิ่มเติม

๔. จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ ตามโครงสร้างรายงานฯ ที่ สศช. กำหนด

๕. จัดพิมพ์ และเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนผ่านเว็บไซต์

ส่วนที่ ๔

แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา(SDG๔ Roadmap)

จังหวัดกาฬสินธุ์

สืบเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งภายใต้เป้าหมายนี้มีเป้าหมายย่อย ๑๐ เป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้รับ มอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อย ๘ เป้าหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ๑ เป้าหมาย และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๑ เป้าหมาย ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ (SDG๔) ในระดับพื้นที่กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการในการรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา(เป้าหมายที่ ๔) ในระดับจังหวัดให้บรรลุเป้าหมาย และมีความสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานที่ กพย. กำหนด โดยจัดทำ เป็นแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านศึกษาระดับจังหวัด (SDG๔ Roadmap) โดยความร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษา ภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาในพื้นที่จังหวัดทุกภาคส่วน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาคีเครือข่ายจากกระทรวงหลักในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ๔ เขต สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (เทศบาล /องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์) สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานส่งเสริม การศึกษาเอกชนจังหวัด ผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วย ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาในเทศก์ และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการวางแผน เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน - ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ได้ร่วมจัดทำสาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” และกำหนดแนวทางการพัฒนา ที่สอดคล้องกับแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับประเทศไทย (Thailand’s SDGs Roadmap) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นแผนแม่บท (๒) การต่างประเทศ (๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และ (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัดและทิศทางการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ สาระสำคัญของแผนที่นำทางฯ

จังหวัดกาฬสินธุ์ได้นำองค์ประกอบของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดให้มากำหนดเป็นเนื้อหาสาระของแผนที่นำทางฯ SDG๔ Roadmap ของจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

๑.การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ ๔)

๒.การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การกำหนดแนวทาง/มาตรการเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ ๔)

ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑.ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔)

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป็นองค์ประกอบสำคัญของแผนที่นำทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักต้องดำเนินการ ซึ่งในการดำเนินงานจัดทำแผนที่นำทางฯ SDG๔ Roadmap กระทรวงศึกษาธิการได้นำผลการวิเคราะห์จากข้อมูลความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายย่อยภายใต้เป้าหมายหลักที่ ๔ กับเป้าหมายการพัฒนาของ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒ การต่างประเทศ ประเด็นที่ ๑๐ ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และประเด็นที่ ๑๒ การเรียนรู้ (จากส่วนที่ ๓) ดังภาพด้านล่าง รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลความเชื่อมโยงจากห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Value Chain

ซึ่งในการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหลักที่ ๔ จังหวัดกาฬสินธุ์ได้นำข้อมูลความสอดคล้องเชื่อมโยงข้างต้นมาใช้เป็นข้อมูลหลักในการวิเคราะห์เพื่อหาองค์ประกอบ หรือกิจกรรม และกระบวนการ และภายใต้องค์ประกอบ มีปัจจัยใดที่เกี่ยวข้องและทำให้การดำเนินงานสามารถ บรรลุเป้าหมายหลักที่ ๔ ได้ โดยการวิเคราะห์หาความสอดคล้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการการดำเนินงาน (ต้นทาง) ไปจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการการดำเนินงาน (ปลายทาง) ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งแนวทางการดำเนินงาน คือ นำองค์ประกอบ กระบวนการและปัจจัยจากห่วงโซ่คุณค่าของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๔ ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ที่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำไว้แล้ว และการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทและสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการวัดการศึกษาของประเทศไทย เช่น แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ มาวิเคราะห์ ลงเคราะห์หาองค์ประกอบ และปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ซึ่งผลการสังเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ (SDG๔)

ต้นทาง	กลางทาง				ปลายทาง
	หลักสูตรการจัดการศึกษา	ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	รูปแบบ/ระบบการเรียนรู้	ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	ระบบติดตาม วัด และประเมินผล
- มีกฎหมาย ด้านการศึกษา - นโยบายและแผนการศึกษาที่มีความต่อเนื่อง และชัดเจน - โครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษา - การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสถานศึกษา	- มาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง - หลักสูตรการศึกษาที่เชื่อมโยงและต่อเนื่อง - หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทุกช่วงวัย - หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ - หลักสูตร	- ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 - การยกระดับมาตรฐานคุณภาพครูอย่างเป็นระบบ (การผลิตและพัฒนาครู) - การประเมินครู/ผู้สอนที่เน้นผลสัมฤทธิ์จากผู้เรียนเป็นหลัก - การพัฒนาความรู้/สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	- การเน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง - การเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการคิดเชิงระบบ - การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติ - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย - ระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	- สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ - ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา - การวิจัยและสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา - ทรัพยากรทางการศึกษา - สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ระบบสารสนเทศปฐมวัย - องค์ความรู้ นวัตกรรม และงานวิจัย ด้านการพัฒนาเด็ก	- การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียน - ระบบการติดตามวัด และประเมินผลทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน - ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
กลไกการบริหารจัดการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา					
- การขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้	- กลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ชุมชนและครอบครัว				- บรรยายภาคการเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา

สร้าง
หลักประกัน
ว่าทุกคนมี
การศึกษา
ที่มีคุณภาพ
อย่าง
ครอบคลุม
และ
เท่าเทียม
และ

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ (SDG๔)

ต้นทาง	กลางทาง				ปลายทาง
	หลักสูตรการจัดการศึกษา	ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	รูปแบบ/ระบบการเรียนรู้	ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	ระบบติดตาม วัด และประเมินผล
กฎหมาย นโยบาย และแผนการศึกษา			- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย และผู้เรียนสามารถทบทวนการเรียนรู้ของตนเองได้ - การเน้นทักษะความเข้าใจเชิงลึกและความเชี่ยวชาญที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน	- สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและคนทุกช่วงวัย - บรรยากาศการเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา - ความเข้าใจและเห็นคุณค่าความแตกต่างของแต่ละบุคคล - ความสามารถในการชี้แนะการเรียนรู้	
กลไกการบริหารจัดการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา					
- โครงสร้างองค์กรทางการศึกษา - สภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้ในชุมชน	- การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ให้แก่ผู้บริหาร ครู ในสถานศึกษา และครอบครัว ชุมชน	- โครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษา - ความร่วมมือกับสถานประกอบการ			

สร้าง
หลักประกัน
ว่าทุกคนมี
การศึกษา
ที่มีคุณภาพ
อย่าง
ครอบคลุม
และ
เท่าเทียม
และ

๒. การวิเคราะห์และจัดทำแผนงาน/โครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนา เพื่อขับเคลื่อน SDG๔ Roadmapสู่การปฏิบัติตามแนวทางของการดำเนินงานของแผนงานของแผนงานขับเคลื่อน Thailand's SDGs Roadmap กำหนดให้มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์และหน่วยงานหลักอื่นๆและหน่วยงานสนับสนุน ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อเป็นกรอบการจัดทำโครงการ/กิจกรรมการดำเนินงานในการขับเคลื่อนลงสู่การปฏิบัติ จำแนกรายเป้าหมายย่อยและตัวชี้วัดเป้าหมายย่อย ดังนี้

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๑ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิง ทุกคนสำเร็จการศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๑.๑ อัตราส่วนของเด็ก/เยาวชนใน (ก) ระดับชั้น ป.๒ หรือ ป.๓ และ (ค) ม.๓ ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อย ใน (๑) ด้านการอ่านและ (๒) ด้านคณิตศาสตร์ หรือการคิดคำนวณ จำแนกตาม เพศ

๔.๑.๑ (๒) อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ตัวชี้วัด (SDG๔ Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๑.๑ (๑) ร้อยละของเด็กในวัย ป.๓ ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณขั้นพื้นฐาน	N/A	N/A	๑. พัฒนาการะบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี ทักษะชีวิต ๒. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน / ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ๓. พัฒนาศักยภาพครูผู้สอน / ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่าน และการคิดคำนวณ	สถานศึกษา ทุกสังกัด/ ทุกแห่ง	- สพท./ศรจ./ อปท./กศน./ สข./กศ.พิเศษ	ใช้ข้อมูลฐาน นักเรียนที่มี ทักษะ การอ่าน ทักษะการ คำนวณ จากผลการ ประเมิน

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๑ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๑.๑ ลีดส่วนของเด็ก/เยาวชนใน (ก) ระดับชั้น ป.๒ หรือ ป.๖ หรือ ป.๗ และ (ค) ม.ร ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อยใน (๑) ด้านการอ่านและ (๒) ด้านคณิตศาสตร์ หรือการคิดคำนวณ จำแนกตาม เพศ

ตัวชี้วัด (SDG๔ Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
			๔.ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะสมรรถนะ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒ ๕.พัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัย ๖. จัดระบบกระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ ๗. จัดทำระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็ก หล่น เด็กออกกลางคัน อัตราการศึกษา การจบการศึกษาและการเรียนต่อของประชากรวัยเรียนในแต่ละช่วงชั้น			

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๑.๑ (๒) อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ตัวชี้วัด (SDG๔ Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๑.๑ (๒) คะแนนเฉลี่ยผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) (๑) ภาษาไทย (๒) คณิตศาสตร์ (๓) วิทยาศาสตร์ (๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (๕) ภาษาอังกฤษประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	N/A	N/A	๑.การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ๒.พัฒนาสื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ๓. จัดทำแผนพัฒนาศักยภาพครูด้านการวัดผลประเมินผลผู้เรียน ๔. พัฒนาการออกแบบการเรียนรู้และสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะผู้เรียน ๕. ส่งเสริมการจัดการวิธีทดสอบที่หลากหลายรูปแบบ ๖. การวางแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๗. พัฒนาศักยภาพครูด้านการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ตามแนวทางการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ๘. ส่งเสริมการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของผู้เรียน ๙. พัฒนาการวัดผลในเชิงชี้ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มากกว่าการวัดระดับความรู้	สถานศึกษาทุกสังกัด/ทุกแห่ง	- สพท./ศธจ./อปท./กศน./สช./กศ.พิเศษ	ใช้ข้อมูลเฉลี่ย ONET ของนักเรียนแต่ละระดับรายวิชา

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๑.๑ (๒) อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ตัวชี้วัด (SDG๔ Indicator)	คำเป้าหมาย		แนวทาง/โครงการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๑.๒ อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลาย	N/A	N/A	๑. พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับ ทุก ประเภทการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อ พัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะ สารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ ๒. สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ มี มาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ๓. พัฒนาและส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง ๔. ส่งเสริมการสร้างเจตคติที่ดีต่อการศึกษา สร้างขวัญ กำลังใจให้กับผู้เรียน ๕. สร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาต่อระบบการจัด การศึกษา ๖. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยศักยภาพการจัดการศึกษา ของพื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลในการ วางแผน พัฒนา การศึกษาของพื้นที่ รวมทั้งเพื่อการพัฒนารูปแบบการ บริหารจัดการศึกษา ทุกระดับ/ประเภทโดยยึดพื้นที่ เป็นฐาน (Cluster-based, Area-based)	สถานศึกษา ทุกสังกัด/ ทุกแห่ง	- สพท./ศจ. อปท./กศน./ สช./กศ.พิเศษ	ร ะ บ บ สารสนเทศด้าน การศึกษาของ สพ และศจ.

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๑.๑ (๒) อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ตัวชี้วัด (SDG๔ Indicator)	คำเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
			๗.จัดทำระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็ก หล่น เด้กออกกลางคัน อัตราการเข้าเรียน การจบการศึกษาและการเรียนต่อ ของประชากรวัยเรียนในแต่ละช่วงชั้น ๘.การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ๙.ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยศักยภาพการจัดการศึกษาของ พื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลในการ วางแผน พัฒนาการศึกษ ของพื้นที่ รวมทั้งเพื่อการพัฒนาปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการ การศึกษา ทุกระดับ/ประเภทโดยยึดพื้นที่ที่เป็นฐาน (Cluster-based, Area-based) ๑๐.ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ ตาม คุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑			

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																																																																								
ร้อยละของเด็กในวัย ป.๓ ที่มีทักษะการอ่าน และการคำนวณขั้นพื้นฐาน	N/A	ผลสอบ NT/RT ของ สพฐ.																																																																										
คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) (๑) ภาษาไทย (๒) คณิตศาสตร์ (๓) วิทยาศาสตร์ (๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (๕) ภาษาอังกฤษ	ประถมศึกษาปีที่ ๖ <table><tr><td>ปี กศ.</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td>ไทย</td><td>๕๐.๙๐</td><td>๕๓.๘๙</td><td>๕๖.๒๔</td><td>๕๖.๕๔</td><td>๕๐.๓๐</td></tr><tr><td>คณิต</td><td>๓๗.๗๔</td><td>๓๗.๓๐</td><td>๓๓.๖๖</td><td>๒๙.๙๕</td><td>๒๗.๖๙</td></tr><tr><td>วิทย์</td><td>๓๙.๕๙</td><td>๓๓.๙๔</td><td>๓๘.๓๕</td><td>๓๓.๔๑</td><td>๓๗.๐๗</td></tr><tr><td>สังคม</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>อังกฤษ</td><td>๓๐.๔๕</td><td>๓๑.๕๑</td><td>๓๓.๙๐</td><td>๒๙.๓๕</td><td>๓๗.๖๗</td></tr></table> มัธยมศึกษาปีที่ ๓ <table><tr><td>ปี กศ.</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td>ไทย</td><td>๕๔.๑๙</td><td>๕๕.๙๙</td><td>๕๓.๐๒</td><td>๕๔.๙๗</td><td>๕๓.๔๗</td></tr><tr><td>คณิต</td><td>๒๖.๗๒</td><td>๒๓.๐๐</td><td>๒๗.๓๓</td><td>๒๔.๓๗</td><td>๒๓.๖๙</td></tr><tr><td>วิทย์</td><td>๓๓.๓๑</td><td>๓๐.๘๔</td><td>๓๕.๑๗</td><td>๒๙.๕๘</td><td>๒๘.๙๒</td></tr><tr><td>สังคม</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>อังกฤษ</td><td>๒๘.๕๒</td><td>๒๘.๐๙</td><td>๒๗.๑๔</td><td>๓๐.๔๙</td><td>๓๑.๗๑</td></tr></table>	ปี กศ.	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	ไทย	๕๐.๙๐	๕๓.๘๙	๕๖.๒๔	๕๖.๕๔	๕๐.๓๐	คณิต	๓๗.๗๔	๓๗.๓๐	๓๓.๖๖	๒๙.๙๕	๒๗.๖๙	วิทย์	๓๙.๕๙	๓๓.๙๔	๓๘.๓๕	๓๓.๔๑	๓๗.๐๗	สังคม						อังกฤษ	๓๐.๔๕	๓๑.๕๑	๓๓.๙๐	๒๙.๓๕	๓๗.๖๗	ปี กศ.	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	ไทย	๕๔.๑๙	๕๕.๙๙	๕๓.๐๒	๕๔.๙๗	๕๓.๔๗	คณิต	๒๖.๗๒	๒๓.๐๐	๒๗.๓๓	๒๔.๓๗	๒๓.๖๙	วิทย์	๓๓.๓๑	๓๐.๘๔	๓๕.๑๗	๒๙.๕๘	๒๘.๙๒	สังคม						อังกฤษ	๒๘.๕๒	๒๘.๐๙	๒๗.๑๔	๓๐.๔๙	๓๑.๗๑	- ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบ O-NET ป.๖ และ ม.๓ - ปีการศึกษา ๒๕๕๗-๒๕๖๐ - สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้น ป.๖ และ ม.๓ - ปีการศึกษา ๒๕๖๑, ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓		
ปี กศ.	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																																																							
ไทย	๕๐.๙๐	๕๓.๘๙	๕๖.๒๔	๕๖.๕๔	๕๐.๓๐																																																																							
คณิต	๓๗.๗๔	๓๗.๓๐	๓๓.๖๖	๒๙.๙๕	๒๗.๖๙																																																																							
วิทย์	๓๙.๕๙	๓๓.๙๔	๓๘.๓๕	๓๓.๔๑	๓๗.๐๗																																																																							
สังคม																																																																												
อังกฤษ	๓๐.๔๕	๓๑.๕๑	๓๓.๙๐	๒๙.๓๕	๓๗.๖๗																																																																							
ปี กศ.	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																																																							
ไทย	๕๔.๑๙	๕๕.๙๙	๕๓.๐๒	๕๔.๙๗	๕๓.๔๗																																																																							
คณิต	๒๖.๗๒	๒๓.๐๐	๒๗.๓๓	๒๔.๓๗	๒๓.๖๙																																																																							
วิทย์	๓๓.๓๑	๓๐.๘๔	๓๕.๑๗	๒๙.๕๘	๒๘.๙๒																																																																							
สังคม																																																																												
อังกฤษ	๒๘.๕๒	๒๘.๐๙	๒๗.๑๔	๓๐.๔๙	๓๑.๗๑																																																																							

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	ประถมศึกษา	ปี ๕๙ ๖๐ ๖ ๖๒ ๖๓	สถิติการศึกษา ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๓	ศจ.จ.
	N/A N/A ๙๓.๘๑ ๙๓.๑๓ ๙๕.๖๕			
	มัธยมศึกษาตอนต้น	ปี ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓		
	N/A N/A ๘๑.๕๒ ๘๔.๐๖ ๘๔.๕๕			
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปี ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓		
	N/A N/A ๗๘.๘๕ ๘๐.๖๔ ๘๑.๑๔			

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๒ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาทุกระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านี้มีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายใต้นี้ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๒.๑ ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ

๔.๒.๒ อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย ๑ ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๒.๑ ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ	N/A	N/A	๑.การพัฒนาหลักสูตรการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย เน้นการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมจิตใจสติปัญญา รวมทั้งส่งเสริมความถนัด ความสนใจ เป็นรายบุคคล ๒. ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย และพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาศักยภาพของเด็กปฐมวัยให้สามารถจัดการศึกษาและดูแลเด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ ๓. ส่งเสริมการสร้างสื่อ/นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยโดยมีคุณภาพ ๔. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เด็กปฐมวัย ๕. พัฒนาศักยภาพ/และสมรรถนะ ครูผู้ดูแลเด็กและ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ๖. ร่วมมือกับกระทรวงหลักที่เกี่ยวข้อง (MOU) ๗. สร้างความรู้ ความเข้าใจพ่อแม่/ผู้ปกครองด้านการพัฒนาเด็กอายุ ๓-๕ ปี	ครจ./สพท./สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	พมจ./สสจ./อปท./สข.จว.	* ใช้ข้อมูลผลการประเมินตนเองของ สพด. ผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาระบบข้อมูลตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)
๔.๒.๒ อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย ๑ ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	N/A	N/A				* ใช้ข้อมูล ศพท.สพ. เนื่องจากมีข้อมูลเป็นรายปี

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																																				
ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ		ผลการประเมินตนเองของ สพด. ผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)	พม.																																					
อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย ๑ ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	<table><tr><td colspan="6">เพศชาย</td></tr><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr><tr><td colspan="6">เพศหญิง</td></tr><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr></table>	เพศชาย						ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	เพศหญิง						ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	สถิติการศึกษาประจำปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓	ศธ. (สป.)	
เพศชาย																																								
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																			
เพศหญิง																																								
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																			

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๓ สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๓.๑ อัตราการเข้าเรียนของเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งในระบบ นอกกระบบการศึกษา รวมทั้งการฝึกอบรมในช่วง ๑๒ เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๓.๑ อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสาย อาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา)	N/A	N/A	๑. พัฒนาหลักสูตรเชื่อมโยงการศึกษาระดับพื้นฐาน กับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ๒. พัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ของผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ ๓. จัดระบบแนะแนวอาชีพที่มีสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจ ๔. สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ๕. สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการ และวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ๖. พัฒนาระบบการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา	ศธจ. อว.จว./มหาวิทยาลัย	- สพท./ สอศ./ สช.จว./ กศน.จว./ รง.จว.	* การกำหนดอัตราการเข้าเรียนอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจะตอบเป้าหมายย่อยได้ชัดเจน * การไม่กำหนดตัวชี้วัดประเด็นการฝึกอบรมเนื่องจากไม่สอดคล้องกับเป้าหมายย่อย ๔.๓ ชัดเจน แต่สอดคล้องกับเป้าหมาย ๔.๔ มากกว่า
๔.๓.๒ อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	N/A	N/A				

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๓ สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๓.๑ อัตราการเข้าเรียนของเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งในระบบ นอกกระบบการศึกษา รวมทั้งการฝึกอบรมในช่วง ๑๒ เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด	คำเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
			๗. ส่งเสริมการสร้างโอกาสทางการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ๘. สร้างความเข้มแข็งของระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ๙. ส่งเสริมการจัดระบบเทียบโอน การประเมินจบระดับการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ เพื่อสนองการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้เกิด คุณภาพ และมาตรฐาน ๑๐. สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย/ สถาบันการศึกษา กับสถานศึกษาในภูมิภาค/จังหวัดอย่างต่อเนื่อง สร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ๑๑. การพัฒนาระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาครูแนะแนวให้สามารถร่วมวางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจ ความถนัด			

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																																				
อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา)	<table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>๓๔:๖๖</td><td>๓๗:๖๓</td><td>๓๗:๖๓</td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		N/A	N/A	๓๔:๖๖	๓๗:๖๓	๓๗:๖๓	สถิติการศึกษาประจำปี ๒๕๕๙-๒๕๖๒	ศธจ./สอศ. (สป.)																									
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	N/A	N/A	๓๔:๖๖	๓๗:๖๓	๓๗:๖๓																																			
อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	<table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr></table> - อัตราการเข้าเรียนระดับอนุปริญญา/ปวส. <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr></table> - อัตราการเข้าเรียนระดับปริญญาตรี <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	ปี	๕๙	๖๐	๑	๖๒	๖๓		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	สถิติการศึกษาประจำปี ๒๕๕๙-๒๕๖๒	อว.	
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																			
ปี	๕๙	๖๐	๑	๖๒	๖๓																																			
	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																			
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓																																			
	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																			

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๔.๑ สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๔.๑ สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ	N/A	N/A	๑. พัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และการสื่อสารที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ ๒. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ๓. สนับสนุนการส่งเสริมให้เยาวชน /ผู้ใหญ่ได้รับโอกาสการฝึกอบรม หรือฝึกประสบการณ์ด้านอาชีพ ๔. พัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพ ๕. พัฒนาโปรแกรมประยุกต์ สื่อการเรียนรู้ดิจิทัล ที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษาและ ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่	สถานศึกษา/ สพท./ศจ./ สอศ.จว./ กศน.จว./ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน	ศธ/ อวจว./ รง.จว	* ควรกำหนดตัวชี้วัด ให้สอดคล้องกับเป้าหมายย่อย ที่มุ่งเน้นทักษะเกี่ยวข้องจำเป็น ด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน * ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยังไม่สามารถบรรยายหรือ ประเมินทักษะได้ชัดเจน * ควรใช้ข้อมูล Global Indicator และใช้ข้อมูลที่ สสช. จัดเก็บไปพลางก่อน

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๔.๑ อัตราส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
			๖.ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน ๗.สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการ และวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกระดับชั้น ๘.พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนวัยแรงงาน ทุกประเภทการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ ๙.พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยี เครื่องมือที่ทันสมัย			

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ		
ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้คอมพิวเตอร์					
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓
	ร้อยละ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้อินเทอร์เน็ต					
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓
ร้อยละ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๕ จัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึก

อาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๕.๑ ดัชนีความเท่าเทียมกัน (ผู้หญิง-ผู้ชาย/ในเขตนอกเขตเมือง/ความมั่งคั่งสูง-ต่ำ และอื่น ๆ เช่น สถานะความพิการ คนพื้นเมือง และคนที่ได้รับ

ผลกระทบจากความขัดแย้งทางภูมิข้อมูล) สำหรับทุกตัวชี้วัดที่ในรายการนี้ที่สามารถแยกได้

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๕.๑ (๑) ดัชนีความเท่าเทียมทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย)	๑.๐ ๑.๐ ๑.๐ ๑.๐	๑.๐ ๑.๐ ๑.๐ ๑.๐	๑. สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ๒. จัดการศึกษาทุกระดับ ทุกช่วงวัยอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ๓. ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส / ออกลา่งคั่น/เด็กพิการ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ในรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพ ๔. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนบนพื้นฐานสิทธิ เสรีภาพและความเท่าเทียมกันด้านการศึกษา ๕. ส่งเสริมการสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ทั้งถึงและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	สพท./สถานศึกษา/กศ.พิเศษ จว.	ศธจ./ อว.จว./ กศน.จว./ สติจว./พม.จ./ สสจ.	* ควรใช้ข้อมูลจาก ศทก. สป. ที่มีข้อมูลเป็นรายปี
๔.๕.๑ (๒) ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง จำแนกตามระดับการศึกษา ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย	๐.๘๘ ๐.๘๘ ๐.๙๐ ๐.๙๐	๐.๙๐ ๐.๙๐ ๐.๙๐ ๐.๙๐				ใช้ข้อมูลจาก สสช. ที่จัดเก็บทุก ๓ ปี
๔.๕.๓ (๓) ดัชนีความเท่าเทียมตามพื้นที่ จำแนกตามระดับการศึกษา ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑.๐ ๑.๐๔ ๐.๘๗	๑.๐ ๑.๐ ๐.๙๐				ใช้ข้อมูลจาก สสช. ที่จัดเก็บทุก ๓ ปี

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๕.๑ ดัชนีความเท่าเทียมกัน (ผู้หญิง-ผู้ชาย/ในเขต-นอกเขตเมือง/ความมั่งคั่งสูง-ต่ำ และอื่น ๆ เช่น สถานะความพิการ คนพื้นเมือง และคนที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งหากมีข้อมูล) สำหรับทุกตัวชี้วัดที่ในรายการนี้ที่สามารถแยกได้

ตัวชี้วัด	คำเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
			๖. จัดทำระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบ ป้องกัน และแก้ปัญหาเด็ก หล่นเด็กออกกลางคัน อัตราการเข้าเรียน การจบการศึกษาและการเรียนต่อของประชากรวัยเรียนในแต่ละช่วงชั้น ๗. การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ๘. พัฒนาระบบการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถกับการเรียนรู้ ของตนได้ เพื่อให้สามารถนำ องค์ความรู้ใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพ และทักษะชีวิต ๙. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดโดยผ่านกลไกของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.)			

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ		
ดัชนีความเสมอภาคทางเพศ	ดัชนีความเสมอภาคทางเพศ					
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓
	ปฐมวัย	N/A	๑.๐๕	๑.๐๐	๑.๐๐	N/A
	ประถม	N/A	๑.๐๖	๑.๐๑	๑.๐๑	N/A
	ม.ต้น	N/A	๑.๑๗	๐.๙๔	๐.๙๔	N/A
	ม.ปลาย	N/A	๐ ๙๙	๐.๘๓	๐.๘๒	N/A
ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง (ยากจนมาก/ร่ำรวยมาก)	ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง (ยากจนมาก/ร่ำรวยมาก)					
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓
	ประถม	N/A	N/A	N/A	๐.๙๘	N/A
	ม.ต้น	N/A	N/A	N/A	๐.๙๓	N/A
	ม.ปลาย	N/A	N/A	N/A	๐.๖๐	N/A
ดัชนีความเท่าเทียมทางพื้นที่ (นอกเขตฯ/ในเขตฯ)	ดัชนีความเท่าเทียมทางพื้นที่ (นอกเขตฯ/ในเขตฯ)					
	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓
	ประถม	N/A	N/A	N/A	๑.๐๐	N/A
	ม.ต้น	N/A	N/A	N/A	๑.๐๑	N/A
	ม.ปลาย	N/A	N/A	N/A	๐.๙๖	N/A

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๖ สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓
ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๖.๑ สัดส่วนของประชากรในกลุ่มอายุที่กำหนดมีความรู้ความสามารถสำหรับการทำงานในด้าน ก) การอ่านออกเขียนได้ ข) ทักษะในการคำนวณจำแนก

ตามเพศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๖.๑ (๑) อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๙๕	๙๙	แนวทางการดำเนินการ ๑. พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยี เครื่องมือที่ทันสมัย ๒. ส่งเสริมการพัฒนาในรูปแบบการฝึกทักษะการอ่าน การเขียน ให้กับผู้เรียนทุกช่วงวัย ๓. พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ๔. พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนภาษาไทยทุกระดับ ๕. ส่งเสริมกระบวนการวัดและประเมินผลการอ่าน เขียน การคำนวณที่มีประสิทธิภาพ ๖. พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนทักษะคณิตศาสตร์	สถานศึกษา/ สพท./ศจ./ กศน.จว./ อว.จว.	- ศธ. - อว. - มท. - พม. - รง. - กทม.	ใช้ข้อมูลปี ฐาน และ กำหนด เพิ่มขึ้นปีละ ๐.๐๐๔
๔.๖.๑ (๒) อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๙๒	๙๕				
๔.๖.๑ (๓) อัตราการอ่านออกเขียนได้และมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๘๙	๙๒				

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ												
อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากร อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>๙๓.๗๗</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		N/A	N/A	๙๓.๗๗	N/A	N/A	การสำรวจการอ่านของประชากร	สสช.	
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓											
	N/A	N/A	๙๓.๗๗	N/A	N/A											
อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากร อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>๙๖.๓๒</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		N/A	N/A	๙๖.๓๒	N/A	N/A	การสำรวจการอ่านของประชากร	สสช.	
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓											
	N/A	N/A	๙๖.๓๒	N/A	N/A											
อัตราการอ่านออกเขียนได้และมีทักษะด้านการคำนวณของประชากร อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	อัตราการอ่านออกเขียนได้และมีทักษะด้านการคำนวณของประชากร อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป <table><tr><td>ปี</td><td>๕๙</td><td>๖๐</td><td>๖๑</td><td>๖๒</td><td>๖๓</td></tr><tr><td></td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>๙๒.๗๘</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr></table>	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		N/A	N/A	๙๒.๗๘	N/A	N/A	การสำรวจการอ่านของประชากร	สสช.	
ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓											
	N/A	N/A	๙๒.๗๘	N/A	N/A											

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๗ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๗.๑ ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความยั่งยืน (ii) การจัดการศึกษาเพื่อความยั่งยืน (iii) การจัดการศึกษาเพื่อความยั่งยืน (iv) นโยบาย การศึกษาของประเทศไทย (๖) หลักสูตร (๗) หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู และ (๘) การประเมินผลนักเรียน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๗.๑ ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความยั่งยืนเป็นพลเมืองโลกและการจัดการ การศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศไทย (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	N/A	N/A	๑.กำหนดนโยบายจังหวัดเน้นการพัฒนา คุณลักษณะพึงประสงค์ ความเป็นพลเมือง โลก พลเมืองที่ดีของชาติ ๒.ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะและค่านิยม การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓. กำหนดเนื้อหาความรู้เป็นพลเมืองพลโลก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ๔.กำหนดรูปแบบการประเมินคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองโลกของผู้เรียนทุกระดับ ๕.สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อ การศึกษาที่สอดคล้องกับความสนใจ และ วิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย	สพท./ สถานศึกษา/ อว./ศรจ.	- สอศ.จว. - สข.จว./ คชน.จว.) - อว.จว./ -อปท. - พม.จ.	* เป็นการวัดระดับความก้าวหน้าของ การดำเนินงานจากระดับนโยบาย ไปสู่การปฏิบัติ - มีการบรรจุ เรื่องเหล่านี้ ในนโยบายการศึกษาของประเทศ หลักสูตร การศึกษาของครู และการ ประเมินผลนักเรียน - การดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้และทักษะในเรื่องดังกล่าว ผ่านโครงการหรือกิจกรรมเสริม หลักสูตรที่สถานศึกษาหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ
๔.๗.๒ การจัดการกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนา ผู้เรียนใหม่ความรู้และทักษะเกี่ยวกับความเป็น พลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร)	N/A	N/A				

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๗.๑ ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
			๖. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยศักยภาพการจัดการศึกษาของพื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน พัฒนาการศึกษาระดับพื้นที่ รวมทั้งเพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ทุกระดับ/ประเภทโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ๗. ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะวัยกำลังแรงงานและผู้สูงอายุ ๘. สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาระหว่าง มหาวิทยาลัย/ สถาบันการศึกษา กับสถานศึกษาในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง สร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียน			

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน๕
ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	มีการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ไว้ใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ อาทิ แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ โดยแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) และยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs ๒๐๓๐) ทั้งนี้ หลักการและแนวทางในการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยยึดแนวๆ เป็นกรอบทิศทางหลักและนำสู่การปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและระดับการศึกษา ใช้กลไกการดำเนินงานภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ เอกชน และสื่อมวลชน อย่างบูรณาการ ให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างเครือข่ายการศึกษา รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมในการผลักดันแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการสร้างช่องทางให้ประชาชนมีโอกาแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งระดับนโยบายและพื้นที่ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร มีการดำเนินการทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนี้ - การศึกษาในระบบ อาทิ (๑) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน บรรจุอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระฯ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม		ศธ. อว.

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนเสริมหลักสูตร)	(๒) หลักสูตรอาชีวศึกษา บรรจุในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒ หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช ๒๕๖๓ หมวด วิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (๓) หลักสูตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นต้น - การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อาทิ หลักสูตรการศึกษานอก ระบบฯ ในสาระการพัฒนาสังคม เป็นต้น		
			ศธ. อว.

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๑ สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๑.๑ สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับบริการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางกาย (e) น้ำดื่ม พื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๑.๑ สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับบริการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน (สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับบริการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))	๑๐๐	๑๐๐	๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ๒. สนับสนุนสถานศึกษาให้เข้าถึงความพร้อมของระบบไฟฟ้า อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในกระบวนการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง ๓. ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อและมีความปลอดภัยในสถานศึกษา ๔. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการสถานศึกษา	สถานศึกษา / สพท. / ศธจ.	- สสจ./พม.จ./หอการค้า/ว.ว./อบจ./กพท./ภาคเอกชน	* ควรมีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลในแต่ละประเด็นอย่างครบถ้วนเป็นรายปี โดยให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักดูแลเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาภาพรวมเป็นหน่วยงานหลัก

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๑.๑ สัดส่วนของโรงเรียนที่มีบริการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับบริการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๗๓		หลัก	สนับสนุน	
			๕. จัดหาอุปกรณ์ / ทรัพยากรพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอทั่วถึง ๖. กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุป รายงานผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของพื้นที่ และการดำเนินงานตามนโยบายของการกระทรวงศึกษาธิการ ๗. พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ โดยจัดทำข้อมูลและส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม			

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๔-๖๓	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																																																
สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และ สุขลักษณะสำหรับทุกคน))	สัดส่วนของสถานศึกษาที่การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ <table><tr><th>ปี</th><th>๒๕๖๐</th><th>๒๕๖๑</th><th>๒๕๖๒</th><th>๒๕๖๓</th><th>๒๕๖๔</th></tr><tr><td>ไฟฟ้า</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr><tr><td>อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr><tr><td>เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr><tr><td>โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr><tr><td>น้ำดื่มพื้นฐาน</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr><tr><td>สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัย</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr><tr><td>สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำความสะอาดมือ</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td><td>N/A</td></tr></table>	ปี	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	ไฟฟ้า	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	น้ำดื่มพื้นฐาน	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัย	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำความสะอาดมือ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	ระบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษา สพร.	ศธ.	
ปี	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																																															
ไฟฟ้า	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																															
อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																															
เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																															
โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																															
น้ำดื่มพื้นฐาน	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																															
สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัย	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																															
สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำความสะอาดมือ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A																																															

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๖ เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๖.๑ ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาย่อยเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา จำแนกตามสาขาและประเภทการศึกษา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๖.๑ ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาย่อยเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	N/A	N/A	๑.ส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาลำหรับสถานศึกษา ๒.พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านทุนการศึกษาทุกระดับทุกคนทุกประเภท ๓.ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุนทุนการศึกษา	สพท./ศธจ./มหาวิทยาลัย /	สนง.จว./พม.จ./หอการค้า/อบจ./ภาคเอกชน	

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓						แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาย่อยเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓		กต.	
	มูลค่า (ล้านบาท)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A			

เป้าหมายย่อย (Target) ๔.๔ เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนา
น้อยที่สุด และรู้จักพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๔.๑ สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา สัดส่วนของครูในระดับ (a) ก่อนประถมศึกษา

(b) ประถมศึกษา (c) มัธยมศึกษาตอนต้น และ (d) มัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่าง
ช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
๔.๔.๑ สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ			๑.พัฒนาระบบฐานข้อมูล ครูและบุคลากรเพื่อการบริหารและการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพ ๒.ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครู ตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องความต้องการของสถานศึกษา ๓.พัฒนาครูให้มีความรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยี เครื่องมือที่ทันสมัย	ศธจ./ สพท./ สถานศึกษา / มหาวิทยาลัย / ย/	- ศธ. (สป./ สพฐ./ สช.) - อว. - ม.กีฬา แห่งชาติ) - อปท. ครูสภา	* สัดส่วนครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสม ระดับก่อนประถมศึกษา ข้อมูลสัดส่วนครูต่อ นักเรียนในระดับอนุบาล ๑-๓ เนื่องจากสามารถ จัดเก็บข้อมูลได้ชัดเจน
(๑) ก่อนประถมศึกษา	๒๕	๒๕				
(๒) ประถมศึกษา	๒๕	๒๕				
(๓) มัธยมศึกษาตอนต้น	๒๐	๒๐				
(๔) มัธยมศึกษาตอนปลาย	๒๐	๒๐				

ตัวชี้วัด (Global Indicator) ๔.๔.๑ สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา สัดส่วนของครูในระดับ (a) ก่อนประถมศึกษา (b) ประถมศึกษา (c) มัธยมศึกษาตอนต้น และ (d) มัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๓		หลัก	สนับสนุน	
			๔.พัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผล และประเมินผล และสามารถบรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนด และให้เป็นไปตามบริบทของสภาพภูมิศาสตร์ และศักยภาพของผู้เรียน ๕.พัฒนาครูให้มีความรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ และมีการนำไปใช้อย่างจริงจัง ๖.พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสม			

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี ๕๙-๖๓						แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คน	ปี	๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา ๒๕๖๑-๒๕๖๒	ศธ. (สกศ.)	๑๑๑
	ปฐมวัย	N/A	N/A	๑๖	๑๕	N/A			
	ประถม	N/A	N/A	๑๕	๑๑	N/A			
	ม.ต้น	N/A	N/A	๒๐	๑๗	N/A			
	ม.ปลาย	N/A	N/A	๑๘	๑๖	N/A			

ส่วนที่ ๕

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์สู่การปฏิบัติ

แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG๔) จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย แนวทางการดำเนินงาน ๖ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของแผนที่นำทางฯ ที่สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักดำเนินการจัดทำขึ้นเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นรายเป้าหมายหลัก ซึ่งองค์ประกอบหรือแนวทางการดำเนินงานที่มีความสำคัญและส่งผลต่อการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ๑) การสร้างความตระหนักรู้ ทุกภาคส่วนเข้าใจหลักการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๒) การมีกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับปฏิบัติ เพื่อให้มีหน่วยงานของรัฐหรือผู้รับผิดชอบบูรณาการการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างชัดเจน ๓) ภาวการณ์พัฒนาทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย และสุดท้าย ๔) การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การติดตามและประเมินผลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากทุกหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์ ลงสู่การปฏิบัติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงนำแนวทางการดำเนินงานหรือองค์ประกอบข้างต้น มากำหนดเป็นแนวทางการขับเคลื่อน SDG๔ Roadmap ของจังหวัดกาฬสินธุ์ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักการกำหนดแนวทาง ดังนี้

๑. การสร้างการตระหนักรู้ ดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน

๒. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน ๓ ระดับของประเทศ ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างประเทศให้มั่นคง โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

๓. กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน มีคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนในระดับนโยบาย และหน่วยงานภาครัฐบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๔. การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดำเนินงานโดยยึดหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการที่สำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งขยายผลสู่การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ (SDG Localization)

๕. ภาวการณ์พัฒนา สนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและภาวการณ์พัฒนาระหว่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖. การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ (SDG๔)

แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG๔

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์ กำหนดแนวทางตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเดียวกัน ประกอบด้วย ๖ แนวทาง

๑) การสร้างการตระหนักรู้ ดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน การสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในทุกระดับ มีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔ ด้านการศึกษา โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน ซึ่งในการสร้างความรู้ความเข้าใจนั้น มีกลุ่มเป้าหมาย และประเด็นที่ต้องให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักรู้ ดังนี้

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
๑	นักเรียน/นักศึกษา	ผู้เรียนทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบ	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร การศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางของการจัดการศึกษา รับรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา เพื่อการเลือกเข้าศึกษาได้ตามสิทธิ์และตรงกับ ความสนใจ/ความต้องการ ๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น และเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. หลักสูตร การศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๒	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู/ผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร การศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อ เพื่ออาชีพของผู้เรียน ตลอดจนองค์ความรู้ หรือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้เกี่ยวกับ	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. การประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ หรือสัมมนาทางวิชาการ

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
			กรอบทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษาของผู้เรียน สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก เป้าหมายหรือความต้องการของประเทศหรือตลาดแรงงาน และการให้คำปรึกษาแนะนำในการเลือกเข้าศึกษาต่อส่งต่อผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์และนำมาใช้ประกอบการจัดทำหลักสูตร หรือกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ รวมทั้ง เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	๔. การจัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนา
๓	หน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และหน่วยงานที่มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน ตลอดจนองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ เพื่อให้ผู้บริหารและและบุคลากรได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมพัฒนาการศึกษาเพื่อการพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพสอดคล้อง	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. การประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ หรือสัมมนาทางวิชาการ ๔. การจัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนา

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
			กับความต้องการของประเทศหรือตลาดแรงงาน ๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์และเห็นความสอดคล้อง เชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้ง เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	
๔	ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส	ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ / ผู้ที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ (การศึกษา)	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร การศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางของการจัดการศึกษา รับรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา เพื่อการเลือกเข้าศึกษาได้ตามสิทธิ์และตรงกับ ความสนใจ/ความต้องการ รวมทั้ง ได้ ความช่วยเหลือและได้รับการทางการศึกษาอย่างเหมาะสมกับความต้องการจำเป็น ๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น และเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. หลักสูตร การศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน
๕	ประชาชน	พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร การศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่อ	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
			อาชีพของผู้เรียน เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไปได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เพื่อมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพบริบทในพื้นที่หรือความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป ได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์และเห็นความสอดคล้อง เชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้ง เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	๓. การประชุมชี้แจง การจัดกิจกรรมรณรงค์ของหน่วยงานและสถานศึกษา
๖	ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน ในจังหวัด	บริษัท สมาคม มูลนิธิ หน่วยงาน/องค์กร ที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งในจังหวัด /ในประเทศ และระหว่างประเทศ	๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษามีได้แก่ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน เพื่อให้ภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ ได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เพื่อมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพบริบทในพื้นที่หรือความ	๑. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย ๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ ๓. การประชุมชี้แจง การจัดกิจกรรมรณรงค์ของหน่วยงานและสถานศึกษา

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
			ต้องการของชุมชน ท้องถิ่น รวมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงและทิศทางการพัฒนาการศึกษาของโลก	

๒) กลไกการขับเคลื่อนระดับพื้นที่

๒.๑) คณะทำงานขับเคลื่อนระดับจังหวัด

๒.๒) หน่วยงานภาครัฐ

- (๑) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
- (๒) สำนักงานศึกษาธิการภาค/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
- (๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา
- (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๕) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
- (๖) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- (๗) สถานศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา

๒.๓) หน่วยงานภาคเอกชน

- (๑) สภาหอการค้า
- (๒) สถานศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา

๓) ภาคีการพัฒนา สนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและภาคีการพัฒนาระหว่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เครือข่าย	รายชื่อหน่วยงาน	รายละเอียดและลักษณะการมีส่วนร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
ภาคเอกชน	บริษัทผู้ประกอบการ	๑. มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ให้ข้อคิดเห็นหรือความต้องการเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน เพื่อวางแผนจัดการศึกษา ๒. รับสถานที่ฝึกงาน เพื่อให้ความรู้และฝึกปฏิบัติงาน สร้างประสบการณ์ตรงให้กับผู้เรียน ๓. สนับสนุนทุนการศึกษา สร้างหรือพัฒนาสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ สื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ ๔. จัดบุคลากรมืออาชีพร่วมเป็นครู วิทยากรมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน	๑. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ/ผู้ประกอบการ ๒. ผู้เรียนที่เป็นผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้รับทุน เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา

เครือข่าย	รายชื่อหน่วยงาน	รายละเอียดและลักษณะการมีส่วนร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
ภาควิชาการ	สถาบันการศึกษา สถาบันวิชาการ นักวิชาการ	๑. ศึกษา วิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเกี่ยวกับการศึกษา ๒. สัมมนาวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แนวคิด หลักการทางวิชาการ ๓. ผลิตเอกสาร บทความ ตำรา แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับ SDG๔ เผยแพร่ ๔. สร้างความรู้ความเข้าใจกับนักเรียน นักศึกษา ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การบรรยายในเวทีและโอกาสต่าง ๆ	๑. มีองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษา ๒. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เข้ามาช่วยจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ๓. ผู้เรียนมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจ
ภาคประชาสังคม	มูลนิธิ กองทุน สมาคม ประชาชน	๑. ศึกษา วิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเกี่ยวกับการศึกษา ๒. สัมมนาวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แนวคิด หลักการทางวิชาการ ๓. ผลิตเอกสาร บทความ ตำรา แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับ SDG๔ เผยแพร่ ๔. สนับสนุนทุนการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ยากจน พิการ หรือด้อยโอกาส เป็นต้น	๑. มีองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษา

การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์กำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีการจัดกลุ่มตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม นั้น สำหรับในส่วนของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ มีตัวชี้วัด ๑๒ ตัว แบ่งเป็นกลุ่มที่ ๑ กลุ่มตัวชี้วัดพื้นฐาน ๗ ตัว กลุ่มที่ ๒ กลุ่มตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ๓ ตัว และกลุ่มที่ ๓ จำนวน ๒ ตัวชี้วัด และ ยึดกรอบตัวชี้วัดที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการทบทวนในแต่ละเป้าหมายย่อย และระบุหน่วยงานรับผิดชอบและแหล่งข้อมูลสำหรับการติดตามประเมินผลไว้ ซึ่งการทบทวนตัวชี้วัดนั้น จะให้ความสำคัญกับแหล่งข้อมูลที่จะใช้สำหรับการติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดเป็นสำคัญ ซึ่งมีแนวทางดังนี้

๑. แหล่งข้อมูล ที่มีการจัดเก็บข้อมูล จากผลการดำเนินงานที่เป็นจริง หรือเป็นข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง เป็นรายปี และเป็นข้อมูลภาพรวมของประเทศ จะใช้เป็นลำดับแรก เพื่อให้การติดตามประเมินผลการดำเนินงานมีความต่อเนื่อง สามารถปรับปรุง ทบทวนแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง

๒. แหล่งข้อมูล ที่ไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง เป็นรายปี แต่มีการจัดเก็บข้อมูล แบบปีเว้นปี หรือทุก ๓ ปี แต่ใช้การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจหรือการวิจัย ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีการรายงานผลข้อมูลอย่างเป็นทางการ เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อให้สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้

๓. กรณีที่ไม่มีแหล่งข้อมูลที่ชัดเจน หรือมีการจัดเก็บข้อมูลไม่ต่อเนื่อง หรือไม่มีการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นประเด็นที่มีผลการดำเนินการอยู่แล้ว หรือไม่สอดคล้องกับบริบทหรือสภาพการดำเนินงานที่เป็นจริงในประเทศไทย หรือยังมีเพียงส่วนน้อยของประเทศที่ยังเข้าไม่ถึงบริการ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มีข้อมูลที่สามารถแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นนี้ได้ชัดเจนขึ้น จะได้มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการในการจัดเก็บข้อมูลเหล่านี้เพิ่มเติม เช่น ให้องค์กรในระดับพื้นที่ดำเนินการสำรวจ หรือดำเนินการวิจัย

ตัวชี้วัดเป้าหมายย่อย SDG๔

ตัวชี้วัดและแหล่งข้อมูลที่จะใช้สำหรับการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG๔ ใน ๑๐ เป้าหมายย่อย มีตัวชี้วัดและแหล่งข้อมูล ดังนี้

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG ๔.๑ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓		
๑) ร้อยละของเด็กในวัย ๖-๓ ปี ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณขั้นพื้นฐาน	ผลสอบ RT และ NT	สพท.(สพฐ.)
๒) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) (๑) ภาษาไทย (๒) คณิตศาสตร์ (๓) วิทยาศาสตร์ (๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (๕) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ผลสอบ O-NET	สพท. (สพฐ.)
๓) อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	ฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทท.สป.)
SDG ๔.๒ สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี ๒๕๖๓		
๑) ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ	ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)	พม./สธ./ศจ.
๒) อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย ๑ ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	ฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทท.สป.)
SDG ๔.๓ ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพภายในปี ๒๕๖๓		
๑) อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับ ม.ปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา)	ฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทท.สป.)
๒) อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	ฐานข้อมูลการศึกษา อว.	อว.
SDG ๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี ๒๕๖๓		
๑) สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG ๔.๕ ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการชนพื้นเมือง และเด็กเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี ๒๕๗๓		
๑) ดัชนีความเท่าเทียมทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
๒) ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
๓) ดัชนีความเท่าเทียมตามพื้นที่ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
SDG ๔.๖ สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี ๒๕๗๓		
๑) อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
๒) อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
๓) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
SDG ๔.๗ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๓		
๑) ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	จัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานเชิงนโยบายตามประเด็นที่กำหนด	ศธ.
๒) การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร)	เสนอตัวชี้วัดเพิ่มเติมเพื่อแสดงข้อมูลการดำเนินงานเชิงปฏิบัติ	ศธ.
SDG ๔.a สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็กผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน		
๑) สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า	จะดำเนินการพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดเก็บข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศธ.

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
(b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำมาสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน)	ต่อไป	
SDG ๔.b ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกาในการสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษารวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี ๒๕๖๓		
๑) ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	รายงานผลการดำเนินงาน	กต.
SDG ๔.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนาเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี ๒๕๗๓		
๑) สัดส่วนของครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ (๑) ก่อนประถมศึกษา (๒) ประถมศึกษา (๓) มัธยมศึกษาตอนต้น (๔) มัธยมศึกษาตอนปลาย	ฐานข้อมูลทางการศึกษา	ศธ. (สทศ.)

แนวทางการดำเนินงานติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดำเนินการโดยใช้กระบวนการและกลไก ดังนี้

๑. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม หน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัด ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการประมวลผล สรุปข้อมูล นำเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของจังหวัด

๒. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ จะดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานผ่านกลไกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน กศน. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด สถาบันการศึกษา และสถานศึกษา ภาครัฐและเอกชนในจังหวัด

๓. การแต่งตั้งคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในระดับจังหวัด

๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประสาน รวบรวมข้อมูลสถิติทางการศึกษาจากหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีต้องขอข้อมูลเพิ่มเติม

๕. จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ ๔

๖. จัดพิมพ์ และเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนผ่านเว็บไซต์

๓. ข้อมูลรายชื่อหน่วยงานและผู้ประสานงานหลัก

๓.๑ หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก เป้าหมายหลัก/เป้าหมายย่อย

หน่วยงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๐๕๕๓
หน่วยงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต ๑
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๒๑๒๑
หน่วยงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต ๒
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๘๙๕๕๖ ถึง ๕๙
หน่วยงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต ๓
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๖๙๑๐๔
หน่วยงาน	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดภาพสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๑๓๐๗
หน่วยงาน	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๒๙๘๒
หน่วยงาน	สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษจังหวัดภาพสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๔๐๐๙๙
หน่วยงาน	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัด
	โทรศัพท์: ๐๙๑-๐๖๑-๕๒๐๙
หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยภาพสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๖๐๒๐๕๕, ๐๔๓-๘๑๑๑๒๘

หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
	โทรศัพท์: ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓
หน่วยงาน	สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๑๑๕๕
หน่วยงาน	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๕๐๐๓
หน่วยงาน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๑๓๒๒
หน่วยงาน	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๑๔๓๗
หน่วยงาน	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๑๓๑๗
หน่วยงาน	หอการค้าจังหวัดกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๒๒๑๘๘
หน่วยงาน	สำนักงานแรงงานจังหวัดกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๓๒๒๘
หน่วยงาน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๔๔๘๐
หน่วยงาน	เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๑๖๗๑-๓
หน่วยงาน	วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์
	โทรศัพท์: ๐๔๓-๘๑๑๓๐๗

ภาคผนวก

ประกาศสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
ระดับจังหวัด (จังหวัดกาฬสินธุ์)

สืบเนื่อง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำโครงการจัดทำฐานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลพื้นที่สนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายของสหประชาชาติ ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา SDG๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย ๒) ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา SDG๔ และ ๓) พัฒนาฐานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลระดับพื้นที่สำหรับสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับส่วนกลาง โดยมีแผนที่นำทาง (Roadmap) เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อน ลงสู่การปฏิบัติระดับภูมิภาคและจังหวัดเป็นหน่วยดำเนินการสนับสนุน

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในระดับจังหวัด เป็นไปตามกรอบแนวทางการดำเนินงานสอดคล้องกับแผนที่นำทาง (Roadmap) ของส่วนกลาง สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของประเทศบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ จึงประกาศแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังต่อไปนี้

ที่ปรึกษา

๑. นายเพิ่มพูน พงษ์พวงเพชร ศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกาฬสินธุ์
๗. ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
๘. ประธานคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดกาฬสินธุ์
๙. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

คณะทำงาน

๑. นางสาวไหม นันทศรี รองศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์	คณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์	คณะทำงาน

/๔. ผู้อำนวยการ...

๔. ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต ๑ คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต ๒ คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต ๓ คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๙. หัวหน้ากลุ่มบริหารแผนงานและงบประมาณ
ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๐. นายธนวรรธ วัชโสภ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๑. นางสาวจุฑารัตน์ สุลผลแสง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๒. นางคำแปลง บุ่งอุทุม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๓. นายรังสิต อยู่หนูพะเนา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๔. นางศุภักดิ์ ดอนกระสินธุ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๕. นายภูมิบัณฑิต หัตถนิรันดร์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๖. หัวหน้างานนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา
สำนักงานเทศบาลเมืองภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๘. หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๑๙. พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดภาพสินธุ์ คณะทำงาน
๒๐. ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต ๑ คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต ๒ คณะทำงาน

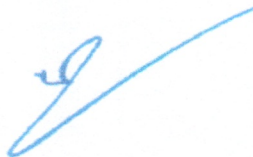
/๒๒. ผู้อำนวยการ...

๒๒. ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓ คณะทำงาน
๒๓. ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ คณะทำงาน
๒๔. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และการพัฒนา
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกาฬสินธุ์ คณะทำงาน
๒๕. รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ คณะทำงาน
๒๖. นางนัยนา รัตนแสง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ คณะทำงาน
๒๗. นายศาสตรา ดอนโอฬาร นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ คณะทำงาน
๒๘. ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ เลขานุการ
๒๙. นางสาวกิงกาญจน์ สุทธิประภา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. นางสุมาลี ลำเพย นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. นางสาววิษณุพร โถนารัตน์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงาน มีหน้าที่ ดังนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ กรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จากแผนที่นำทาง (SDG๔ Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒. จัดทำแผนที่นำทาง (SDG๔ Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์
๓. รายงานผลการจัดทำแผนที่นำทาง(SDG๔ Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของจังหวัดกาฬสินธุ์ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ และคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ทราบ ตลอดจนเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนโดยทั่วไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายเพิ่มพูน พงษ์พวงเพชร,
ศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

KALASIN

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

๗๒/๑ ถ.เกษตรสมบูรณ์ ต.กาฬสินธุ์ อ.เมืองกาฬสินธุ์ จ.กาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

โทรศัพท์ ๐๔๓-๐๑๙๗๕๕ ต่อ ๑-๑๔ โทรสาร ๐๔๓-๘๑๑๗๒๘

